

AURE KOMMUNE

Årsmelding 2024

VILL
VAKKER
OG VENNLIG

Aure – Sykket
Foto: K2 Filmproductions

Innholdsfortegnelse

1. Leseveiledning	5
2. Forord	6
3. Organisasjon	7
3.1. Administrativ organisering	7
3.2. Politisk organisering	8
3.3. Selskap og interkommunalt samarbeid	9
4. Samfunn – nøkkeltall	10
4.1. Befolkningsutvikling – alderssammensetning	10
4.2. Folketall etter alder og kjønn	12
4.3. Befolkningsprognose	12
4.4. Sysselsetting – pendling	13
4.5. Kommunebarometeret	14
4.6. KOSTRA Nøkkeltall	16
5. Klimaregnskap for Aure kommune	17
5.1. Årsrapport klimaregnskap for Aure som organisasjon	17
5.2. Klimagassutslipp for Aure kommune som samfunn	21
5.3. Kommuneplanens samfunnsdel – bærekraft, klima og miljø	23
5.4. Klimabudsjett	25
6. Årsberetning for Aure kommune	26
6.1. Økonomisk utvikling og avvik	26
6.1.1. Sammendrag - regnskapsresultat 2024	26
6.1.2. Hovedtall for driftsregnskapet	31
6.1.3. Netto driftsresultat	37
6.1.4. Bruk og avsetning fond	38
6.1.5. Årets budsjettavvik	39
6.1.6. Enhetenes resultat	40
6.1.7. Engangstiltak i driftsregnskapet	45
6.1.8. Resultat finanskapitlet	46
6.1.9. Finansforvaltning	46
6.1.10. Investeringsregnskapet	53
6.1.11. Økonomiske måltall – handlingsregler og målsettinger	57
6.2. Virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommunelovens § 14-7, bokstav c)	58
6.3. Etisk standard (jfr. kommunelovens § 14-7,	61

bokstav d)	61
6.4. Medarbeidere og likestilling (jfr. kommunelovens § 14-7, bokstav e og f)	63
6.4.1. Omdømmebygging	63
6.4.2. Kommunale årsverk	64
6.4.3. Sykefravær	64
6.4.4. Skademeldinger	66
6.4.5. Arbeidsmiljøutvalget (AMU)	67
6.4.6. Bedriftshelsetjenesten	67
6.4.7. Seniorpolitikk	67
6.4.8. Likestilling og integrering	68
6.4.9. Lærlinger	70
7. Politisk virksomhet	72
7.1. Politisk møtevirksomhet	72
7.2. Kostnader politisk virksomhet	73
8. Enhetenes årsmeldinger	74
8.1. Utvikling og service	74
8.1.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten	74
8.1.2. Resultatmål for enheten	74
8.1.3. HMS og Kvalitetssikring	77
8.1.4. Økonomiresultat	78
8.1.5. Nøkkeltall	79
8.1.6. Investeringer	80
8.2. Oppvekst og integrering	81
8.2.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten	81
8.2.2. Resultatmål for enheten	81
8.2.3. HMS og Kvalitetssikring	82
8.2.4. Internkontroll og kvalitetssikring	84
8.2.5. Økonomiresultat	85
8.2.6. Nøkkeltall	86
8.3. Omsorg	88
8.3.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten	88
8.3.2. Resultatmål for enheten	89
8.3.3. HMS og Kvalitetssikring	90
8.3.4. Økonomiresultat	91
8.3.5. Investeringer	92
8.4. Helse og familie	93
8.4.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten	93
8.4.2. Resultatmål for enheten	93

8.4.3.	HMS og Kvalitetssikring.....	94
8.4.4.	Økonomiresultat	94
8.5.	NAV.....	96
8.5.1.	Beskrivelse av tjenesten/enheten.....	96
8.5.2.	Resultatmål for enheten	96
8.5.3.	HMS og Kvalitetssikring.....	96
8.5.4.	Økonomiresultat	97
8.5.5.	Nøkkeltall	97
8.6.	Plan og drift	99
8.6.1.	Beskrivelse av tjenesten/enheten.....	99
8.6.2.	Resultatmål for enheten	99
8.6.3.	HMS og Kvalitetssikring.....	101
8.6.4.	Økonomiresultat	102
8.6.5.	Nøkkeltall	104
8.6.6.	Investeringer	104
8.7.	Kultur og næring	105
8.7.1.	Beskrivelse av tjenesten/enheten.....	105
8.7.2.	Resultatmål for enheten	105
8.7.3.	HMS og Kvalitetssikring.....	110
8.7.4.	Økonomiresultat	110
8.7.5.	Nøkkeltall	111

1. Leseveiledning

Kapittel 1

Leseveiledning

Kapittel 2

Kommunedirektørens forord

Kapittel 3

Kapittel 3 omhandler Aure kommunes politiske og administrative struktur, samt en oversikt over selskap og interkommunale samarbeid kommunen deltar i.

Kapittel 4

En omtale av *Samfunn og nøkkeltall* er tatt inn i kapittel 4. Her finner vi oversikter over befolkningsutvikling, alderssammensetning og sysselsetting. I tillegg omhandler kapitlet litt om kommunebarometeret og utvalgte KOSTRA-tall.

Kapittel 5

Her gir vi en omtale av Aure kommunes klimaregnskap med henvisning til kommuneplanens samfunnsdel.

Kapittel 6

I kapittel 6 finner vi årsberetningen for Aure kommune. Årsberetningen er knyttet til krav gitt i kommunelovens §14-7.

Første del (avsnitt 6.1) beskriver kommunens økonomiske utvikling og avvik, dvs. en fremstilling av driftsregnskapet for 2024 med netto driftsresultat, fondsdisposisjoner, lånegjeld, mindreforbruk, samt investeringsregnskapet for 2024. Til slutt i denne delen har vi satt opp økonomiske måltall for Aure kommune. I kap. 6.2 er det gitt en beskrivelse av virksomhetsstyringen i Aure kommune, herunder sammenhengen mellom strategier og planverk og ønsket om å få et godt overblikk på kommunens måloppnåelse. Kap. 6.3 gir en beskrivelse av kommunens etiske standard og hvilke tiltak som gjennomføres i forhold til dette. Siste del, kap. 6.4, omhandler området medarbeidere og likestilling/integrering. Her finner vi bl.a. oversikter og kommentarer vedr. utviklingen i antall årsverk, sykefravær, helse, miljø, sikkerhet og likestilling. Vi har også tatt med et avsnitt om læringer her.

Kapittel 7

Kapitlet har en kort beskrivelse av politisk virksomhet.

Kapittel 8

Her finner vi enhetenes årsmeldinger.

I tabellene betyr negative tall – dvs. **røde** tall eller tall med minus foran (eller i parentes) – **inntekter** eller mindre utgifter. Motsatt er positive tall, dvs. svarte tall uten minus foran – **utgifter** eller mindreinntekter.

2. Forord

Kjære innbyggere.

Her er årsmeldingen 2024 for Aure kommune.

Årsmeldingen gir blant annet innblikk i kommunens organisering, nøkkeltallsanalyser, klimaregnskap, økonomisk utvikling og den sier noe om virksomhetens måloppnåelse.

Jeg håper den vil bidra til en felles forståelse av Aure kommunes utfordringer og muligheter.

I løpet av året er det lagt ned mye bra arbeid for å levere gode tjenester til våre innbyggere. Vårt fokus har vært å jobbe etter de målene og rammene som kommunestyret har gitt oss.

Arbeidet som utføres av kommunen betyr mye for folks hverdag. Det er kommunen som blant annet sørger for at veiene brøytes, at det finnes barnehageplasser, at barn og unge får en god skolehverdag, at vi har en fastlege som kan gi oss medisin og at våre eldre får god omsorg.

Vi har i 2024 fortsatt mottatt og bistått flyktninger fra Ukraina.

Aure kommune har som de fleste norske kommuner de siste årene fått tøffere rammebetingelser med økende kostnader, kamp om folk og kompetanse samt demografiske utfordringer der befolkningen vår blir stadig eldre.

Våre folkevalgte har lagt ned mye godt arbeid, engasjement og kloke beslutninger i utviklingen av Aure-samfunnet.

Jeg vil takke ansatte, politikere og andre samarbeidspartnere for deres engasjement og innsats.

Sammen skaper vi resultater som er bra for Aure inn i framtida.

Aure, 31.03.2025

Håvard Sagli
Kommunedirektør

3. Organisasjon

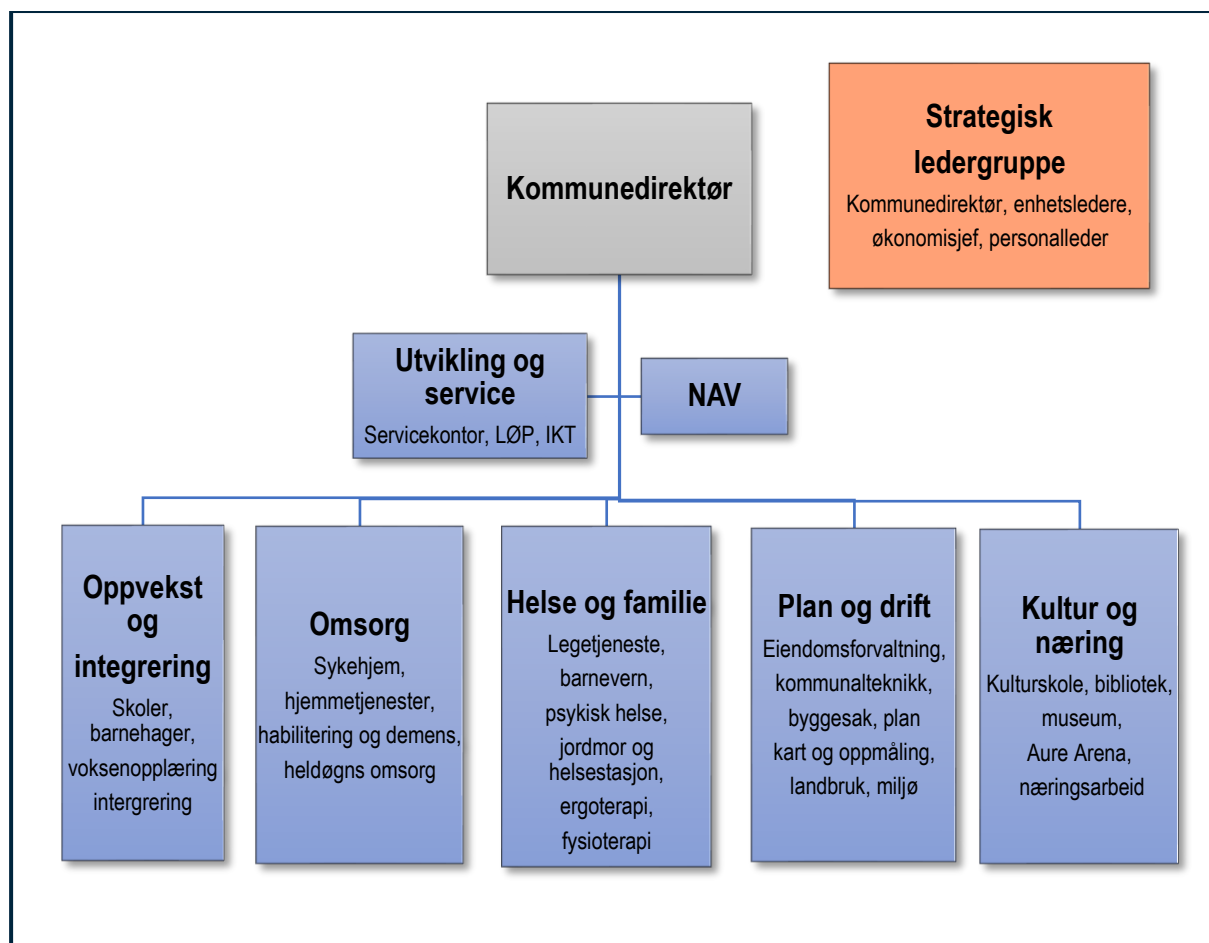
3.1. Administrativ organisering

Administrativt er kommunen organisert etter en to-nivå-modell med innslag av 3-nivå modell (enhet omsorg og enhet plan og drift). Gjeldende fra 1. september 2020 ble det foretatt en omorganisering ved at enhetene skole/integrering og barnehage ble slått sammen til en enhet. Samtidig ble kulturområdet, som tidligere lå under enhet utvikling/service, slått sammen med næring til en ny enhet, kultur/næring.

Foruten det som er delegert direkte til kommunedirektøren gjennom bla. kommuneloven, delegerer kommunestyret myndighet til kommunedirektøren med rett til videredelegering. Kommunedirektøren delegerer myndighet videre til enhetslederne som rapporterer direkte til kommunedirektøren.

Kommunestyret har gitt enhetene stor grad av selvstendighet i daglig drift innenfor politisk fastsatte rammer i budsjett, virksomhetsplaner og krav til måloppnåelse. Kommunedirektørens strategiske ledergruppe benyttes til samordning, drøfting og oppfølging av administrative rutiner og oppgaver. Den strategiske ledergruppen benyttes også i enkelte sammenhenger i drøftinger med det politiske nivå og de tillitsvalgte.

Figur 1 - Administrativ organisering i Aure kommune

3.2. Politisk organisering

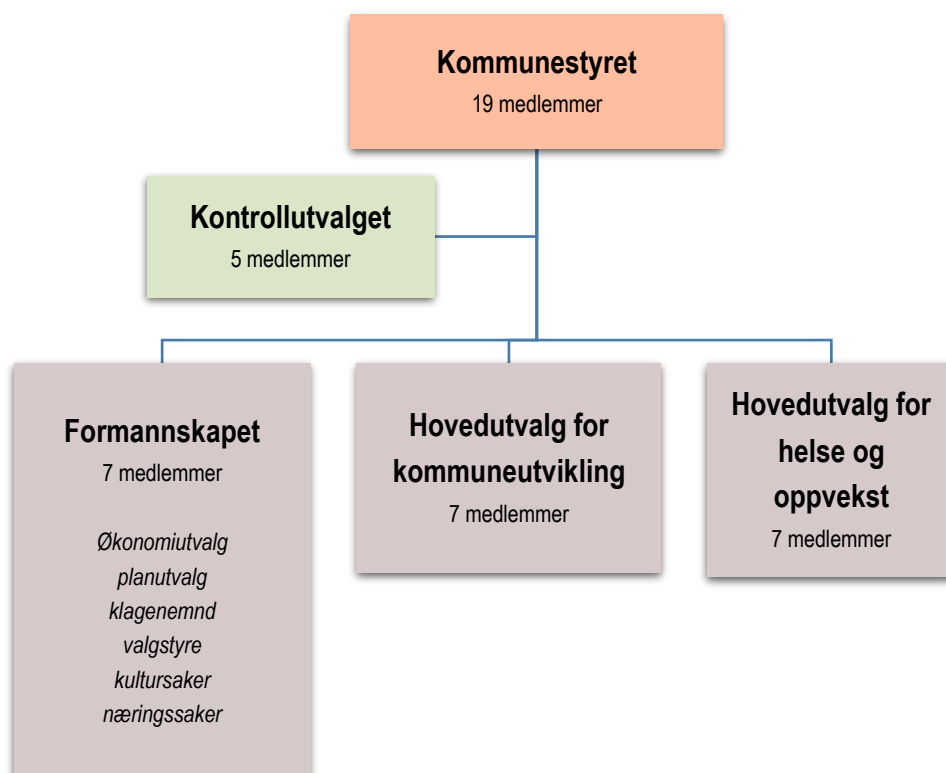
Det politiske styringssystemet i Aure kommune er betegnet som en modifisert hovedutvalgsmode. Kommunestyret består i dag av 19 medlemmer.

Under kommunestyret har vi formannskapet med 7 medlemmer og to hovedutvalg med medlemmer inndelt på bakgrunn av fagfelt. Hovedutvalgene er satt sammen etter forholdstallsprinsippet. Alle hovedutvalgene behandler saker både av langsiktig karakter og rene driftsoppgaver. Hovedutvalgene har endelig vedtaksmyndighet som beskrevet i kommunens delegeringsreglement og innstiller til kommunestyret der myndigheten ikke er delegert. Formannskapet har en overordnet rolle bl.a. i forhold til økonomi og planarbeid. I tillegg skal formannskapet ha ansvar for saker relatert til kultur og næring, samt valgstyre.

I tillegg til hovedutvalgene inneholder den politiske organiseringen de lovpålagte organene som kontrollutvalg, ungdomsråd, eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, administrasjonsutvalg og arbeidsmiljøutvalg. Aure kommune har også en egen plan- og byggekomite.

Fram til 26.09.2023 hadde Aure kommune et hovedutvalg for næringsutvikling. I møte 26.09.2023, sak 35/23, vedtok kommunestyret å avvikle dette hovedutvalget og at saker relatert til næringsarbeid skulle overføres til formannskapet. Samtidig ble det vedtatt å gjenopprette hovedutvalg for helse og oppvekst.

Figur 2 - Politisk organisering i Aure kommune (f.o.m. 26.09.2023)

3.3. Selskap og interkommunalt samarbeid

Navn	Samarbeidsform
Berekraftfylket Møre og Romsdal (deltakerkommune)	Samarbeidsavtale
Digi Møre og Romsdal (fagnettverk)	Samarbeidsavtale
Distriktsmedisinsk senter (DMS) (9 kommuner)	Vertskommunesamarbeid
Driftsassistansen for vann og avløp i Møre og Romsdal	Interesseorganisasjon
Energi 1 Kraft AS	AS
Energiregion Møre	Samarbeidsavtale
Felles legevakt Halså, Aure og Smøla (HAS)	Samarbeidsavtale
Helseinnovasjonssenteret AS (HIS)	AS
Interkommunalt arkiv Møre og Romsdal IKS (IKA)	IKS
IKT ORKidé	Vertskommunesamarbeid
Interkommunal barnevernvakt for Nordmøre og Romsdal (12 kommuner)	Vertskommunesamarbeid
Interkommunal tobakk- sal- og skjenkekontroll (Aure, Heim, Sunndal, Surnadal, Tingvoll)	Vertskommunesamarbeid
Interkommunalt plankontor Berkåk	Oppgavefellesskap
Interkommunalt politisk råd Trøndelag sørvest-lakseregion	Interkommunalt politisk råd
Interkommunalt tilsyn i byggesaker Nordmøre	IKS
Interkommunalt utmarksråd IKU (Aure, Heim)	IKS
IUA Nordmøre (Beredskap mot akutt forurensning)	
Jappe Ippes Folkehøyskole AS	AS
Kristiansund Felles Bedriftshelsetjeneste (KFBH)	innkjøpssamarbeid (NII)
Kristiansund og Nordmøre Havn IKS (KNH)	IKS
Kristiansund og Nordmøre Næringsforum (KNN)	AS
Kvernberget vekst AS	AS
Landbruk Nordvest	årlig tilskudd
Livskraftige kommuner - nettverk for klima og energi (via KS)	Interesseorganisasjon
Midt-Norsk Fergeallianse AS (MINOFAS)	AS
Muritunet AS	AS
Møre og Romsdal 110-sentral KF (26 kommuner)	Kommunalt foretak (KF)
Møre og Romsdal Revisjon SA	Samvirkeforetak
NEAS Konsern AS	AS
Nemko Norlab AS	Kjøp av tjenester
Nettverk av petroleumskommuner (NPK)	Interesseorganisasjon
Nettverk for fjord- og kystkommuner (NFFK)	Interesseorganisasjon
Industrikommunene	Interesseorganisasjon
Naturressurskommunene	Interesseorganisasjon
Nordmøre Fiskebåt AS	AS
Nordmøre Interkommunale brann- og redningstjeneste (NiBR)	Vertskommunesamarbeid
Nordmøre interkommunale innkjøpssamarbeid (NII)	Vertskommunesamarbeid
Nordmøre Interkommunale Politiske Råd (NIPR)	Interkommunalt politisk råd
Nordmøre Kemnerkontor (Aure, Averøy, Gjemnes, Kristiansund og Tingvoll)	Samarbeidsavtale
Nordmøre kontrollutvalgssekretariat IKS	IKS
Nordmøre Kriesenter IKS	IKS
Nordmøre oppvekstssamarbeid (Nettverk Nordmøre) (10 kommuner)	Vertskommunesamarbeid
Nordmørsmusea AS	AS
Nordre Nordmøre Bru- og Tunnelselskap AS	AS
Norske Kjernekraftkommuner	Interesseorganisasjon
PPT for Ytre Nordmøre (Kr.sund, Aure, Averøy, Smøla)	Vertskommunesamarbeid
Regionalt Responssenter (RRO)	
ReMidt IKS (husholdningsavfall)	IKS
ReMidt Næring AS (næringsavfall)	AS
Tjeldbergodden Utvikling AS	AS
Varde AS	AS
Veterinærvakt Aure, Smøla	Samarbeidsavtale
Visit Nordmøre & Romsdal AS	AS
Ytre Nordmøre Opplæringskontor	Samarbeidsavtale

4. Samfunn – nøkkeltall

4.1. Befolkningsutvikling – alderssammensetning

Befolkningsendring, alderssammensetning og framskriving av folketallet er viktige rammebetingelser for prioritering av kommunens tjenester til innbyggerne.

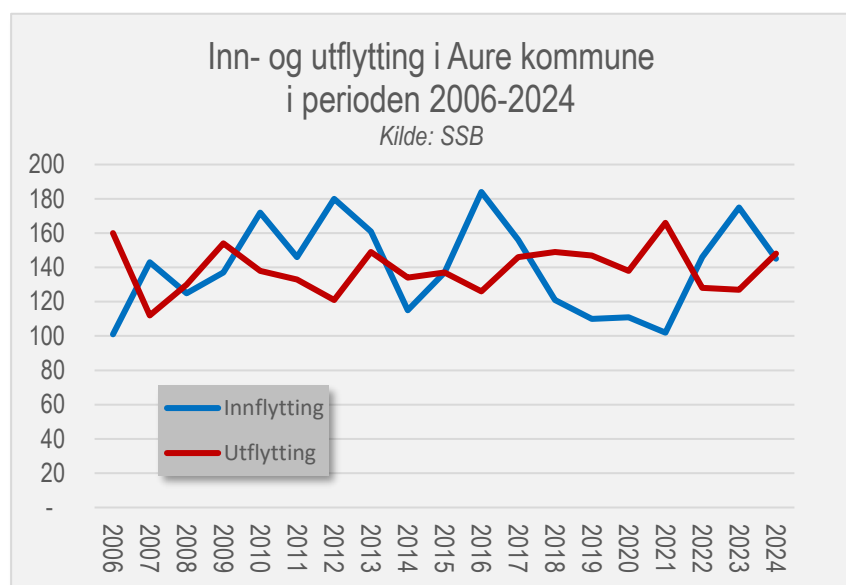
Aure kommune har pr 1. januar 2025 totalt 3 396 innbyggere, en reduksjon på 12 i forhold til samme tidspunkt 2024.

Tabell 1 – folketallsutviklingen etter kommunesammenslåingen 2006

År	Folketall pr. 01.01.	Fødte	Døde	Fødsels- overskudd	Innflytting	Utflytting	Netto- innflytting	Folketalls- endring
2006	3 591	27	45	-18	101	160	-59	-77
2007	3 515	23	42	-19	143	112	31	12
2008	3 530	30	45	-15	125	130	-5	-20
2009	3 508	37	29	8	137	154	-17	-9
2010	3 502	31	44	-13	172	138	34	21
2011	3 523	21	46	-25	146	133	13	-12
2012	3 511	38	38	0	180	122	58	58
2013	3 570	31	36	-5	161	149	12	7
2014	3 577	22	31	-9	115	134	-19	-28
2015	3 549	31	44	-13	137	137	0	-13
2016	3 536	29	33	-4	184	126	58	54
2017	3 590	31	38	-7	156	146	10	3
2018	3 593	24	36	-12	121	149	-28	-40
2019	3 553	34	43	-9	110	147	-37	-46
2020	3 507	30	42	-12	111	138	-27	-39
2021	3 468	21	41	-20	102	166	-64	-84
2022	3 384	27	48	-21	146	128	18	-3
2023	3 381	23	44	-21	175	127	48	27
2024	3 408	22	31	-9	145	148	-3	-12
2025	3 396	0	0	0	0	0	0	0

Siden kommunesammenslåingen i 2006 har folketallet holdt seg relativt stabilt. Det er imidlertid en del svingninger fra år til år, eksempelvis fra en nedgang på 77 det første året etter kommunesammenslåingen, til en økning på 58 og 54 i henholdsvis 2012 og 2016. Fra 2018 til 2022 har vi hatt en nedgang i befolkningen på 212 personer eller 5,9 %, noe som både har sammenheng med lavt fødselstall og lavere innflytting enn utflytting. I 2022 så vi en oppbremsing av nedgangen og i 2023 gjorde nettoinnflytting at vi faktisk opplevde en befolkningsøkning. Det er grunn til å anta at dette skyldes bosetting av flyktninger fra Ukraina. I 2024 opplever vi igjen en nedgang i befolkningen på tross av fortsatt bosetting av flyktninger.

Tabellen viser at det har vært fødselsunderskudd hvert år, med unntak av 2009. I perioden 2006-2024 har vi et samlet fødselsunderskudd på 224. Hovedårsaken til at folketallet tross alt har vært noenlunde stabilt, er innflytting, og da hovedsakelig fra utlandet. I perioden 2006-2017 hadde Aure kommune en netto innflytting på 116 personer. Fra og med 2018 og fram til 2021 har også inn- og utflytting gitt oss negative tall. Fra 2022-2023 ser vi igjen en nettoinnflytting. Det lave fødselstallet har bl.a. sammenheng med at kommunen over lang tid har hatt lav kvinneandel i fertil alder, og at antall barn pr kvinne både i Norge og ellers i Europa ligger under 2 (reproduksjonsgrense).

Figur 3 - Netto innflytting i Aure kommune perioden 2006-2024

Figuren ovenfor illustrerer godt forholdet mellom inn- og utflytting i Aure kommune i perioden 2006-2024.

Folketallsendringene har konsekvenser for kommunens inntekter både når det gjelder rammetilskuddet og skatteinntektene. For kommunen som organisasjon og tjenesteyter vil nye innbyggere nødvendigvis medføre både inntekter og utgifter i kommunekassa, avhengig av behov og hvor en befinner seg i livsløpet. For Aure som samfunn medfører flere innbyggere aktivitet og økt etterspørsel etter varer og tjenester, økt kompetanse og flere å spille på. I strategisk næringsplan har Aure kommune som strategi en ambisjon om befolkningsvekst.

Tabell 2 - Folketall 2006 – 2024 fordelt på grunnkretsene (tidl. Skolekretser)

Krets	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2020	2022	2023	2024	2025	Endring 2006-25	Endring i %
Grisvågøy/Lesund	233	258	225	219	225	228	241	243	221	222	221	213	-20	-8,6
Skarsøya	187	188	179	169	190	174	164	155	162	162	164	154	-33	-17,6
Kjørsvikbugen	188	174	198	201	211	222	260	235	222	220	217	206	18	9,6
Årvågsfjord/Stemshaug	253	247	232	214	226	210	222	214	204	198	200	203	-50	-19,8
Vean/Aure	940	912	980	973	1 007	1 002	995	974	937	952	969	980	40	4,3
Vik	110	104	95	96	86	82	70	68	73	67	65	66	-44	-40,0
Mjosundet/Ertvåg	197	209	199	211	223	221	214	223	209	207	207	199	2	1,0
Vågos/Ålmo	130	124	126	122	127	125	129	127	117	111	114	116	-14	-10,8
Straumsvik	189	192	174	185	190	195	187	192	187	175	179	175	-14	-7,4
Vinsternes/Høvik/Fuglevåg	110	111	134	136	129	133	144	140	139	146	149	151	41	37,3
Nord-Tustna	114	112	115	117	122	127	138	122	114	113	111	112	-2	-1,8
Gullstein/Knarvik	101	103	93	96	103	92	94	91	92	94	101	101	-	-
Leira	335	315	309	346	343	332	324	319	308	319	323	329	-6	-1,8
Sør-Tustna	414	408	399	387	359	357	364	370	367	360	354	357	-57	-13,8
Hals	34	38	37	32	28	30	37	30	26	29	30	29	-5	-14,7
Uppgitt	56	35	7	7	8	6	9	3	6	6	4	3	-53	-94,6
Sum	3 591	3 530	3 502	3 511	3 577	3 536	3 592	3 506	3 384	3 381	3 408	3 394	-197	-5,5

Tabellen ovenfor viser folketallsutviklingen i årene 2006-2025 (pr. 01.01.) fordelt på grunnkretser, dvs. tidligere skolekretser. Som vi ser av tallene er det store variasjoner kretsene imellom, men vi kan se en form for sentralisering av befolkningen fra ytterkantene i kommunen og inn mot naturlige «bygdesentra». Kun fire kretser har opplevd vekst i perioden.

4.2. Folketall etter alder og kjønn

Store deler av den kommunale tjenesteproduksjonen er rettet mot bestemte aldersgrupper, og den demografiske utviklingen gir viktig informasjon om utviklingen i behovet for kommunale tjenester. De viktigste målgruppene for kommunale tjenester er barn og unge 1-15 år, og innbyggere 67 år og over. Endringer i alderssammensetningen kan utfordre flere sider ved disse tjenestene, både behovet for kompetanse, fleksibiliteten i organiseringen og behovet for fysisk infrastruktur.

Tabell 3 - Folketall etter alder og kjønn (pr. 1. januar)

Kjønn	Alder	2010	2025	Diff.
Menn	0-5 år	104	93	- 11
	6-15 år	219	164	- 55
	16-19 år	98	73	- 25
	20-44 år	523	476	- 47
	45-66 år	572	542	- 30
	67-79 år	200	305	105
	80 år eller eldre	74	106	32
Sum		1 790	1 759	- 31
Kvinner	0-5 år	92	63	- 29
	6-15 år	210	165	- 45
	16-19 år	88	75	- 13
	20-44 år	454	403	- 51
	45-66 år	519	502	- 17
	67-79 år	189	283	94
	80 år eller eldre	160	144	- 16
Sum		1 712	1 635	- 77

Av tabellen kan en spesielt merke seg økningen i antall personer fra 67 år og over. Dette gjelder både kvinner og menn. Her har vi en økning på 215 personer eller 34,5 % fra 2010 til 2025. Videre ser vi at det i aldersgruppen 20-44 år er noen flere menn enn kvinner. At man har en skjevfordeling mellom menn og kvinner i fertil alder har innvirkning på fødselstallet. Dette er en utvikling som distrikts-kommuner har slitt med i mange år, og som bør være et fokus bl.a. i forhold til etablering av nye arbeidsplasser.

4.3. Befolkningsprognose

Statistisk Sentralbyrå har utarbeidet en prognose for framskriving av folketallet – Middels nasjonal vekst alternativ MMMM datert 18. august 2020.

Tabell 4 - Folketall etter alder til og med 2045

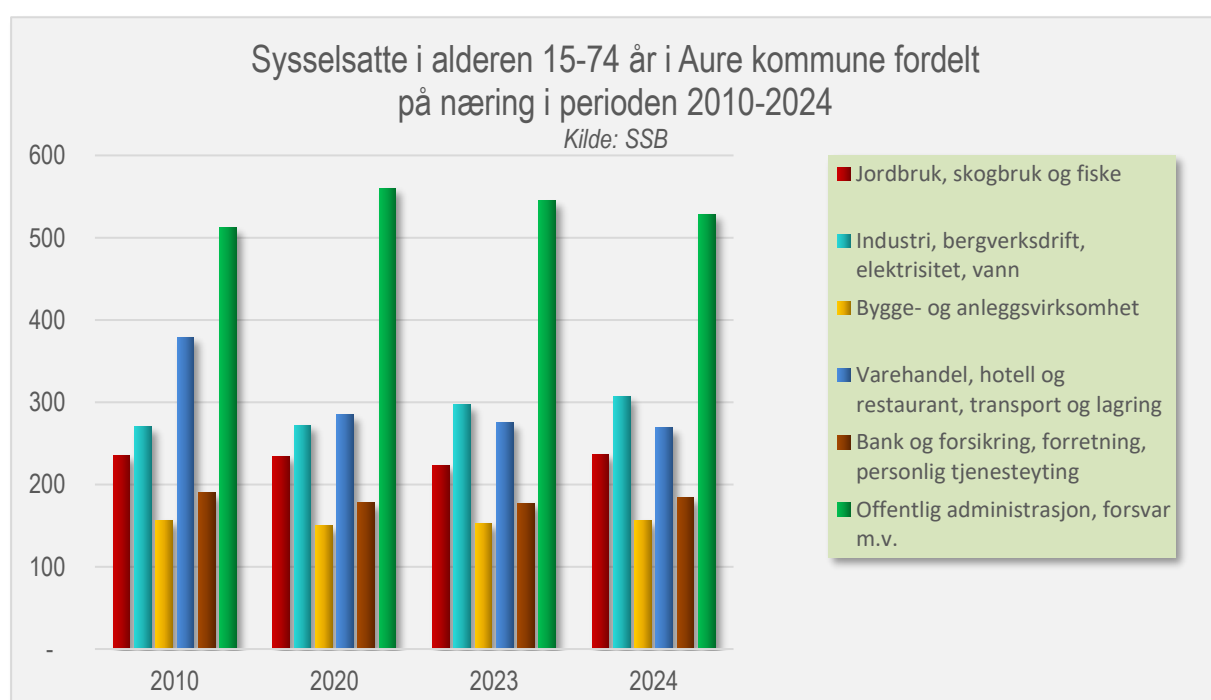
Alder/år	Framskriving etter hovedalternativet (MMMM)					Endring 2025-2045	Endring i % 2025-2045
	2025	2030	2035	2040	2045		
0-5 år	172	171	178	179	174	2	1,2
6-15 år	339	334	329	330	341	2	0,6
16-19 år	149	142	141	133	135	-14	-9,4
20-44 år	879	858	840	829	793	-86	-9,8
45-66 år	1 027	1 017	990	934	950	-77	-7,5
67 år eller eldre	865	924	983	1 056	1 055	190	22,0
Sum	3 431	3 446	3 461	3 461	3 448	17	

Prognosen fra SSB fram mot 2045 viser en svak oppgang i folketallet samlet sett. Prognosen tar utgangspunkt i en beregning basert på «middels nasjonal vekst». Som vi ser av tabellen skjer økningen innenfor aldersgruppen 67 år og eldre, og da med vel 190 personer eller 22 %. Innenfor aldersgruppene 0-5 år og 6-15 år har vi stabil utvikling, mens en i aldersgruppen 16-19 år ser en nedgang på 14 personer, eller 9,4 %. I aldersgruppene 20-44 år og 45-66 år ser vi en nedgang på hele 163 personer eller 8,6 %. Ser vi denne forventede utviklingen i lys av behovet for økt arbeidskraft både i offentlig og privat sektor, skjønner vi at det ligger betydelige utfordringer framover. I aldersgruppen 67 år eller eldre, ser vi en markant økning. Denne økningen vil naturlig nok påvirke framtidig planlegging i forhold til tilbud til denne gruppen, herunder forebyggende tiltak, hjemmetjenester og institusjonsplasser. Samtidig vil nedgangen i de yngre aldersgruppene få betydning for barnehage- og skolesektoren.

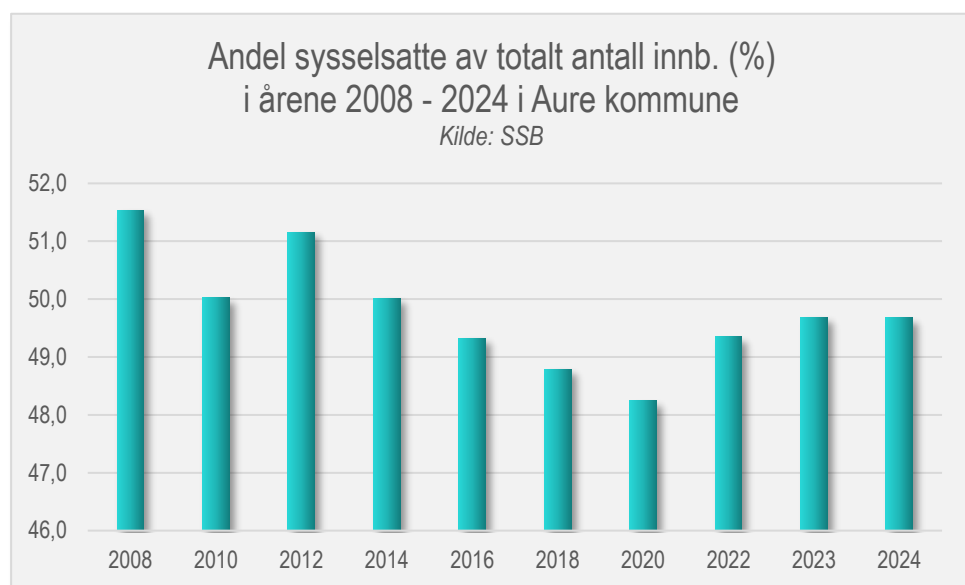
4.4. Sysselsetting – pendling

Figuren nedenfor viser utviklingen i antall sysselsatte i Aure kommune i utvalgte næringer i perioden 2010-2024.

Figur 4 – Antall sysselsatte i utvalgte næringer 2010-2024

Hovedtrekkene i denne perioden er at sysselsettingen innen jordbruk/skogbruk/fiske, industri og bygge- og anleggsvirksomhet har vært stabil, mens sysselsettingen innen varehandel/transport/lagring har gått noe ned. Privat tjenesteyting har også opplevd en mindre nedgang i sysselsettingen totalt i perioden. Offentlig sektor står for den største andelen sysselsatte i Aure kommune.

Figur 5 – Andel sysselsatte av totalt antall innbyggere i % i årene 2008-2024

Figuren viser at andelen sysselsatte i forhold til totalt antall innbyggere har gått noe ned fra 2008 og fram til 2020. Fra 2022 har andelen steget noe. Som vi har nevnt tidligere, er tilgangen på arbeidskraft en utfordring innen nærmest alle yrkesgrupper, både innen privat og offentlig sektor. At andelen av sysselsatte i befolkningen går ned er et uheldig utviklingstrekk. Dette påvirkes bla. av befolkningssammensetningen og endringer her.

4.5. Kommunebarometeret

Kommunebarometeret er en måling som publiseres av Kommunal Rapport hvert år. Tallgrunnlaget er i hovedsak hentet fra SSB's KOSTRA-database. Her rangeres og måles kommunene etter 151 nøkkeltall på tvers av 12 ulike kategorier der kommunene måles opp mot hverandre. Hensikten med barometeret er i å gi beslutningstakere en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen drives sett om mot de øvrige kommunene i landet.

Kommunebarometeret gir ikke nødvendigvis det helt korrekte bildet. En god plassering ett år kan skyldes tilfeldigheter på samme måte som en dårlig plassering. I små kommuner kan spesielle forhold påvirke tallgrunnlaget slik at vi får kraftige utslag i begge retninger. En dårlig plassering innen en sektor over flere år, vil likevel kunne være en god indikator på at noe bør gjøres. Rangeringen er altså ikke fasit, men er ment å gi et bilde på situasjonen. Målet for en kommune er ikke nødvendigvis å drive billigst mulig, men ha riktige kostnader ut fra de utfordringer samfunnet gir oss, det være seg befolkningssammensetning, geografi eller politiske prioriteringer. Tabellen på neste side viser sumtallene for den enkelte sektor og totalt i årene 2020-2024. Fargeleggingen er hentet fra barometeret.

Tabell 5 – Kommunebarometeret 2020-2024

Tekst	2020	2021	2022	2023	2024	Endring 2023-24
Totalt (justert for økonomiske rammebetingelser)	278	256	244	263	198	- 65
Økonomi	125	96	168	128	178	50
Kostnadsnivå	235	151	201	292	272	- 20
Saksbehandling	197	263	115	117	325	208
Grunnskole	352	282	293	215	172	- 43
Barnehage	25	7	39	139	59	- 80
Pleie og omsorg	201	232	149	132	7	- 125
Barnevern	248	282	303	341	336	- 5
Helse	46	256	237	279	279	-
Sosialtjeneste	162	94	260	197	46	- 151
Kultur	363	258	243	274	308	34
Klima og natur	268	316	322	246	223	- 23
Vann, avløp og renovasjon	182	39	129	139	116	- 23

Aure kommune kommer greit ut i forhold til økonomi, grunnskole, barnehage, pleie/omsorg, sosialtjeneste, klima/natur og vann/avløp/renovasjon. Utfordringene ligger på områdene kostnadsnivå, saksbehandling, barnevern, helse og kultur. Totalt kommer vi noe bedre ut i 2024 sammenlignet med 2023. De områdene som kommer særlig godt ut er barnehage, pleie/omsorg og sosialtjeneste.

Utdrag fra rapporten:

- ✓ I Aure har 82,9 % av de ansatte innen pleie og omsorg, fagutdanning. I de beste kommunene er andelen 95,3 %. «Fagutdanning er grunnleggende viktig for god kvalitet» skriver Helsedirektoratet i en omtale av indikatoren.
- ✓ I gjennomsnitt er 19,15 % av oppholdene på sykehjem i Norge korttidsopphold. Andelen har vært ganske stabil de siste årene. Andelen opphold som er korttidsopphold i Aure er 50,45 %.
- ✓ I snitt har beboere på sykehjem 36,39 minutter med lege pr. uke i kommune-Norge. I Aure får beboerne i snitt 96,6 minutter med lege i uka i 2024.
- ✓ I Aure er 100,0 % av sykehjemsplassene regnet som moderne enerom.
- ✓ Andelen kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen, uten dispensasjoner, var i fjor på 62,96 %. I Aure er tilsvarende tall 75,0 %.
- ✓ Nasjonalt har andelen elever som har fullført videregående med bestått innen fem år, økt de siste årene. Snittet er nå på 41,93 %. Andelen elever fra Aure som har fullført og bestått videregående i løpet av fem år, er nå på 42,7 %.
- ✓ Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Aure er på kr. 21.771,47 pr. innbygger. Landsgjennomsnittet ligger på kr. 19.553,04 pr. innbygger.
- ✓ Nasjonalt får 91,55 % av barna helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoleår. I Aure fikk 57,14 % barn helseundersøkelse innen utgangen 1. skoletrinn.
- ✓ Justert for lønns- og prisvekst brukte norske kommuner i snitt kr. 1.862,22 pr. innbygger i egne penger på idrett og idrettsanlegg i fjor. Netto utgifter til idrett og anlegg i Aure er kr. 623,02 pr. innbygger.
- ✓ Gjeldsgraden i Aure har endret seg 5,8 % i det siste året. Nasjonalt er gjennomsnittlig endring i gjeldsgrad på 3,56 %.
- ✓ Kommune-Norge samlet bruker 0,85 % av brutto inntekter til å dekke netto finansutgifter, før vi tar hensyn til avdrag. Aure bruker 0,64 % av inntektene på å betjene gjelda, før avdrag.

4.6. KOSTRA Nøkkeltall

KOSTRA er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal virksomhet. Regnskaps- og tjenestedata settes i KOSTRA sammen til nøkkeltall som viser kommunens prioriteringer, dekningsgrader og produktivitet/enhetskostnader i forhold til tjenesteproduksjonen.

På grunn av at vi ikke har fått rapportert alle KOSTRA-tall gjeldende for regnskap 2024, vil vi måtte komme tilbake til årets KOSTRA-tall i forbindelse med budsjettarbeidet for 2025. Dersom det skulle være ønskelig kan tallene også presenteres i et kommunestyremøte før sommeren.

5. Klimaregnskap for Aure kommune

5.1. Årsrapport klimaregnskap for Aure som organisasjon

For å få oversikt over klimagassutslippene knyttet til virksomheten bruker vi verktøyet CEMAsys til klimaregnskap. GHG-protokollen er den mest anerkjente standarden for klimaregnskap i dag. Virksomhetens CO₂-utslipp deles inn i tre kategorier, Scope 1, 2 og 3, som beskrevet i standarden.

Her er en oversikt over hvilke utslipp som knyttes til hvilken kategori:

Scope 1: Direkte utslipp

Omhandler virksomhetens direkte utslipp. Det vil si utslipp som er knyttet til noe virksomheten selv eier.

Eksempler på Scope 1: Virksomhetens kjøretøy og maskiner.

Scope 2: Energiforbruk

Omhandler virksomhetens strømforbruk og fjernvarme/-kjøling. Selv om utslippene er lave for norsk vannkraft, er det utslipp knyttet til bygging, vedlikehold og drift som fordeles på hver kWt-strøm benyttet.

Eksempler på Scope 2: Strøm til oppvarming av kommunens bygninger.

Scope 3: Indirekte utslipp

Scope 3 er utslipp knyttet til alt av varer og tjenester som virksomheten kjøper inn og selger. Dette er en stor og kompleks kategori som omhandler alle indirekte utslipp minus energibruk i Scope 2.

Eksempler på Scope 3: Innkjøp av varer og tjenester, avfall, forretningsreiser, transport og distribusjon.

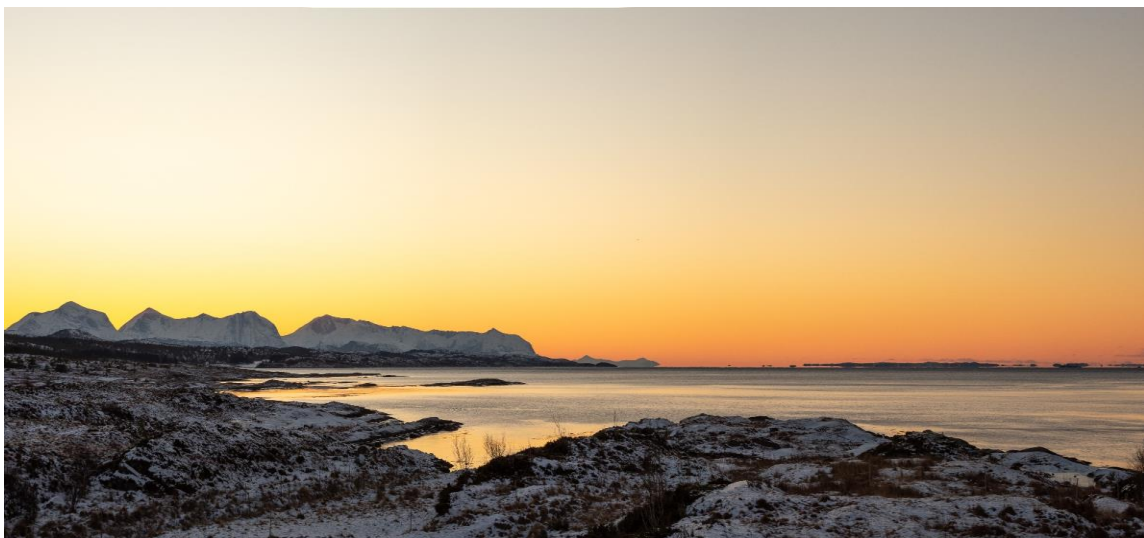

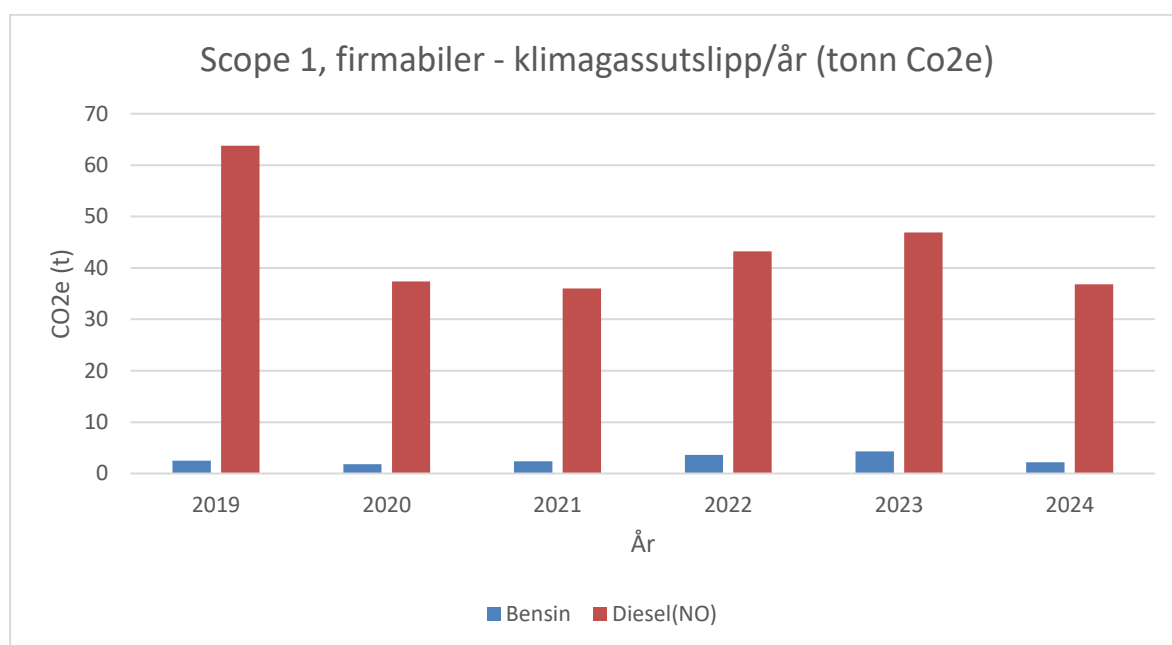
Foto: Edgar Glomnes

De største klimagassutslippene fra offentlig sektor kommer fra anskaffelser.

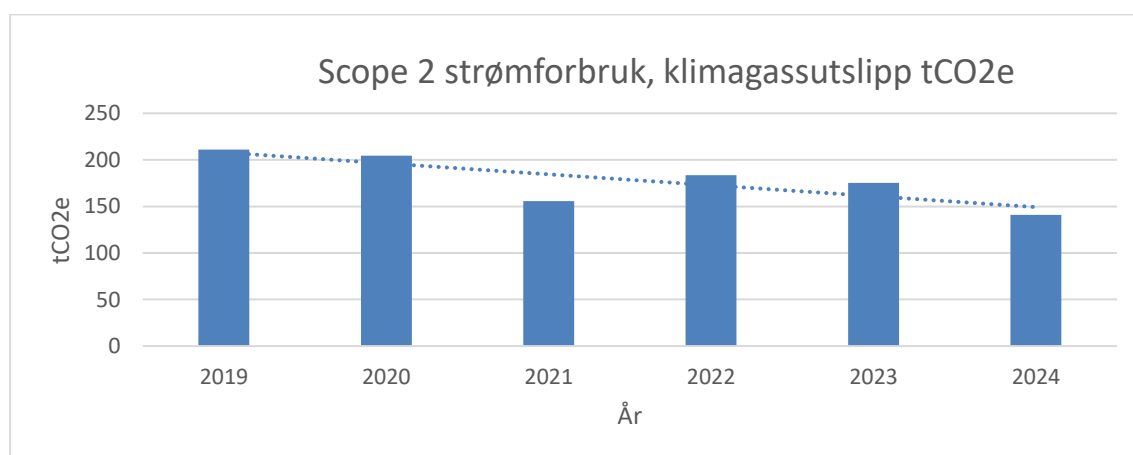
Det offentlige kjøper varer og tjenester for rundt 740 milliarder kroner i året (SSB 2023). Nå må klima- og miljøhensyn synliggjøres i offentlige anskaffelser og vektas med minimum tretti prosent, i tråd med hva regjeringen varslet i Hurdalsplattformen. Alternativt kan det stilles klima- og miljøkrav i kravspesifikasjon, dersom det er klart at dette gir en bedre klima- og miljøeffekt.

I figurene under, vises klimagassutslipp fra Aure kommune som virksomhet med det tallmaterialet vi har tilgjengelig. Aure kommune som virksomhet har året 2019 som utgangspunkt for reduksjonskravene i lovverk. Dette betyr at vi skal redusere våre utslipp med minimum 55% fra 2019 – 2030. Årsaken til at vi bruker 2019 som utgangspunkt, er fordi vi ikke har gode nok tallverdier fra årene før 2019. Tallmaterialet vil bli bedre etter hvert, da grunnlaget som hentes ut og faktorer som benyttes for utregning av CO₂e blir mer reelle.

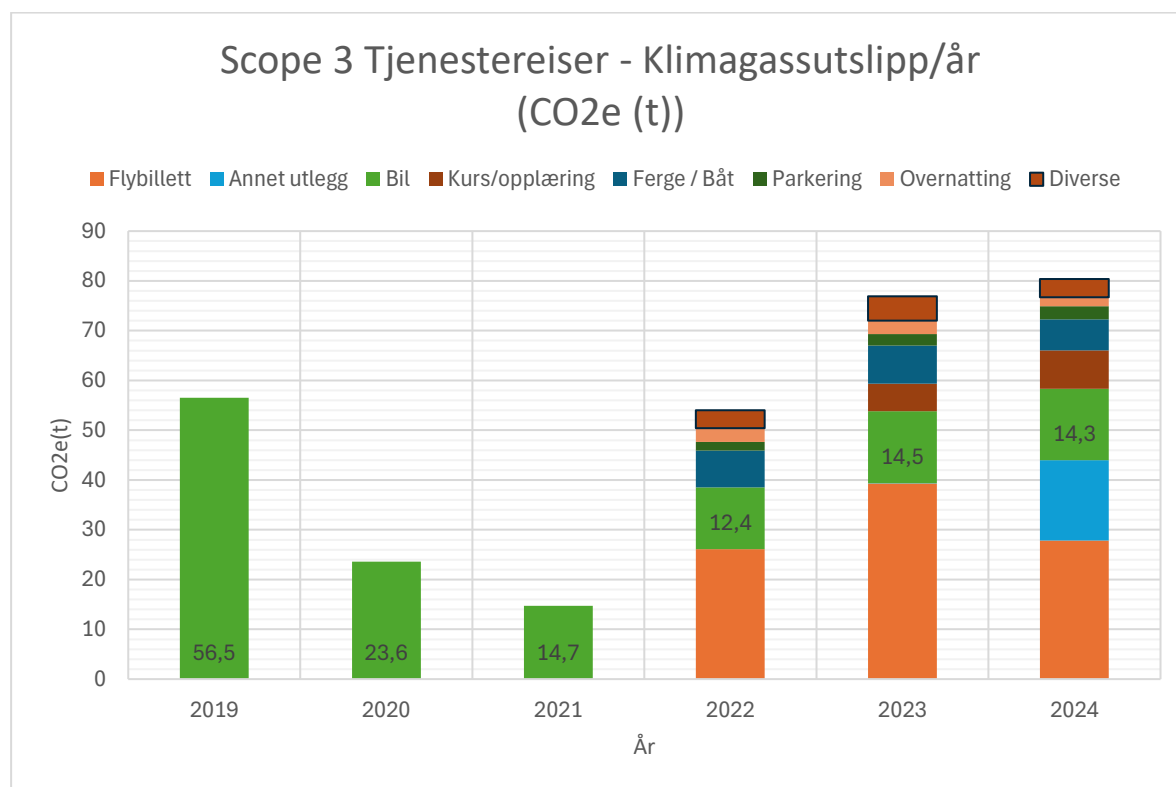
Figur 6 - Scope 1 - Direkte utslipp. Klimagassutslipp fra virksomhetens kjøretøy og maskiner (tCO₂).

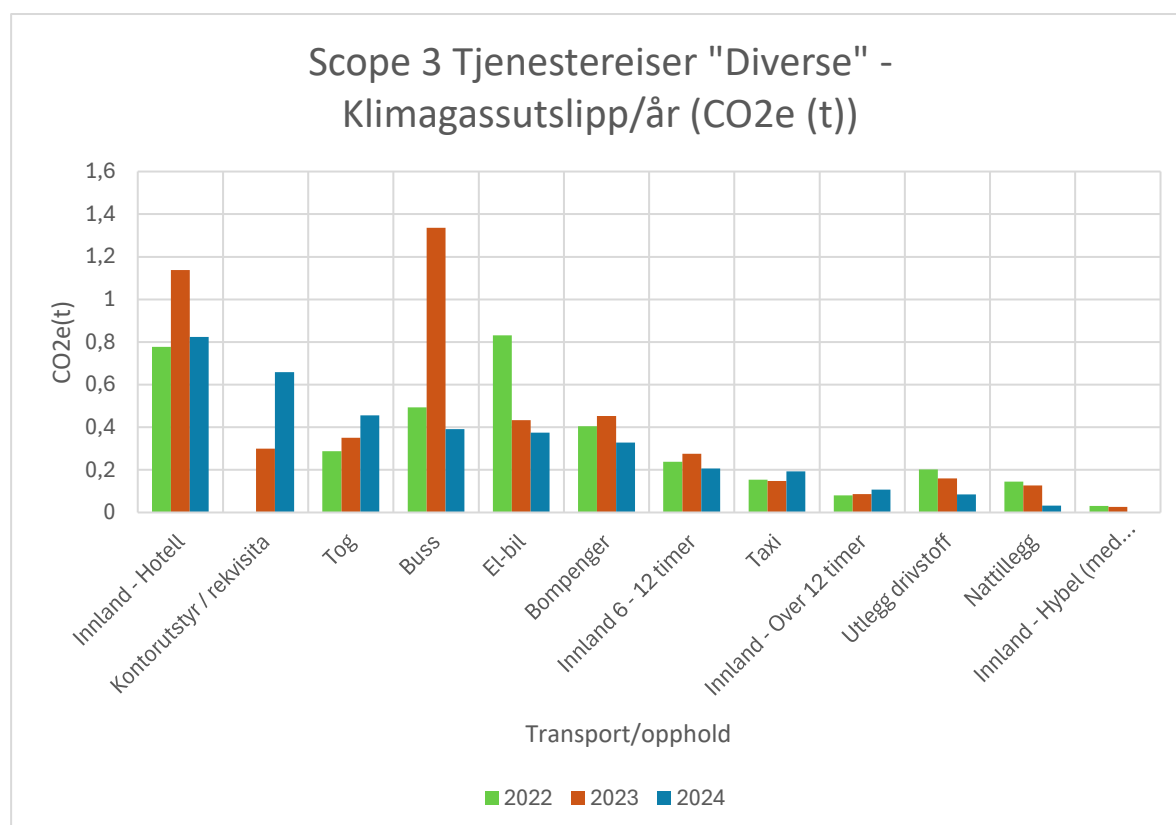
Figur 7 – Scope 2 - Klimagassutslipp fra virksomhetens strømforbruk.

Figur 8 – Scope 3 - Klimagassutslipp fra virksomhetens bruk av transportmidler, samt overnatting ved tjenestereiser. Posten «Diverse» vises mer detaljert i figur 9 under.

Figur 9 – Scope 3 - Klimagassutslipp fra virksomhetens bruk av transportmidler og opphold ved tjenestereiser, posten «diverse».

Mengde drivstoff som benyttes for biler i kommunens tjenester, tas ut fra Circle K sin database, hvor betalingskort og antall liter drivstoff er registrert opp mot bilnummer.

Når det gjelder strømforbruk, benyttes rapporter i systemet Elhub.

Tall fra tjenestereiser tas ut fra programmet Visma.

Usikkerheter i tall

For tjenestebiler, mangler det et estimat på forbruk av drivstoff fra tidligere år. Utslippstall som benyttes for tjenestebiler per i dag, gir nyttig informasjon. Det er foreløpig ikke tatt med el-biler i oversikt. Dette må bli en del av rapporteringen så snart vi har gode tall på dette.

Tallmaterialet som finnes i Elhub er gode per i dag, men tidligere mottatte tall har en usikkerhet. Det er lagt inn en lineær prognose som trendlinje i tabellen. Prosentandel usikkerhet i feilkilder er ikke gjennomgått.

Tallene for tjenestereiser får vi fra Visma. Siste nytt er at vi får en ferdig klimagassrapport, basert på innrapporterte reiser i Visma. Vi har ikke gjennomgått bakgrunns materialet for tallene ennå og vi ser noe feilføring ifm. bruk av elbiler. Feilkilder fra manuelle rapporteringer er ikke beregnet.

Enhetene i kommunen jobber med mange tiltak som reduserer klimagassutslipp. Biler som brukes i omsorg og helse er endret til el-biler. Dette ser vi har gitt en positiv gevinst i utslippstall for 2024. Skoler og barnehager har fokus på temaet og Nordlandet barnehage er blitt «Grønt Flagg – sertifisert». De andre barnehagene jobber også for å få denne sertifiseringen. På FDV/Eiendom gjøres det mye med bygninger for å redusere strømforbruk (etterisolering, ventilasjon, auto-styring av oppvarming). Dette ser vi også har hatt effekt i scope 2.

5.2. Klimagassutslipp for Aure kommune som samfunn

Utslippene vist i figur 10, er fordelt på ni sektorer. Utslippene har enhet CO₂-ekvivalenter, som betyr at utslippene for hver gass vektes etter gassens globale oppvarmingspotensial (GWP). Alle utslipp er fordelt etter gjeldende kommune- og fylkesgrenser. Regnskapet omfatter de direkte, fysiske utslippene som skjer innenfor kommunens geografiske grense.

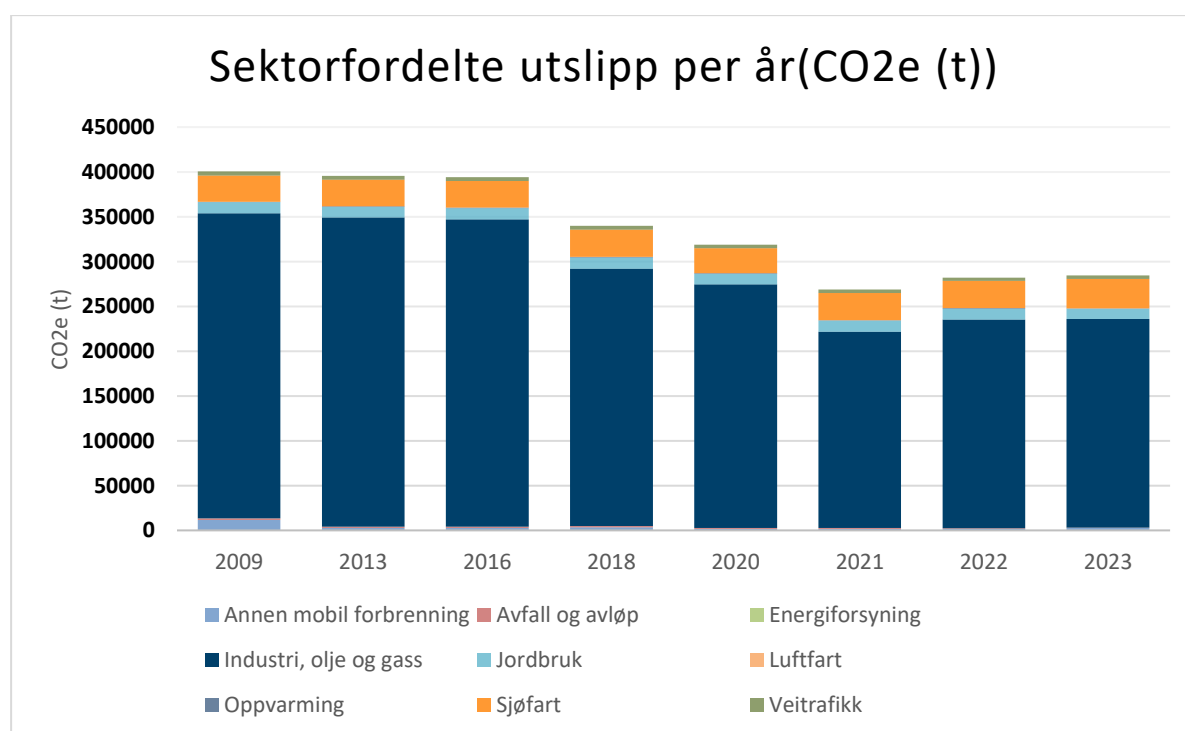
Det første året det er beregnet utslipp for er 2009. Det er ikke mulig å finne gode datakilder som gjør det mulig å beregne en pålitelig tidsserie lenger tilbake i tid enn dette.

Klimagassene CO₂, metan (CH₄) og lystgass (N₂O) er inkludert i regnskapet. Utslippstallene vises med enhet CO₂-ekvivalenter. Dette er en måleenhet som brukes for å kunne sammenligne oppvarmingseffekten ulike klimagasser har på atmosfæren og for å tydeliggjøre hvilken type utslipp som bidrar mest til global oppvarming.

Utslippsregnskapet bruker datakilder som i størst mulig grad viser utviklingen på lokalt nivå. Datakildene, og også totalsummen av klimagassutslipp, kan derfor variere fra det nasjonale utslippsregnskapet. Metoden for beregninger følger imidlertid prinsippene i det nasjonale utslippsregnskapet. (Kilde: Miljødirektoratet)

Det er gledelig å se at klimagassutslipp for Aure kommune som samfunn er redusert de siste årene. (Tall for 2024 blir ikke klare innen årsmelding skal leveres). De tre største utslippskildene kommer fra sektorene industri, olje og gass, sjøfart og jordbruk. For sektoren industri, olje og gass, er størsteparten av klimagassutslippene kvotepliktige. Innen sjøfart, er de største utslippene fra passasjerskip og stykkgodsskip. I jordbruket kommer klimagassutslippene fra husdyrenes fordøyelsesprosesser, jordbruksarealer og gjødselhåndtering.

Figur 10 – sektorfordelte utslipp pr. år i Aure kommune

Sektoren industri, olje og gass har gjort et godt stykke arbeid for å redusere klimagassutslipp i Aure kommune. Fra 2009 til i dag er utslipp redusert med nesten 100 000 tonn CO₂-ekvivalenter.

Skogen i Aure kommune er viktig for opptak av klimagasser. Det tas opp ca. 70 000 tCO₂-ekvivalenter hvert år.

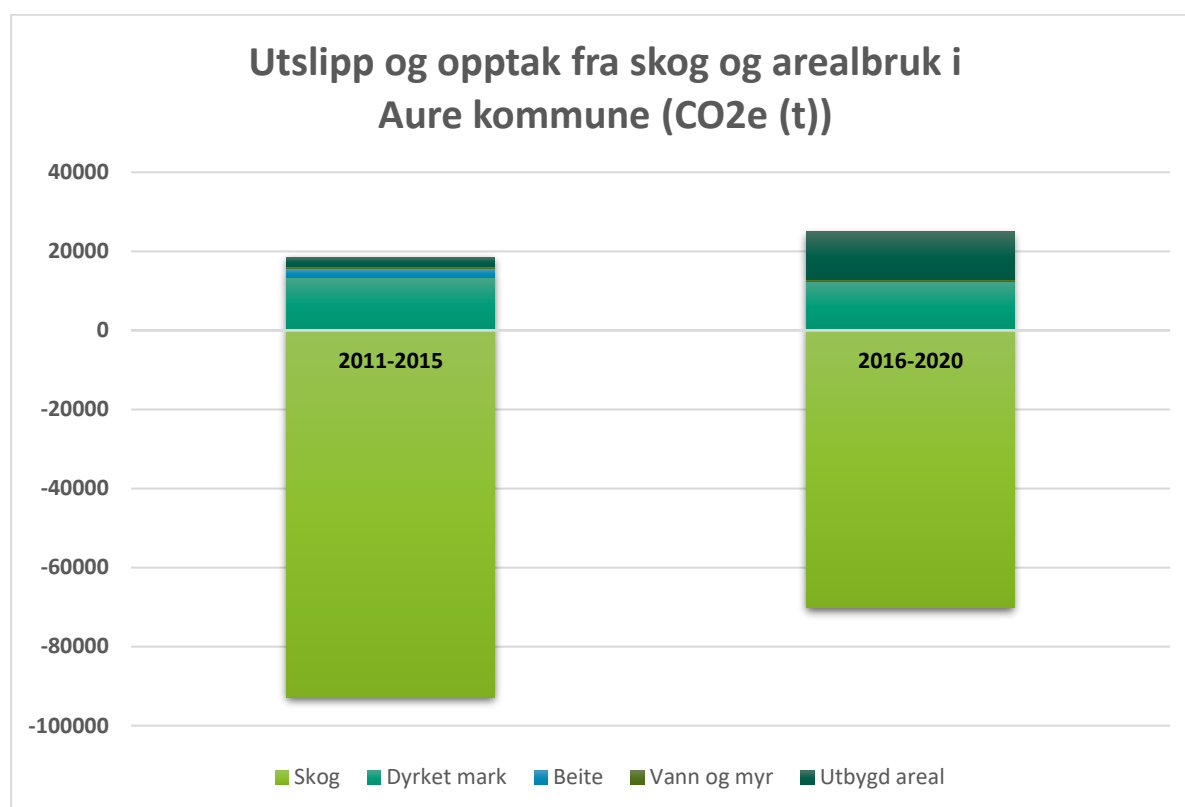

Det kommunale klimagassregnskapet for sektoren skog og annen arealbruk er utviklet for årene 2010-2015 og 2016-2020 og består overordnet av to hoveddeler;

- ✓ Arealregnskap, som beskriver arealet av de seks arealbrukskategoriene skog, dyrket mark, beite, vann og myr, utbygd areal og annen utmark.
- ✓ Klimagassregnskap, som viser utslipp og opptak av klimagassene CO₂, metan (CH₄) og lystgass (N₂O) relatert til arealbruk og arealbruksendringer. De fleste utslipp eller opptak skjer i form av CO₂, og for å gjøre utslippene/opptaket sammenlignbare regnes utslipp fra andre gasser om til CO₂-ekvivalenter.

Alle arealbrukskategorier har fire såkalte karbonbeholdninger – levende biomasse, dødt organisk materiale (DOM), mineraljord og organisk jord, og en utslippsfaktor for hver slik karbonbeholdning.

Beregningene av utslipp og opptak fra arealer er utført av NIBIO. Se figur 11.

Figur 11 - Utslipp og opptak fra skog og arealbruk i Aure kommune

5.3. Kommuneplanens samfunnsdel – bærekraft, klima og miljø

Kommuneplanens samfunnsdel har bærekraftig utvikling, energi- og klimaplanlegging som ett av fire satsingsområder. Hovedmål frem mot 2033 er å kvalitetssikre og utvikle måleverktøy slik at kommunen har oppdatert kunnskap om utviklingen innenfor dette satsingsområdet. I tråd med nasjonale mål skal Aure kommune bli et lavutslippssamfunn innen 2050. Med lavutslippssamfunn menes et samfunn hvor klimagassutslippene, ut fra beste vitenskapelige grunnlag, utslippsutviklingen globalt og nasjonale omstendigheter, er reduserte for å motvirke skadelige virkninger av global oppvarming som beskrevet i Paris-avtalen.

Norge har meldt inn et forsterket klimamål under Paris-avtalen. Regjeringen ønsker å oppfylle det forsterkede målet sammen med EU. Stortinget har vedtatt at Norge skal kutte sine utslipp med 55 prosent innen 2030, sammenlignet med 1990. Klimamålet gjelder alle utslipp og opptak, både kvotepliktige, ikke-kvotepliktige og opptak og utslipp fra skog og arealbruk. Norge har også mål om å kutte 90-95 prosent av utslippene innen 2050. Begge disse målene er nedfelt i Klimaloven.

På landsbasis har klimagassutslippene gått ned med 9,1 prosent fra 1990 – 2023. Opptak av klimagasser fra skog og arealbruk er ikke tatt inn i dette regnskapet.

2023 var året med lavest klimagassutslipp siden 1990. Olje, industri og veitrafikk har vært de største utslippskildene hele perioden, men utviklingen har vært ulik.

Frem til 2006 var industrien den største bidragsyteren til klimagassutslipp. I 1990 var 37 prosent av klimagassene fra denne kilden, mens den nest største var olje- og gassutvinning som bidro med 16 prosent. Utover 90-tallet og starten på 2000-tallet hadde disse kildene omvendt utslippstrend. Industrien tok i bruk teknologi som reduserte eller faset ut potente klimagasser, samt at noen bedrifter med høye utslipp ble avviklet. I 2023 var utslippene fra denne kilden 43,5 prosent lavere enn i 1990.

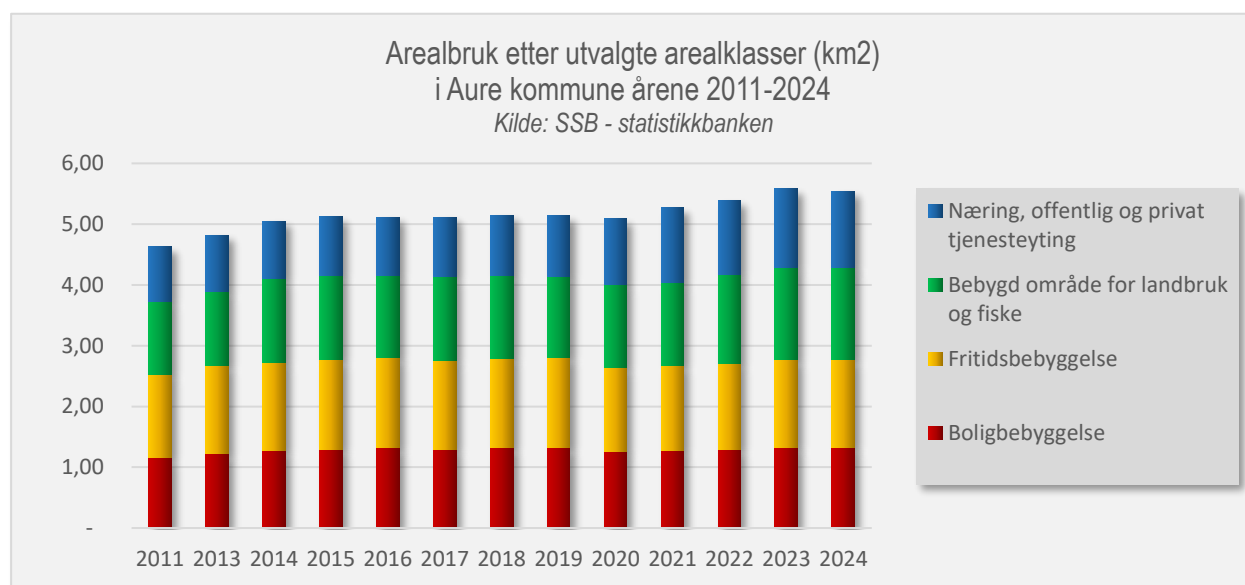
Det er viktig å tenke globalt og handle lokalt. Alle klimatiltak, både små og store bør applauderes.

I Aure kommune rapporteres det inn klima- og miljøtiltak i kvartals- og årsmeldinger. Måleverktøy som gir gode nok tallgrunnlag for klimatiltakene er et fokusområde og noe det jobbes med kontinuerlig.

Aure kommune er en del av Berekraftfylket Møre og Romsdal, samt deltagende i Nordmøres klimanettverk. Disse nettverkene øker kommunens kompetanse innenfor fagfeltet og samarbeidet på tvers av kommunene.

Foto: Edgar Glomnes

Figur 12 – Arealbruk etter utvalgte arealklasser i Aure kommune 2011-2024

5.4. Klimabudsjett

Aure kommune jobber for å få på plass et klimabudsjett som beskriver hvordan ulike klimatiltak reduserer klimagassutslipp. Vi har foreløpig en enkel versjon av denne som brukes i kvartalsrapporter og årsmeldinger. Statsforvalteren i Møre og Romsdal og Møre og Romsdal Fylkeskommune er gode støttespillere i dette arbeidet. Kompetanseheving og samarbeid mellom kommunene har medført felles målsettinger regionalt. I tillegg er erfaringsoverføring fra pågående prosjekter og arbeid knyttet til fagfeltet veldig nyttige for kommunens drift.

6. Årsberetning for Aure kommune

6.1. Økonomisk utvikling og avvik

(jfr. KommuneLOvens §14-7, bokstav a og b)

6.1.1. Sammendrag - regnskapsresultat 2024

Når en skal vurdere en kommunes økonomiske resultat er det en del måleparametere som det er vanlig å ta utgangspunkt i. En del overordnede trekk og tendenser som har påvirket regnskapsresultatet for Aure kommune er kort kommentert i sammendraget nedenfor. For mer grundig gjennomgang og analyse vises det til dette kapitlet, samt enhetenes rapporter i kapittel 8.

Nøkkeltall regnskapsresultat:

Regnskapet viser at kommunens **driftsinntekter** var på 493 millioner kroner i 2024. Dette gir en merinntekt på hele 43 millioner kroner i forhold til revidert budsjett 2024.

Rammetilskuddet ble i 2024 0,8 millioner kroner lavere enn forutsatt i revidert budsjett. Faktisk skatteinngang i 2024 ble på 112,8 millioner kroner, altså 1,0 millioner kroner høyere enn det anslagene fra staten la til grunn.

Midler fra Havbruksfondet og integreringstilskudd utgjorde henholdsvis 23,7 og 27,9 millioner kroner i 2024. Brukerbetaling og salgs- og leieinntekter har en merinntekt på til sammen 1,4 millioner kroner i forhold til revidert budsjett 2024.

Eiendomsskatteinntektene utgjør vel 21 millioner kroner i 2024, dvs. 4,4 millioner kroner over revidert budsjett. Dette skyldes ekstra inntekter på et nytt anlegg på Tjeldbergodden (kvikksølvfilter), delvis etablert i 2024. Eiendomsskatt på næring ga dermed en inntekt på 17,3 millioner kroner, mens eiendomsskatt på bolig- fritidseiendommer utgjorde vel 3,7 millioner kroner. Kompensasjonen for bortfall av eiendomsskatteinntektene (del av rammetilskuddet) utgjorde i 2024 15,6 millioner kroner mot 13,2 millioner kroner i 2023.

Driftsutgiftene eksklusive avskrivninger kom opp i vel 485 millioner kroner i 2024. I forhold til revidert budsjett er dette en merkostnad på vel 48 millioner kroner. Høyere lønnsutgifter enn budsjettet og større utgifter knyttet til kjøp av varer og tjenester bidrar til denne merkostnaden. Høyere lønnskostnader må delvis ses opp mot inntekter knyttet til refusjoner. Nivået på lønnskostnadene må også ses i forhold til betydelige kostnader knyttet til kjøp av viktartjenester (kjøp av varer og tjenester). Vi ser også at prisstigningen påvirker regnskapet i langt større grad enn tidligere.

Lønn og sosiale utgifter utgjør 317 millioner kroner eller 65,4 % av driftsutgiftene. Regnskapet for 2024 viser at kostnadene knyttet til lønn og sosiale utgifter er 17,9 millioner kroner høyere enn beregnet i revidert budsjett. Når det derimot tas hensyn til merinntektene på refusjoner (sykelønn og fødselspermisjoner), som er på 14 millioner kroner, blir differansen et merforbruk tilsvarende 3,9 millioner kroner.

Vikarkostnader, ekstrahjelp og overtid knyttet til egen arbeidsstokk, utgjør en merkostnad på 17,0 millioner kroner i forhold til revidert budsjett. Tas det hensyn til de tilliggende refusjonene, gir dette imidlertid en overskridelse på 3,0 millioner kroner. Utfordringer i forhold til tilgang på kvalifisert arbeidskraft, særlig innen helse- og omsorgssektoren, gjorde at Aure kommune i 2024 måtte kjøpe vikartjenester innenfor disse enhetene tilsvarende 16,0 millioner kroner.

Finansutgiftene består av rente- og avdragsutgifter på kommunens lån. Samlet belastning i 2024 er på 35,9 millioner kroner eller 2,5 millioner kroner høyere enn i 2023. Økningen i renteutgiftene fra 2023 til 2024 utgjør 3,2 millioner kroner. Avdragskostnadene har gått ned med 0,7 millioner kroner i forhold til 2023. Vi har ved utgangen av 2024 fire avdragsfrie lån. Avviket på finansutgiftene i forhold til revidert budsjett utgjør 0,3 millioner kroner.

Netto driftsresultat er det mest sentrale begrepet for å definere kommunenes økonomiske handlefrihet. Regnskapet for 2024 viser et negativt netto driftsresultat på hele 21,7 millioner kroner. Revidert budsjett 2024 opererte også med et negativt netto driftsresultat, da på vel 17,3 millioner kroner. For å dekke dette underskuddet i drift lå det i revidert budsjett bruk av disposisjonsfond tilsvarende 16,6 millioner kroner. Når regnskapet for 2024 er avsluttet, viser dette bruk av disposisjonsfondet tilsvarende 17,4 millioner kroner, eller en differanse på 0,8 millioner kroner i forhold til revidert budsjett.

Negativt netto driftsresultat utgjør **-4,4 %** av driftsinntektene. Dette er som vi vet, godt under anbefalt mål (1,75 %). For kommune-Norge samlet er netto driftsresultat anslått til å kunne bli liggende på **-0,2 %** av driftsinntektene for 2024. Tilsvarende tall i 2022 og 2023 var på henholdsvis 3,0 % og 0,8 %. Vi ser altså en betydelig forverring de siste to årene.

Netto driftsresultat kalles også overskudd til investeringer og avsetninger, og er som sådan det mest sentrale begrepet på kommunenes økonomiske handlefrihet. Økonomisk handlefrihet kan beskrives som kommunenes evne til å påta seg nye oppgaver eller utvide tjenestetilbudet uten å måtte redusere eksisterende tilbud. Svekkelse av fondskapitalen medfører også utfordringer i kommunens likviditet.

Regnskapet for 2024 viser at det ble brukt 24,2 millioner kroner av fondsreservene i driftsregnskapet, herunder 17,4 millioner kroner fra disposisjonsfondet og 6,9 millioner kroner fra bundne driftsfond.

Regnskapet viser at enhetenes drift har et merforbruk tilsvarende 7,3 millioner kroner. Resultatet viser imidlertid at det er en viss variasjon mellom enhetene. Særlig enhetene helse/familie og plan/drift har driftsmessige utfordringer. Enhetene samlet fikk i løpet av 2024 tilført 30,5 millioner kroner til styrkning av rammene i driftsbudsjettet. Av dette utgjorde 7,3 millioner kroner kompensasjon for virkningen av lønns- og tariffoppgjøret.

I rammetilskuddet til kommunene ligger det et tilskudd knyttet til utgiftsutjevning. Dette tilskuddet og fordelingen av dette er ment å gi oss en indikasjon på hvor kostnadene for den enkelte kommune vil ligge, dvs. innenfor det enkelte tjenestetilbud som gis. Tilskuddet gir klart uttrykk for en omfordeling av kostnadene mellom barnehage- og skolesektoren og helse- og omsorgssektoren. Regnskapstallene for 2024 viser ingen omfattende endring i «styrkeforholdet» mellom enhetene. Som vi skjønner, er det mange forhold som vil påvirke ressursbruken, men det ligger helt klart en forventning om en dreining av kostnadene. Til dette er det bare å vise til befolkningsutviklingen.

Kommunens **lånegjeld** er pr. 31.12.2024 på 378 mill. kroner (inkl. lån til videre utlån). Dette er en økning på 7,0 millioner kroner i forhold til 2023. Det ble tatt opp to lån i KBN på til sammen 23,7 millioner kroner. Det ble innbetalt avdrag tilsvarende 17,7 millioner kroner. Korrigert netto lånegjeld (jfr. kap. 6.1.9) utgjør imidlertid 319,3 millioner kroner mot 328,2 i 2023. En del av kommunens samlede gjeld har sammenheng med investeringer innen selvkost-områdene (bl.a. VAR-området). Renter og avdrag på slike lån dekkes av brukerne gjennom avgifter, gebyrer og husleie.

Regnskapet viser at Aure kommune fortsatt rår over **fondsreserver**. Samlet utgjør fondene 84 millioner kroner, hvorav disposisjonsfondet utgjør 47,1 millioner kroner. Det bør også nevnes at Aure kommune i 2018 lånte ut 16,57 millioner kroner fra disposisjonsfondet til Møre og Romsdal Fylkeskommune som forskottering til fullføring av Fv. 680 gjennom Kjørsvikbugen. Dette er penger Aure kommune skal ha tilbake og som vil styrke fondene når dette skjer. I henhold til gjeldende avtale mellom partene skal tilbakebetalingene skje innen 31.12.2027.

Arbeidskapitalen er svekket med 7,4 millioner kroner fra 2023 til 2024. Fra 2022 til 2023 ble arbeidskapitalen redusert med 26,1 millioner kroner. For enkelthets skyld kan vi si at arbeidskapitalen og utviklingen her må ses i sammenheng med disposisjonsfondet og bruken av dette. At arbeidskapitalen svekkes kan bety at det må settes i verk tiltak og regelendringer som bidrar til å bedre likviditeten, i alle fall på kort sikt. Eksempler på dette vil være tidligere låneopptak til finansiering av vedtatt investeringer og endring av rutiner for utfakturering av kommunale avgifter. Dette er tiltak som er iverksatt i Aure kommune.

Likviditetssituasjonen har forverret seg betydelig fra 2023 til 2024. Fra å ha midler til disposisjon i den daglige drift tilsvarende 105 millioner kroner i 2022, har vi ved utgangen av 2024 kun 42 millioner kroner til disposisjon. Dette krever en nærmest daglig oppfølging da det er store svingninger i likviditetsbeholdningen knyttet til lønnsutbetaling, utbetalinger i forbindelse med investeringer, skatteinnngang, frie inntekter, m.m.

Til sammen ble det **investert** for 25,7 millioner kroner i 2024, hvorav 24,5 millioner kroner er investeringer i varige driftsmidler. Av dette utgjør prosjekter innen selvkost 1,6 millioner kroner. Det er også gitt tilskudd til andres investeringer med 0,5 millioner kroner (tilskudd til Aure kyrkjelege fellesråd) og investert i aksjer tilsvarende 1,2 millioner kroner.

Finansiering ble gjort ved bruk av lån med 19,2 millioner kroner (75,0 %), momskompensasjon med 1,7 millioner kroner (6,7 %), tilskudd fra andre med 0,5 millioner kroner (2,0 %), bruk av investeringsfond 2,5 millioner kroner (9,8 %), 0,5 millioner fra salg av fast eiendom/anleggsmidler (2,0 %) og overføring fra driftsregnskapet med 1,2 millioner kroner (4,7 %).

Konklusjon

På tross av gode resultat gjennom mange år, ser vi at også Aure kommune, på lik linje med mange kommuner, nå står overfor betydelige utfordringer på driftssiden ved at utgiftene øker betydelig mer enn inntektene vi har til rådighet. Denne underbalansen resulterer i utstrakt bruk av oppsparte midler, dvs. bruk av disposisjonsfondet. Ved utgangen av 2022 hadde Aure kommune et disposisjonsfond på 70,5 millioner kroner. Tilsvarende tall ved utgangen av 2024 er på 47,1 millioner kroner, altså har vi brukt 23,4 millioner kroner på to år. Samtidig vet vi at vi har betydelig etterslep på vedlikehold av den kommunale bygningsmassen og veivedlikehold som ikke nødvendigvis er fanget opp til fulle i bevilgningene i driftsbudsjettet.

Regnskapet for 2024 viser at likviditetssituasjonen er utfordrende. Det er en klar sammenheng mellom utstrakt fondsbruk og tilgjengelig likviditet. Fra å ha midler til disposisjon i den daglige drift tilsvarende 105 millioner kroner i 2022, har vi ved utgangen av 2024 kun 42 millioner kroner til disposisjon. Dette krever en nærmest daglig oppfølging da det er store svingninger i likviditetsbeholdningen knyttet til lønnsutbetaling, utbetalinger i forbindelse med investeringer, skatteinnngang, frie inntekter, m.m.

Selv om vi i 2024 har betydelige merinntekter i form av økt eiendomsskatt på næring, overføring fra havbruksfondet og integreringstilskudd, er driftssituasjonen så anstrengt at merinntektene blir brukt opp. I tillegg må vi altså bruke betydelige midler fra disposisjonsfondet. En del av merkostnaden i driftsregnskapet styres av faktorer kommunen selv ikke har påvirkningskraft ovenfor. Vi kan nevne rentenivået, prisstigning, lønnsutvikling og pensjonskostnadene. Et annet forhold som krever store ressurser er mangelen på kvalifisert arbeidskraft, særlig innen omsorgssektoren. For å kunne tilby innbyggerne de tjenestene de har krav på, blir kommunen tvunget til å kjøpe dyre vikartjenester. Foruten selve merkostnaden, påvirkes den daglige driften av den organiseringen dette medfører, både for de som jobber i tjenestene og de som mottar tjenestene.

Et annet viktig moment som bør trekkes fram, er forholdet mellom de rammer kommunene skal drive etter og de stadig økende krav som stilles av storsamfunnet. Man må ha lov til å si at rettighetslovgivningen i Norge og de utfordringer dette bl.a. påfører kommunesektoren, ikke blir kompensert til fulle med økte rammer fra sentrale myndigheter. Når dette forholdet blir nevnt, vil svaret som regel være at kommunene må effektivisere ytterligere. Som vi vet, er inntekspotensialet også begrenset. Myndighetene har selv lagt opp til dette ved å bl.a. endre eiendomsskatteloven slik at kommunene fikk begrensede muligheter til å kreve inn eiendomsskatt på næringsanlegg og industri. Enn så lenge får kommunene kompensasjon for dette tapet gjennom rammeoverføringene, men denne kompensasjonen tar kun hensyn til de anlegg som lå i den enkelte kommune da ordningen ble innført, ikke inntektstapet kommunene påføres fram i tid. Foruten inntektstapet har også endringen av lovverket gitt grobunn for ulike tolkninger, noe som igjen har påført enkeltkommuner juridiske prosesser og merkostnader i så måte.

Sykefraværet er fortsatt på et høyere nivå enn det vi så i årene 2015-2019. I forhold til 2023 har imidlertid sykefraværet gått litt ned og ligger nå på 8,6 % mot 9,1 % i 2023. Tas det utgangspunkt i et beregnet produktivitetstap pr tapt arbeidsdag, ser vi at det er betydelige summer å spare ved å redusere sykefraværet. Selv om det jobber godt i alle enheter, ser vi at det er utfordringer i dette arbeidet.

Hva kan vi så gjøre for å redusere differansen mellom utgiftene og inntektene i driftsbudsjettene framover? Som vi vet, er inntekspotensialet begrenset. Med de økte utfordringene staten Norge vil få i forhold til bl.a. oppbygging av forsvaret og ytterligere bistand til krigsrammede regioner, er det lite håp om at rammene til kommunesektoren vil øke vesentlig. Nylig er det gjennomført en korrigering av inntektssystemet som vi ser ikke fikk vesentlig effekt. Når det ikke legger mer penger i potten, vil det alltid være noen som taper og noen som vinner på omleggingen og som sådan vil ikke totalsituasjonen endre seg. Man kan frykte at det ikke er tilstrekkelig vilje til å endre dette utgangspunktet. Utviklingen vi nå ser er naturligvis preget av utenforstående forhold som heller i Norge som nasjon kan påvirke, men noe påvirkes helt klart av de prioriteringer som gjøres av våre egne myndigheter. Det er grunn til å hevde at rettighetslovgivningen og de krav som stilles i befolkningen som følge av dette, ikke blir godt nok kompensert gjennom økte rammer til offentlig sektor, og at vi derfor får et gap som gir store utfordringer. Når dette kobles opp mot ytre forhold som svekket verdensøkonomi og usikre tider, oppleves dette som en særs utfordrende situasjon, naturlig nok.

Eiendomsskatteinntektene har, som nevnt tidligere, også sine begrensninger. Selv om vi har en del mindre nyetableringer, er det vanskelig å se at dette gjenspeiles i vesentlig økte eiendomsskatteinntekter. I mange sammenhenger vil det nok heller være snakk om styrking av eksisterende bedrifter og sådan ikke gjenstand for økte inntekter i stor grad.

Økning i andre avgifter og gebyrer skal stort sett forholde seg til generell prisstigning og selvkostregime. Aure kommune nyter godt av årlige tilskudd fra havbruksfondet og tilskudd fra IMDI knyttet til bosetting av flyktninger. Når det gjelder midlene fra Havbruksfondet, kan det ligge utfordringer i forhold til båndlegging av områder for oppdrett som følge av sykdom o.l. som i neste omgang påvirker inntektene. Det er også store svingninger i disse inntektene fra år til år. Det ligger også klare begrensninger i forhold til videreutvikling av denne næringen i sjø, innenfor Aure kommunes grenser. Vi er også avhengig av hva som skjer i landet ellers. Oppdrett på land, som trolig vil være en næring med forventning om vekst, omfattes i dag ikke av lovverket knyttet til havbruksmidlene.

Tilskudd fra IMDI knyttet til mottak og bosetting av flyktninger, er i utgangspunktet en del av et nullspill med tilsvarende utgifter i den enkelte kommunes driftsbudsjett. Enn så lenge ligger det en viss nettoinntekt på dette i både regnskapet for 2024 og budsjettet for 2025. Det er imidlertid vanskelig å konkludere da en del utgifter ikke blir bokført direkte i relasjon til tilskuddet. Vi vet også at det i skrivende stund er vanskelig å spå om hva som vil skje framover i forhold til situasjonen i Ukraina.

Et ambisiøst investeringsprogram gjennom flere år har medført økte rente- og avdragsutgifter. Dette på tross av en svært lav rente over en lengre periode. Som følge av endringen av rentenivået har renteutgiftene økt med 10,4 millioner kroner eller 131,5 % fra 2022 til 2024. Det er en forventning om en nedjustering av rentenivået i løpet av våren 2025, men som vi ser, dette har ikke skjedd så langt. Med alt som skjer rundt oss, kan vi skjønne at det rår en viss usikkerhet om når og hvor mye renten vil endre seg. For å dempe finanskostnadene har Aure kommune vedtatt å inngå avtale om avdragsfrihet på en del lån. Vi har pr. dato 4 lån med avdragsfrihet. Dette gir en årlig avdragsbesparelse på 4,35 millioner kroner. Vi må likevel være klar over at dette er ugunstig når renten stiger eller anses å være på et høyt nivå. Beregningen av minste tillatte avdrag viser at vi har marginalt å gå på her.

Med begrensningene på inntektssiden, vil underbalansen måtte rettes opp ved å reducere utgiftene. Omfattende kutt vil i hovedsak måtte gå på årsverk, da lønnsbudsjettet utgjør over 60 % av totalt driftsbudsjett. Det er også grunn til å tro av ytterligere kutt i Aure kommunes driftsbudsjett vil måtte gå ut over tjenestetilbudet til innbyggerne, i større eller mindre grad. I og med at de fleste kommunene i nærområdet har tilsvarende økonomiske utfordringer, vil også økt samarbeid og samordning av tjenestene kunne være et potensiale for utgiftsreduksjon for de fleste. Teknologien er allerede på plass for å se nærmere på dette forholdet. Det vil også være behov for å gjennomgå kommunens tjenestestruktur på nytt, bl.a. med bakgrunn i pågående samfunnsendringer (folketallsutvikling, samferdsel mv.), selv om vi har gjort en del av dette tidligere.

Kommunenes rolle og forventning som samfunnsbygger vil nødvendigvis lide når kommuneøkonomien strammes til. I små distriktskommuner er det ofte kommunen som må framstå som pådriver i videreutviklingen av kommunen, gjerne som tilrettelegger, men også som bidragsyter økonomisk. Med rammevilkår som ikke engang dekker kommunens basisoppgaver, vil det være vanskelig å prioritere midler til ikke lovpålagte tiltak.

Enhetene vil i sine rapporter måtte avdekke hvorvidt regnskapsresultatet for 2024 inneholder spesielle forhold som kun gjelder for 2024 eller om dette er en faktisk beskrivelse av driften også

fram i tid. Vi kan av resultatet se at en del fagområder har større utfordringer enn andre. Dersom dette er en permanent driftssituasjon, må dette tas fatt i og gjenspeiles i de årlige budsjettene.

Fortsatt viser også regnskapet for 2024 at det er behov for rydding på kontonivå gjennom året i de enkelte enhetene. En større grad av rydding gjennom året vil foruten å gi en bedre oversikt der og da, skape bedre forutsetninger for en god budsjettprosess i det neste budsjettåret. Vi ser også at det forekommer store avvik på kontonivå mellom regnskap og budsjett som trolig skyldes at budsjettet ikke gjenspeiler den reelle driftssituasjonen. Det må derfor legges et større arbeid på avstemming/korrigerende av dette når budsjettene utarbeides.

6.1.2. Hovedtall for driftsregnskapet

Tabell 6 – Økonomisk oversikt drift

Alle beløp i 1000 kroner	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Oppr. bud 2024	Regnskap 2023
Rammetilskudd	(186 511)	(187 350)	(184 377)	(179 788)
Inntekts- og formueskatt	(112 780)	(111 748)	(114 277)	(111 257)
Eiendomsskatt	(21 032)	(16 650)	(17 019)	(20 247)
Andre skatteinntekter	-	-	-	-
Andre overføringer og tilskudd fra staten	(55 448)	(54 325)	(39 932)	(35 556)
Overføringer og tilskudd fra andre	(68 510)	(32 307)	(31 296)	(57 648)
Brukerbetaling	(9 112)	(8 549)	(8 985)	(9 054)
Salgs- og leieinntekter	(39 301)	(38 473)	(37 863)	(35 943)
Sum driftsinntekter	(492 694)	(449 402)	(433 750)	(449 492)
Lønnsutgifter	271 092	260 331	246 801	243 645
Sosiale utgifter	45 813	38 689	37 879	36 629
Kjøp av varer og tjenester	117 810	98 344	89 083	113 252
Overføringer og tilskudd til andre	50 389	39 423	38 275	37 581
Avskrivninger (kun regnskap)	27 991	-	-	26 593
Fordelte utgifter	-	-	-	-
Sum driftsutgifter	513 095	436 786	412 038	457 699
Brutto driftsresultat	20 401	(12 616)	(21 712)	8 207
Renteinntekter	(4 913)	(4 000)	(3 300)	(7 003)
Utbytter	(1 739)	(1 733)	(830)	(5 472)
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-	-	-	-
Renteutgifter	18 222	18 206	17 488	15 067
Avdrag på lån	17 699	17 436	17 202	18 355
Netto finansutgifter	29 269	29 909	30 560	20 947
Motpost avskrivninger (kun regnskap)	(27 991)	-	-	(26 593)
Netto driftsresultat	21 678	17 293	8 848	2 561
Disp. eller dekning av netto driftsresultat				
Overført til investeringsregnskapet	1 224	1 224	-	6 218
Avsetning til bundne driftsfond	1 324	70	70	4 128
Bruk av bundne driftsfond	(6 850)	(2 466)	(2 281)	(6 906)
Avsetning til disposisjonsfond	-	442	442	11 226
Bruk av disposisjonsfond	(17 376)	(16 563)	(7 079)	(17 227)
Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-
Sum disp. eller dekn. av nto. driftsresultat	(21 678)	(17 293)	(8 848)	(2 561)
Fremført til inndeckn. i senere år (merforbr.)	0	(0)	0	(0)

Driftsinntektene

Regnskapet viser at driftsinntektene i 2024 var på knappe 493 millioner kroner. Dette gir en merinntekt på hele 43 millioner kroner i forhold til revidert budsjett 2024. Høyere eiendoms-skatteinntekter tilsvarende 4,4 millioner kroner, samt merinntekter knyttet til overføringer og tilskudd fra andre på 36,2 millioner kroner, bidrar til dette. Disse inntektene må imidlertid ses opp mot driftsutgiftene da merinntekten her stort sett er knyttet til refusjon sykelønn og momskompensasjon som har sine motposter i driftsutgiftene.

Rammetilskuddet ble i 2024 0,8 millioner kroner lavere enn forutsatt i revidert budsjett, men dette må ses opp mot merinntekten på inntekts- og formueskatt på vel 1,0 millioner kroner. Midler fra Havbruksfondet og integreringstilskudd utgjorde henholdsvis 23,7 og 27,9 millioner kroner i 2024. Brukerbetaling og salgs- og leieinntekter har en merinntekt på til sammen 1,4 millioner kroner i forhold til revidert budsjett 2024.

Når det gjelder skatteinntektene ble det i det opprinnelige vedtatt STB beregnet et skatteanslag som tilsa en økning i skatteinntektene fra 2023 til 2024 på 2,3 % eller tilsvarende 2,9 millioner kroner. I forslaget til STB for 2025 ble det i et tillegg foretatt en nedjustering av skatteanslaget som ga nullvekst fra 2023 til 2024. Den beregnede skattesvikten ble kompensert med en økning av rammetilskuddet tilsvarende 2,6 millioner kroner. Faktisk skatteinngang i 2024 ble på 112,8 millioner kroner, altså 1,0 millioner kroner høyere enn det anslagene fra staten la til grunn.

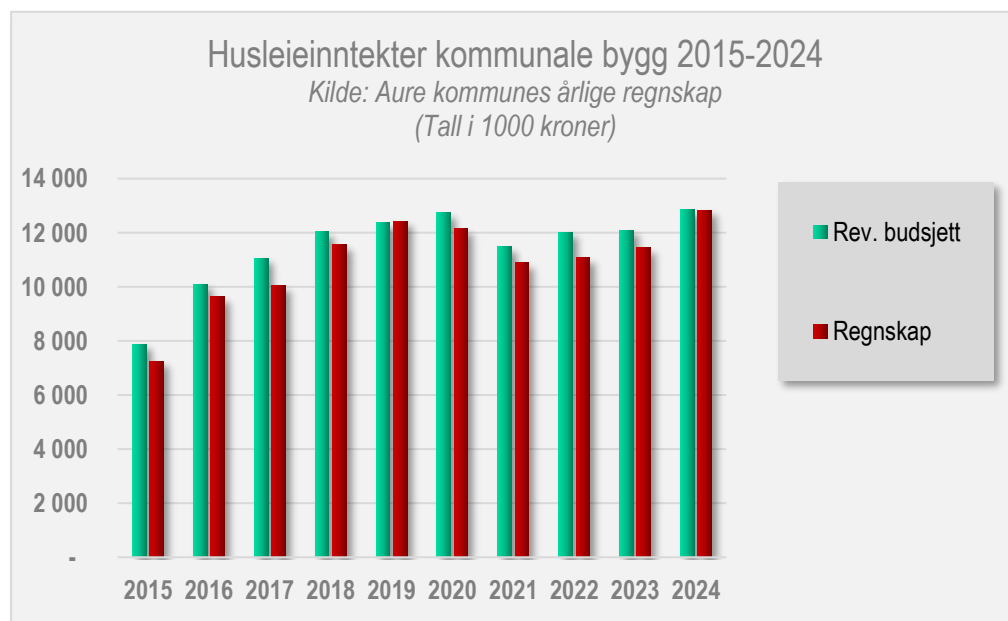
Eiendomsskatteinntektene utgjør vel 21 millioner kroner i 2024, dvs. 4,4 millioner kroner over revidert budsjett. Dette skyldes ekstra inntekter på et nytt anlegg på Tjeldbergodden (kvikksølvfilter), delvis etablert i 2024. Eiendomsskatt på næring ga dermed en inntekt på 17,3 millioner kroner, mens eiendomsskatt på bolig- fritidseiendommer utgjorde vel 3,7 millioner kroner. Kompensasjonen for bortfall av eiendomsskatteinntektene (del av rammetilskuddet) utgjorde i 2024 15,6 millioner kroner mot 13,2 millioner kroner i 2023.

Andre overføringer og tilskudd fra staten (inkl. midler fra havbruksfondet) er på vel 55,4 millioner i 2024, eller 1,1 millioner kroner høyere enn anslått i revidert budsjett. Overføringen fra Havbruksfondet utgjorde i 2024 23,7 millioner kroner mot 6,1 millioner kroner i 2023. Vi mottok videre 29,9 millioner kroner i integreringstilskudd i 2024 (inkludert tilskudd til enslige mindreårige) og rentekompensasjon for tidligere investeringer tilsvarende 2,0 millioner kroner.

Inntektene under overføringer og tilskudd fra andre, gjelder i hovedsak momskompensasjon, refusjon sykelønn og betaling for utleie av sykehjemsplasser. Disse inntektene har sine motposter i driftsutgiftene.

Brukerbetalinger ga en oss en inntekt tilsvarende 9,1 millioner kroner, eller 0,6 millioner kroner høyere enn revidert budsjett.

Salgs- og leieinntektene er i 2024 på 39,3 millioner kroner, dvs. 0,8 millioner kroner høyere enn forventet i revidert budsjett. Hovedårsaken til dette er 0,5 millioner kroner i merinntekt på husleie og 0,3 millioner kroner i merinntekt på kostpenger/matombringing. På tross av en merinntekt her dekker dette på langt nær opp for den prisstigningen vi har sett på matvarer i 2024.

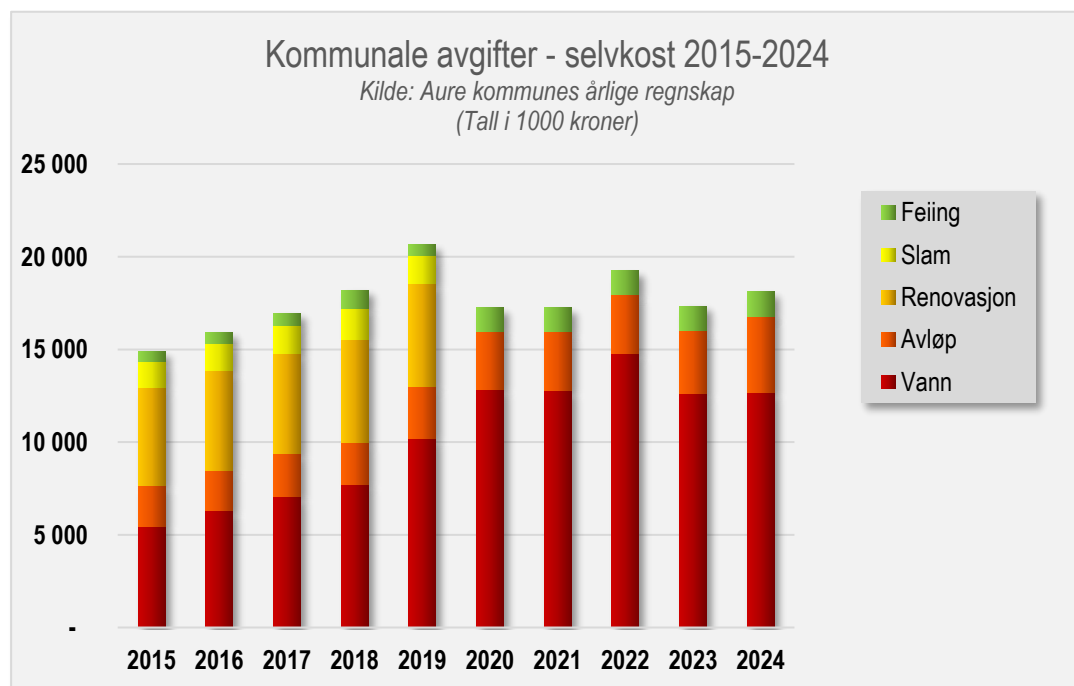
Figur 13 – Husleieinntekter kommunale bygg 2015-2024

Figuren ovenfor viser at husleieinntektene har økt i takt med konsumprisindeksen fra 7,3 millioner kroner i 2015 til 12,8 millioner kroner i 2024. Fra og med 2021 ga lavere utleiefrekvens en viss svikt i inntektene. Dette har imidlertid bedret seg igjen, særlig i 2024.

Figur 13 nedenfor viser samlede inntekter knyttet til selvkost i årene 2015-2024. Fram til og med 2018 har avgiftene ligget på et stabilt nivå, men underskudd innen området vann har gjort at avgiften her gikk opp vesentlig fra 2018 til 2019. Betydelige lavere driftsutgifter i 2020-23 har medført at tidligere års underskudd innen vann har blitt dekt inn, samtidig som vi har fått bygd opp det bundne fondet.

Når det gjelder områdene avløp og feiing har vi underskudd i drift som må dekkes av kommunekassen. Grunnen til dette er at det ikke er fondsmidler tilstrekkelig for å dekke driftsunderskuddet. Vi må altså på sikt justere opp gebyrene her for å balansere driftsbudsjettene og bygge opp noen fondsreserver. Ved utgangen av 2023 var underskuddet innen avløp på knappe 0,4 millioner kroner. Resultatet i 2024 gjør av vi kan redusere ned denne gjelden i kommunekassen med 0,15 millioner kroner. Økte kostnader knyttet til feiing i 2024 gjør av vi også her ender opp med et underskudd på knappe 0,7 millioner kroner. Dette på tross av at vi bruker opp oppsparte fondsmidler tilsvarende 0,8 millioner kroner. Grunnen til denne differansen/dette underskuddet er at gebyrinntektene i 2024 ikke kunne justeres opp i henhold til de faktiske kostnadene, bl.a. fordi kostnadsbildet ikke var klart før på høstparten.

Behovet for ytterligere økning av avgiftene vil også påvirkes av framtidige investeringer.

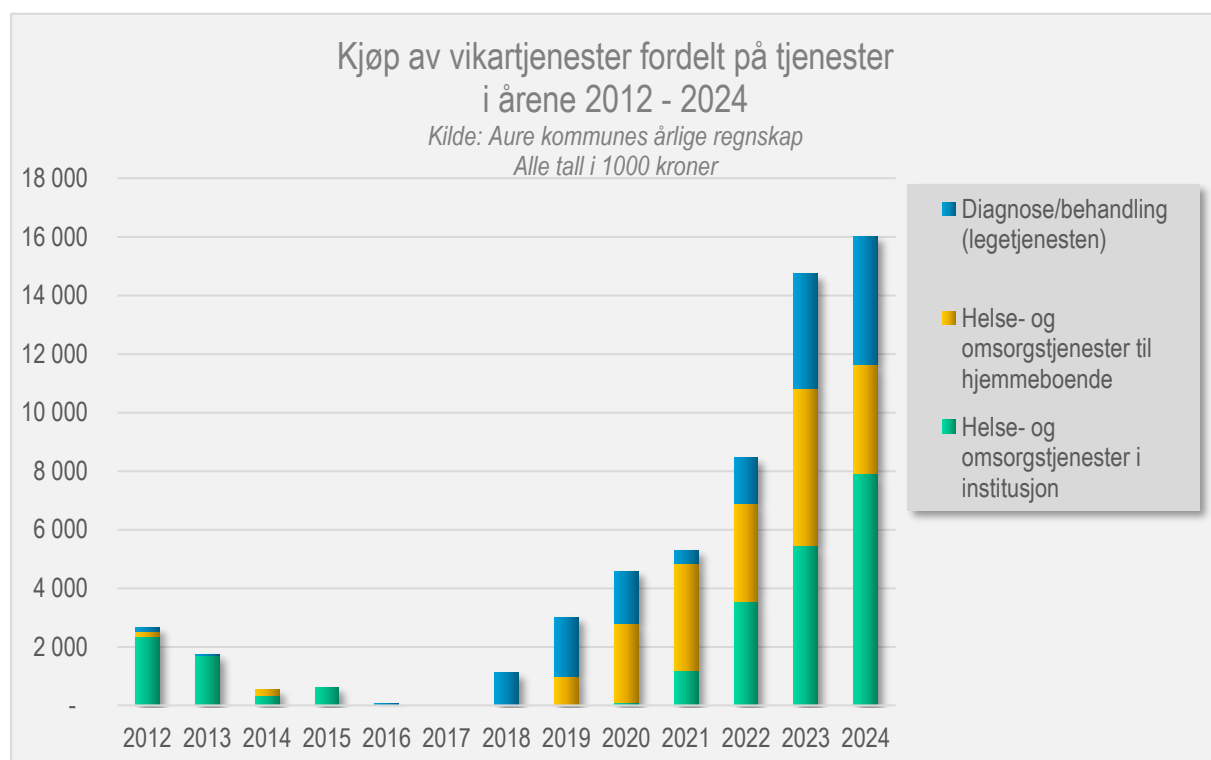
Figur 14 – Kommunale avgifter innen selvkost 2015-2024

Driftsutgiftene

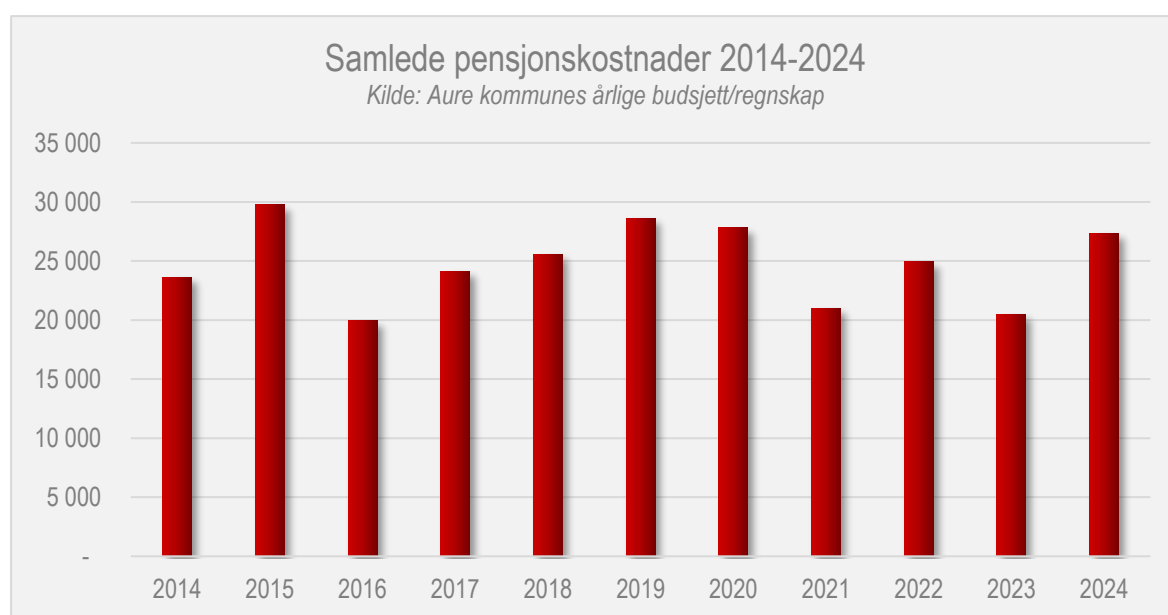
Driftsutgiftene eksklusive avskrivninger kom opp i vel 485 millioner kroner i 2024. I forhold til revidert budsjett er dette en merkostnad på vel 48 millioner kroner. Høyere lønnsutgifter enn budsjettet og større utgifter knyttet til kjøp av varer og tjenester bidrar til denne merkostnaden. Høyere lønnskostnader må delvis ses opp mot inntekter knyttet til refusjoner. Nivået på lønnskostnadene må også ses i forhold til betydelige kostnader knyttet til kjøp av vikartjenester (kjøp av varer og tjenester). Vi ser også at prisstigningen påvirker regnskapet i langt større grad enn tidligere.

Lønn og sosiale utgifter utgjør 317 millioner kroner eller 65,4 % av driftsutgiftene. Regnskapet for 2024 viser at kostnadene knyttet til lønn og sosiale utgifter er 17,9 millioner kroner høyere enn beregnet i revidert budsjett. Når det derimot tas hensyn til merinntektene på refusjoner (sykelønn og fødselspermisjoner), som er på 14 millioner kroner, blir differansen et merforbruk tilsvarende 3,9 millioner kroner. Pensjonskostnadene er isolert sett 7,1 millioner kroner høyere enn forutsatt, men når det tas hensyn til de avsatte midlene på fellesområdet som er ment å dekke kostnadene knyttet til amortisert premieavvik (andel av lønnsreguleringsposten) tilsvarende 6,8 millioner kroner, får vi en merkostnad på pensjon på kun 0,3 millioner kroner. Det ligger i kortene at en da har benyttet midler fra kommunens pensjonsfond i KLP tilsvarende 6,0 millioner kroner i 2024. Dette lå også til grunn i både opprinnelig og revidert budsjett.

Vikarkostnader, ekstrahjelp og overtid knyttet til egen arbeidsstokk, utgjør en merkostnad på 17,0 millioner kroner i forhold til revidert budsjett. Tas det hensyn til de tilliggende refusjonene, gir dette imidlertid en overskridelse på 3,0 millioner kroner. Utfordringer i forhold til tilgang på kvalifisert arbeidskraft, særlig innen helse- og omsorgssektoren, gjorde at Aure kommune i 2024 måtte kjøpe vikartjenester innenfor disse enhetene tilsvarende 16,0 millioner kroner.

Figur 15 – Kjøp av vikartjenester 2012-2024

Pensjonskostnadene utgjør en betydelig kostnad for kommuneregnskapet. 2024 var et år som endte opp med pensjonspremiekostnad 27,4 millioner kroner, inkludert et positivt premieavvik på 12,3 millioner kroner og bruk av premiefond med 6,0 millioner kroner. Samlet premiekostnad ble dermed tilnærmet det en la til grunn i revidert budsjett. I forhold til 2023 har pensjonskostnaden økt med 6,9 millioner kroner.

Figur 16 – Samlede pensjonskostnader 2014-2024

Overføringer inneholder bl.a. diverse tilskudd (næringsformål, private barnehager, kirken, kulturmidler) overføringer til kommuner og fylkeskommuner, overføringer til IKS og merverdiavgift. Merverdiavgiften må ses i sammenheng med inntektsposten momskompensasjon under driftsinntektene.

Avskrivninger

Bruk av avskrivninger i kommunale regnskap har først og fremst som siktemål å synliggjøre tap av verdi på kommunens anleggsmidler. For å eliminere kostnaden slik at avskrivningene ikke får regnskapsmessig virkning, blir tapet (kostnaden) nullet ut i regnskapet ved en tilsvarende motpost. Avskrivningene i regnskapet for 2024 er på 27,9 millioner kroner.

Finansinntektene

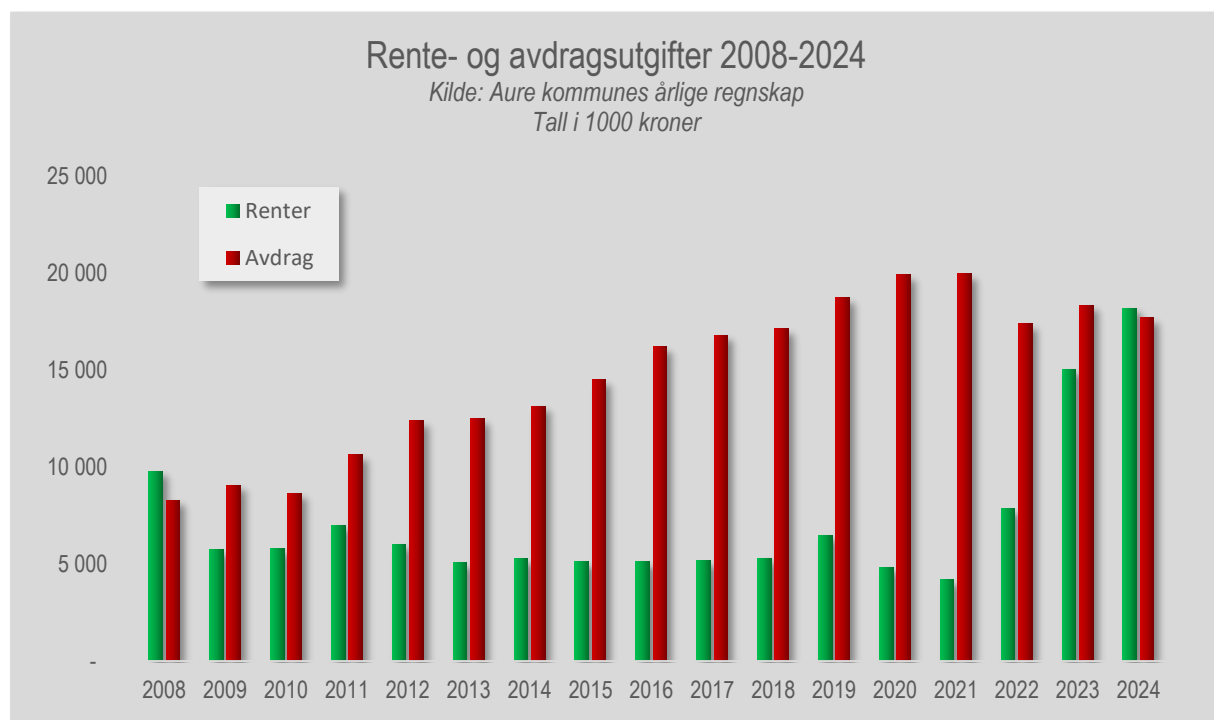
Vi kunne i 2024 bokføre 4,9 millioner kroner i renteinntekter, eller 0,9 millioner kroner mer enn revidert budsjett. Utbytte fra NEAS var i 2024 på vel 1,7 millioner kroner. Utbytte fra Remidt Næring AS, var på kr 5 920,-.

Finansutgiftene

Finansutgiftene består av rente- og avdragsutgifter på kommunens lån. Samlet belastning i 2024 er på 35,9 millioner kroner eller 2,5 millioner kroner høyere enn i 2023. Økningen i renteutgiftene fra 2023 til 2024 utgjør 3,2 millioner kroner. Avdragskostnadene har gått ned med 0,7 millioner kroner i forhold til 2023. Vi har ved utgangen av 2024 fire avdragsfrie lån. Avviket på finansutgiftene i forhold til revidert budsjett utgjør 0,3 millioner kroner.

Renteprognosen i budsjettet tar utgangspunkt i Norges Banks referansebane for styringsrenten og signaler fra de bankene vi har et kundeforhold i. Kommunedirektøren forslår ofte en viss margin basert på usikkerheten i rentemarkedet. Figur 13 viser utviklingen i rente- og avdragskostnadene i perioden 2008-2024.

Figur 17 – Rente- og avdragsutgiftene i årene 2008-2024

Figuren gir et godt inntrykk av Aure kommunes rente- og avdragskostnader i perioden. En stadig større del av inntektene går til å dekke disse kostnadene. En del av de kutt som er foretatt i driftsbudsjettene de siste årene har utvilsomt gått til å dekke merutgiftene på renter og avdrag. Figuren synliggjør også det lave rentenivået vi har hatt over mange år, men som i årene 2022-24 har økt betydelig.

6.1.3. Netto driftsresultat

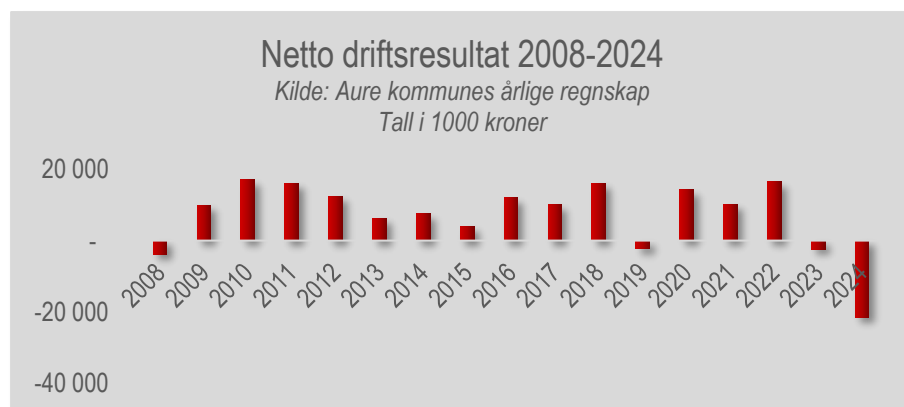
Netto driftsresultat er det mest sentrale begrepet for å definere kommunenes økonomiske handlefrihet. Regnskapet for 2024 viser et negativt netto driftsresultat på hele 21,7 millioner kroner. Revidert budsjett 2024 opererte også med et negativt netto driftsresultat, da på vel 17,3 millioner kroner. For å dekke dette underskuddet i drift lå det i revidert budsjett bruk av disposisjonsfond tilsvarende 16,6 millioner kroner. Når regnskapet for 2024 er avsluttet, viser dette bruk av disposisjonsfondet tilsvarende 17,4 millioner kroner, eller en differanse på 0,8 millioner kroner i forhold til revidert budsjett. Dette viser et godt samsvar mellom regnskap og revidert budsjett.

Negativt netto driftsresultat utgjør **-4,4 %** av driftsinntektene. Dette er som vi vet, godt under anbefalt mål (1,75 %). For kommune-Norge samlet er netto driftsresultat anslått til å kunne bli liggende på **-0,2 %** av driftsinntektene for 2024. Tilsvarende tall i 2022 og 2023 var på henholdsvis 3,0 % og 0,8 %. Vi ser altså en betydelig forverring de siste to årene.

På tross av gode resultat gjennom mange år, ser vi at også Aure kommune nå står overfor betydelige utfordringer på driftssiden ved at utgiftene øker betydelig mer enn inntektene vi har til rådighet. Denne underbalansen resulterer i utstrakt bruk av oppsparte midler, dvs. bruk av disposisjonsfondet. Ved utgangen av 2022 hadde Aure kommune et disposisjonsfond på 70,5 millioner kroner. Tilsvarende tall ved utgangen av 2024 er på 47,1 millioner kroner, altså bruk av 23,4 millioner kroner på to år. Samtidig vet vi at vi har betydelig etterslep på vedlikehold av den kommunale bygningsmassen og veivedlikehold som ikke nødvendigvis er fanget opp til fulle i bevilgningene i driftsbudsjettet.

Netto driftsresultat kalles også overskudd til investeringer og avsetninger, og er som sådan det mest sentrale begrepet på kommunenes økonomiske handlefrihet. Økonomisk handlefrihet kan beskrives som kommunenes evne til å påta seg nye oppgaver eller utvide tjenestetilbudet uten å måtte redusere eksisterende tilbud. Svekkelse av fondskapitalen medfører også utfordringer i kommunens likviditet.

Figur 18 – Netto driftsresultat i årene 2008-2024

6.1.4. Bruk og avsetning fond

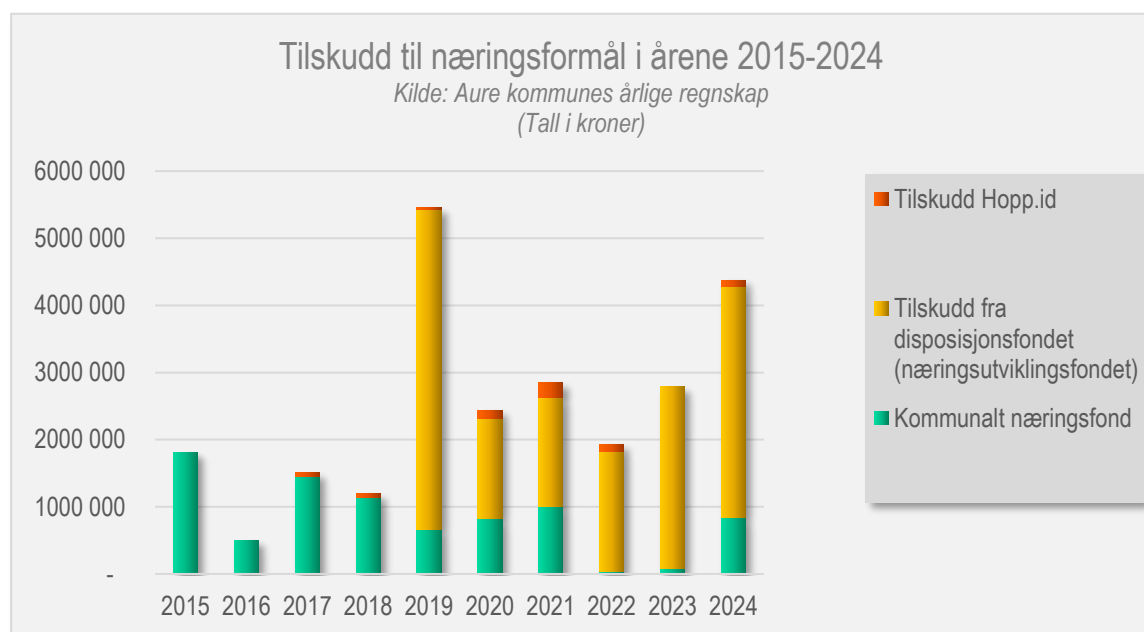
Regnskapet for 2024 viser at det ble brukt 24,2 millioner kroner av fondsreservene i driftsregnskapet, herunder 17,4 millioner kroner fra disposisjonsfondet og 6,9 millioner kroner fra bundne driftsfond. Samtidig ble det avsatt 1,3 millioner kroner på bundne driftsfond. Nettoeffekten (dvs. bruken) blir da til sammen 22,9 millioner kroner. I opprinnelig og revidert budsjett ble det lagt inn avsetning til disposisjonsfond på vel 0,4 millioner kroner. Dette ble annullert i forbindelse med regnskapsavslutningen (strykningsreglene).

Oversikten nedenfor viser bruken av midlene fra disposisjonsfondet i 2024.

Tabell 7 – Bruk av disposisjonsfondet

Alle tall i 1000 kroner				
Tiltak i driftsbudsjettet	Ansvar	Regnskap 2024	Rev. bud 2024	Oppr. bud 2024
Saldo pr. 01.01.		(64 453)	(64 453)	(64 453)
Bredbåndsutbygging (andel Aure kommune)	9000	1 000	1 000	1 000
Ekstraordinært vedlikehold kommunale bygg	9000	1 000	1 000	1 000
Ekstraordinært vedlikehold kommunale veier	9000	500	500	500
Tilskudd til Nordre Nordmøre bru- og Tunnelselskap (NNBT)	9000	-	-	-
Driftstilskudd ANF (næringsutviklingsfondet)	9000	100	100	100
Tilskudd Toppidrettsveka/Norway Events (næringsutviklingsfondet)	9000	-	-	-
Velferdstiltak for ansatte (kommunestyrets vedtak i sak 22/23)	9000	-	-	-
Tilskudd Solskjel Kabelferge SA (k.sak 25/23)	9000	-	-	-
Tilskudd "Klippfiskdagan 2023"	9000	-	-	-
Skilting kommunale veier	9000	900	900	400
Utarbeidelse av boligplan - tilleggsbevilgning	9000	185	185	-
Aure Arena - utvidelse av treningsrom	9000	300	300	-
ABUS - Skifte av ventilasjonsanlegg	9000	500	500	-
TBUS - nytt inngangsparti (ksak 23/24)	9000	700	700	-
Rydding havner	9000	50	50	-
Språkopplæring av flerspråklige innbyggere (ksak 4/24)	9000	125	125	-
Årskontingent Norske kjernekraftkommuner (ksak 9/24)	9000	20	20	-
Tilskudd til bølgedemper (ksak 27/24)	9000	1 725	1 725	-
Tilskudd til etablering av trafostasjon (ksak 25/24)	9000	850	850	-
Tiltak knyttet til næringsutvikling (SNP)	9000	2 395	2 395	500
Overføring til investeringsbudsjettet	9000	-	-	-
Saldering av budsjettet	9000	7 026	6 213	3 579
Sum bruk av ubundne avsetninger		17 376	16 563	7 079
Midler fra havbruksfondet	9000	-	-	-
Mindreforbruk i driftsregnskapet	9000	-	(442)	(442)
Sum avsetning til ubundne fond		-	(442)	(442)
Sum netto bruk/avsetning ubundne fond		17 376	16 121	6 637
Saldo pr. 31.12.		(47 077)	(48 332)	(57 816)

Av tabellen ser vi at 2,4 millioner kroner fra disposisjonsfondet ble bruk til tilskudd til næringsformål. Tabellen på neste side viser tilskudd til næringsformål i årene 2015-2024 fordelt på ulike ordninger.

Figur 19 – Tilskudd til næringsformål i årene 2015-2024

Av større bevegelser på de bundne driftsfondene, kan vi nevne at bruken av selvkostfondene utgjorde 2,3 millioner kroner i 2024, hvorav selvkost vann utgjorde vel 1,4 millioner kroner. Det ble videre brukt vel 1,4 millioner kroner fra avsatt fond til bredbåndsutbygging.

Bruken av fondet etter Margunn og Asbjørn Klaksvik utgjorde 0,13 millioner kroner i 2024. Bruken av gavefondet etter Jon Skogan utgjorde 0,4 millioner kroner. Note 9 i regnskapet viser de ulike bundne fondene og bevegelsene i 2024.

6.1.5. Årets budsjettavvik

Driftsregnskapet viser et budsjettavvik på 1,255 millioner kroner. Tabellen nedenfor viser hvordan dette er håndtert i driftsregnskapet.

Alle beløp i 1000 kroner

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner i driftsregnskapet - regnskapsforskriftens § 5-9, 1. ledd	Regnskap 2024
Netto driftsresultat	21 678
Avsetning til bundne driftsfond	1 324
Bruk av bundne driftsfond	(6 850)
Overført til investeringsbudsjettet iht. årsbudsjettet	1 224
Avsetning til disposisjonsfond iht. årsbudsjettet	442
Bruk av disposisjonsfond iht. årsbudsjettet	(16 563)
Sum budsjettdisposisjoner	(20 423)
Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	1 255
Strykning av overføring til investering	-
Strykning av avsetning til disposisjonsfond	(442)
Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	-
Strykning av bruk av disposisjonsfond	-
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger/avsetninger	813
Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	(813)
Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av tidligere års merforbruk	-
Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	-
Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	-
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-

Regnskapet for 2024 viser at inntektene fra havbruksfondet ble 8,0 millioner kroner høyere enn forutsatt i opprinnelig budsjett. Tilsvarende ble tilskudd til integrering/bosetting 7,5 millioner kroner høyere enn beregnet i opprinnelig budsjett. I tillegg fikk vi mot slutten av året en merinntekt på eiendomsskatt tilsvarende 4,2 millioner kroner. Samlet utgjør dette en merinntekt på 19,7 millioner kroner. Til tross for dette må det likevel brukes 17,4 millioner kroner av disposisjonsfondet for å balansere 2024-regnskapet. Gjennom økonomimeldingene ble enhetene tilført hele 30,5 millioner kroner. Siste økonomimelding ble gjennomført i desember der utgangspunktet var rapporter pr. 20.11.2024. Likevel har enhetene et driftsunderskudd ved utgangen av året på 7,3 millioner kroner.

Det sier seg selv at disse tallene tilsier et betydelige større fokus på økonomikontroll og rutiner knyttet til dette. Vi kan ikke operere med tilsvarende usikkerhet omkring økonomien i enhetene framover. Disposisjonsfondet kan ikke svekkes ytterligere. Tiltak, som nødvendigvis også vil medføre en svekkelse av tjenestetilbudet, vil måtte gjennomføres for å skape balanse i økonomien.

6.1.6. Enhetenes resultat

De kommunale tjenestene er fordelt mellom ulike enheter. Rammene og dermed budsjettet for disse enhetene er fastsatt av kommunestyret etter innstilling fra kommunedirektøren. I løpet av året kan imidlertid kommunedirektøren gjennom økonomimeldingene, fremme forslag ovenfor kommunestyret om korrigering av rammene. Endrede forutsetninger og krav fra sentrale myndigheter og behov for kursendring i egen organisasjon kan medføre behov for justering av rammene. Skjer det vesentlige endringer i økonomien er det et lovkrav at kommunedirektøren fremmer justering av budsjettet. Gjennom året vi det ofte være behov for justeringer både med hensyn til driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet.

Kommunens økonomiske kontroll måles ved avvik fra budsjettet. Tabellen nedenfor viser driftsregnskapet for 2024 fordelt på tjenesteenhetene. Vi har også med tall fra 2023 for sammenligningens skyld.

Tabell 8 – Enhetenes driftsresultat

Alle beløp i 1000 kroner

Regnskapsresultat for enhetene (drift) - netto	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik	Regnskap 2023	Endring 2023-2024	Endring i %	Avvik i %
Utvikling og service	33 538	32 493	1 045	31 376	2 162	6,9	3,22
Oppvekst og integrering	110 190	111 473	-1 283	104 869	5 321	5,1	1,15
Omsorg	111 095	112 898	-1 803	102 173	8 922	8,7	1,60
Helse- og familietjenester	40 106	38 343	1 763	39 489	617	1,6	4,60
NAV	6 943	7 093	-150	4 491	2 452	54,6	2,11
Plan og drift	42 197	35 152	7 045	35 401	6 796	19,2	20,04
Kultur og næring	10 938	12 385	-1 447	10 349	589	5,7	11,68
Fellesutgifter	7 374	5 224	2 150	1 152	6 222	540,1	41,16
Sum driftsenhetene	362 381	355 061	7 320	329 300	33 081	10,0	

Regnskapet og tabellen foran viser at enhetenes drift har et merforbruk tilsvarende 7,3 millioner kroner.

Resultatet viser imidlertid at det er en viss variasjon mellom enhetene. Særlig enhetene helse/familie og plan/drift har driftsmessige utfordringer. Også fellesutgiftene har et overforbruk, men del av dette kan forklares med merkostnadene på pensjon fordelt dit. Som i 2023-regnskapet har helse/familie utfordringer i forhold til kostnadene inne legetjenesten.

Denne tjenesten har bl.a. store kostnader på kjøp av vikartjenester og har et driftsunderskudd på totalt 2,9 millioner kroner. Samlet for enheten er underskuddet på vel 1,7 millioner kroner (jfr. tabellen ovenfor). Enhet for plan og drift har et merforbruk på hele 7,0 millioner kroner. En nærmere gjennomgang av tallene viser at FDV Eiendom har et underskudd på 2,2 millioner kroner, mens FDV Kommunalteknikk har et underskudd på 4,2 millioner kroner. Overskridelsene innen eiendomsforvaltningen skyldes økte kostnader knyttet til energi, vedlikeholdsavtaler og avgifter/gebyrer/lisenser. Når det gjelder FDV kommunalteknikk ligger overskridelsene hovedsakelig på brannvern og delvis samferdsel. Merkostnadene innen brannvern er på hele 3,3 millioner kroner. Hovedgrunnen til dette er etterslep på kostnader i NIBR-samarbeidet fra 2021 som ble etter-fakturert i 2024.

Kjøp av vikartjenester er en betydelig utgiftspost for kommunene, også for Aure kommune. Ser vi nærmere på enhet omsorg, har denne enheten et mindreforbruk på lønn (inkl. sosiale utgifter og refusjoner) på 3,8 millioner kroner. Til tross for store merkostnader på vikarbruk, overtid og ekstrahjelp, medfører vakanser i faste stillinger at vi faktisk får et mindreforbruk totalt. Dette mindreforbruket på imidlertid ses opp mot kjøp av vikartjenester. Enheten brukte 12,1 millioner kroner på kjøp av vikartjenester i 2024. Dette forbruket samsvarer godt med revidert budsjett der enheten ble tilført vel 6,0 millioner kroner ekstra. Vi har et lite overforbruk på 0,2 millioner kroner. Enheten meldte i 2024 at målsetningen var en reduksjon i utgiftene til kjøp av private tjenester, men selv om antallet vikarer fra byrå ble redusert gjennom året, så måtte det en tilførsel av nye vikarer til høsten 2024 som medførte at denne innsparingen ikke ble realisert. Ut fra dette har samlede lønnsutgifter og kjøp av vikartjenester et mindreforbruk på til sammen 3,6 millioner kroner. Merkostnader bl.a. knyttet til matvarer, leievask, drift av transportmidler gjør at enheten til slutt kommer ut med et mindreforbruk på 1,8 millioner kroner.

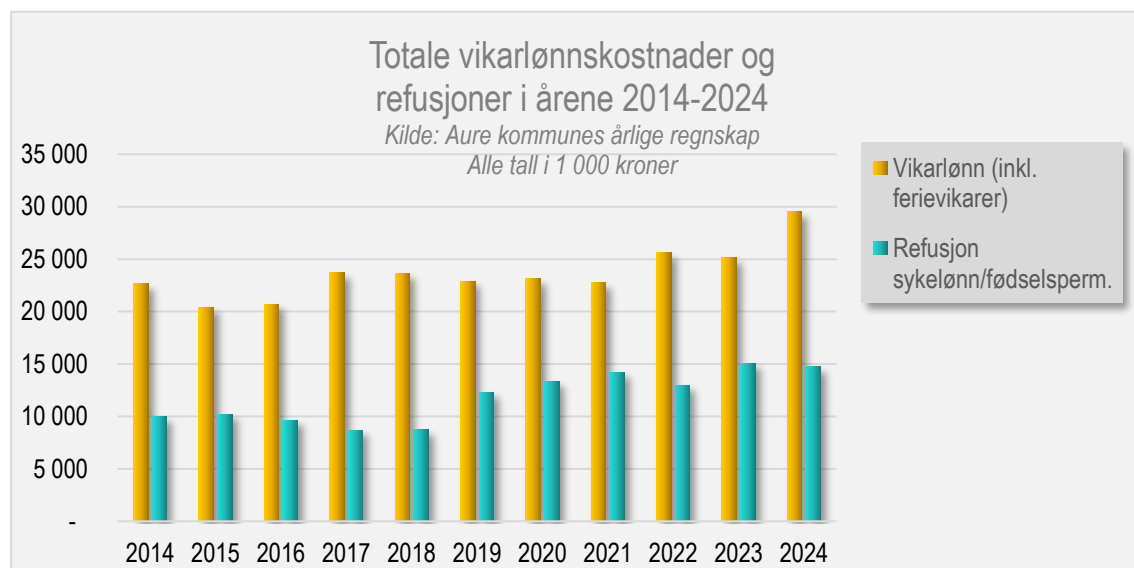
Den kommunale deflatoren (lønns- og prisstigning i kommunesektoren) for 2024 er anslått til 4,3 %. Enhetene fikk i løpet av 2024 tilført 30,5 millioner kroner til styrkning av rammene i driftsbudsjettet. Av dette utgjorde 7,3 millioner kroner virkningene av lønns- og tariffoppgjøret.

Tabell 9 – Utdrag fra regnskapet – lønn

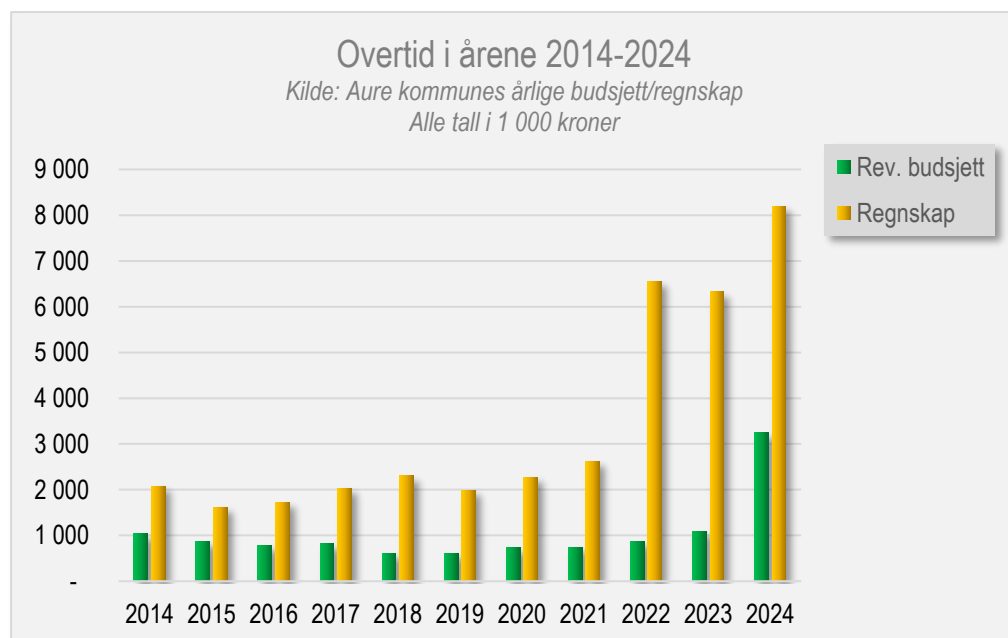
Som nevnt tidligere, må lønnsutgiftene ses i sammenheng med mottatte refusjoner. Når det tas hensyn til mottatte refusjoner på sykelønn, ser vi at vi i 2024 har et merforbruk på lønn med vel 3,9 millioner kroner eller 1,3 %. Som nevnt, må lønnsbudsjettet ses i sammenheng med kostnaden til kjøp av vikartjenester.

Alle tall i 1000 kroner

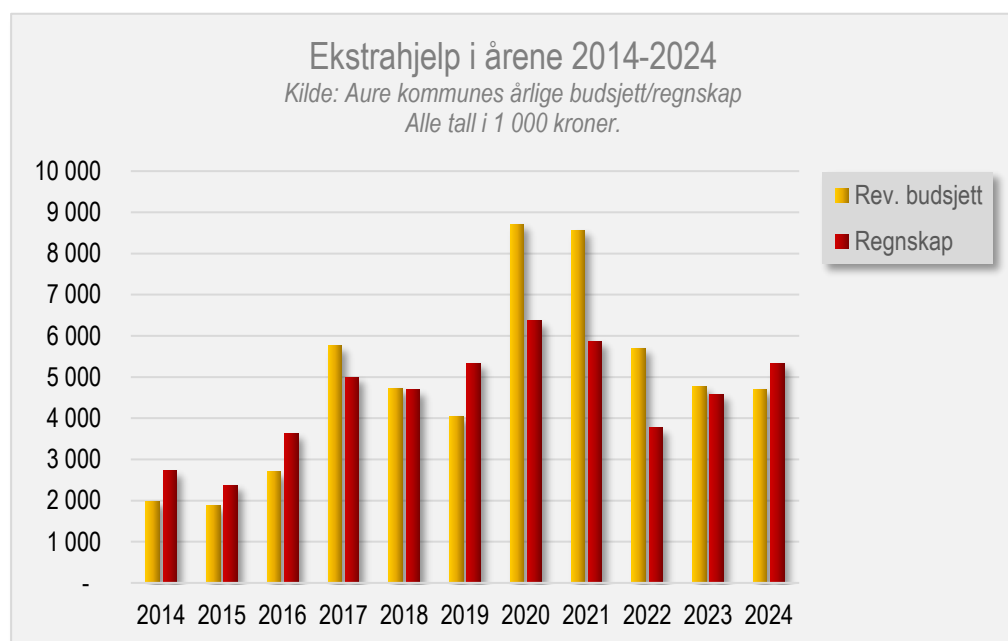
Regnskapsresultat for Lønnsområdet	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik	Regnskap 2023	Endring 2023-2024	Endring %
Lønn faste ansatte	212 643	221 103	-8 460	195 702	16 941	8,7
Vikarkostnader (inkl. ferievikarer)	25 969	12 445	13 524	22 109	3 860	17,5
Ekstrahjelp	4 668	4 975	-307	4 018	650	16,2
Overtid	7 216	2 833	4 383	5 576	1 640	29,4
Annen lønn	18 305	16 357	1 948	13 824	4 481	32,4
Godtgjørelse politikere	2 291	2 618	-327	2 416	-125	-5,2
Brutto lønnsutgifter (eks. sos.utg.)	271 092	260 331	10 761	243 645	27 447	11,3
Pensjonspremie	46 154	21 361	24 793	57 635	-11 481	-19,9
Arbeidsgiveravgift	18 722	17 328	1 394	17 521	1 201	6,9
Premieavvik pensjon	-12 277	-	-12 277	-29 487	17 210	58,4
Arb.avg. premieavvik	-786	-	-786	-1 887	1 101	58,3
bruk av premiefond	-6 000	-	-6 000	-7 152	1 152	
Sum sos.utg. inkl premieavvik	45 813	38 689	7 124	36 630	9 183	25,1
Sum lønnsutg. inkl sos.utg.	316 905	299 020	17 885	280 275	36 630	13,1
Refusjon sykep./fødelsperm.	-14 733	-775	-13 958	-15 088	355	-2,4
Sum netto lønnsutgifter	302 172	298 245	3 927	265 187	36 985	13,9

Figur 20 – Vikarlønnskostnader og refusjoner i årene 2014-2024

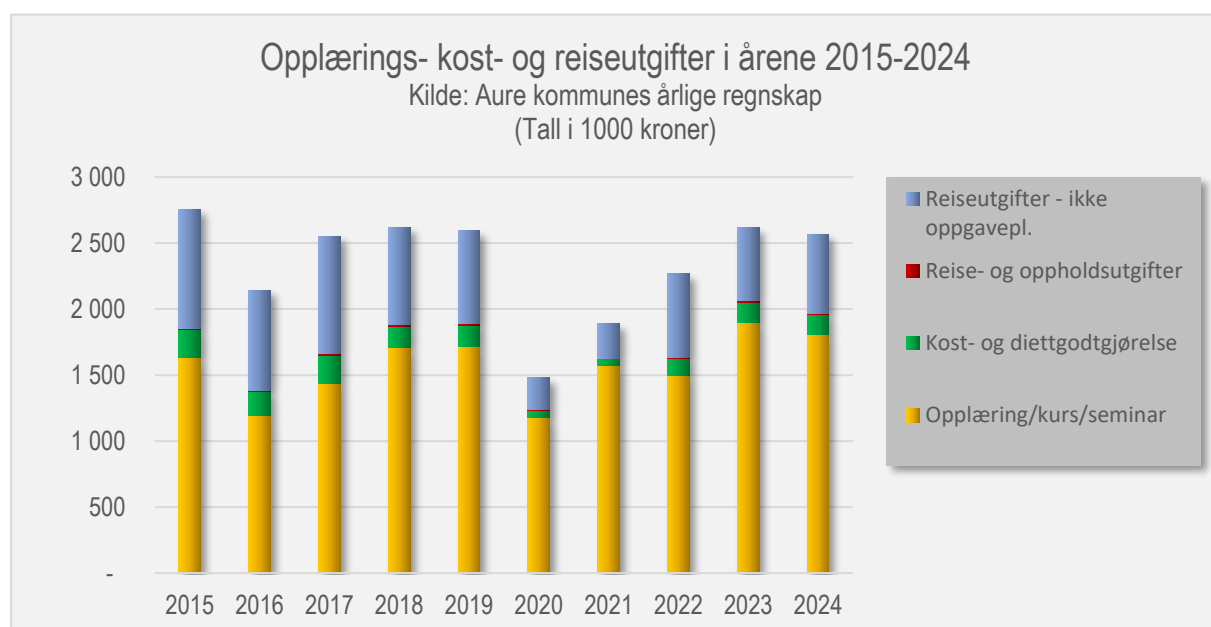
Av figuren ser vi at vikarkostnadene har vært rimelig stabile over tid, men med en økning i 2024. Refusjonene har økt, særlig de siste fire-fem årene. Her vil det helt klart være en del feilkilder når det gjelder faktiske vikarkostnader. En del av behovet for sykevikarer har de senere årene blitt dekt opp ved kjøp av vikartjenester, kostnader som er regnskapsført på kjøp av tjenester og ikke over lønnsbudsjettet. En del vikartjenester er også kostnadsført over fastlønn, noe som ikke kommer frem i denne oversikten.

Figur 21 – Overtid i årene 2014-2024

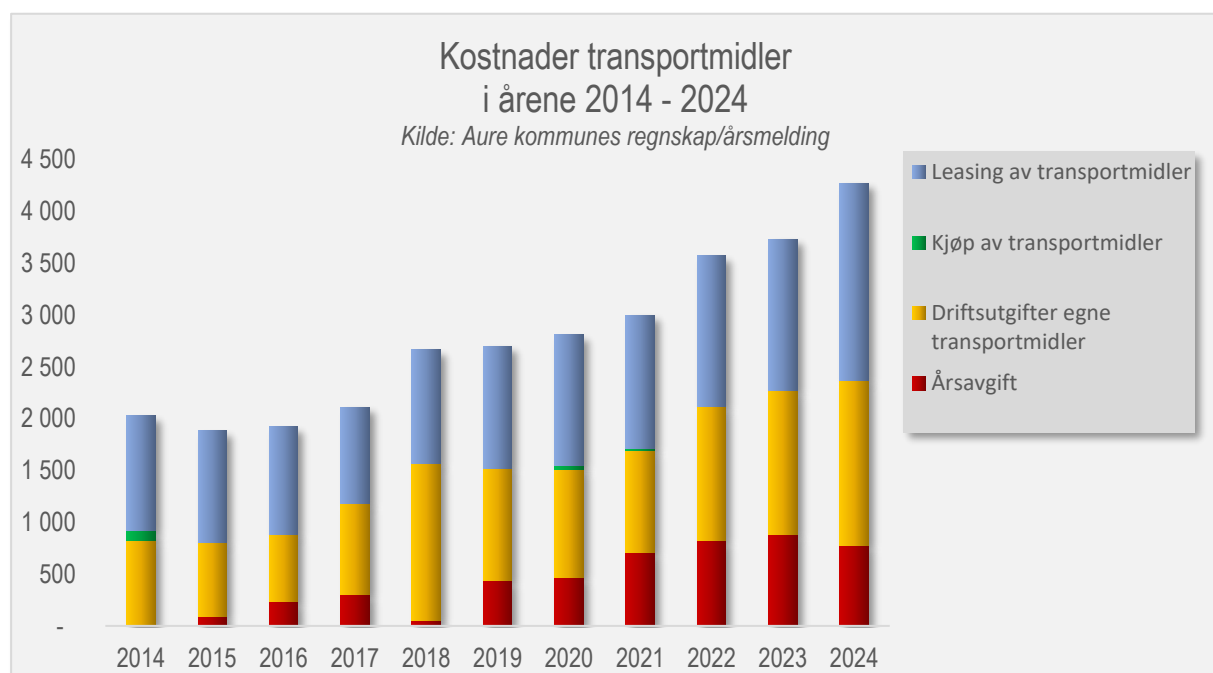
Regnskapene for årene 2022-24 viser at det er et betydelig merforbruk på overtid i forhold til tidligere år. I 2024 brukte vi 8,2 millioner kroner på overtid (inkl. sosiale utgifter) mot 6,3 millioner kroner i 2023. 67 % av kostnaden ligger innenfor enhet omsorg. 17 % av kostnaden ligger på enhet oppvekst og integrering.

Figur 22 – Ekstrahjelp i årene 2014-2024

Når det gjelder ekstrahjelp, ser vi store variasjoner gjennom perioden. Vi observerer imidlertid en økning fra 2022 til 2024 også på dette kostnadsfeltet.

Figur 23 – Opplærings- kost- og reiseutgifter i årene 2015-2024

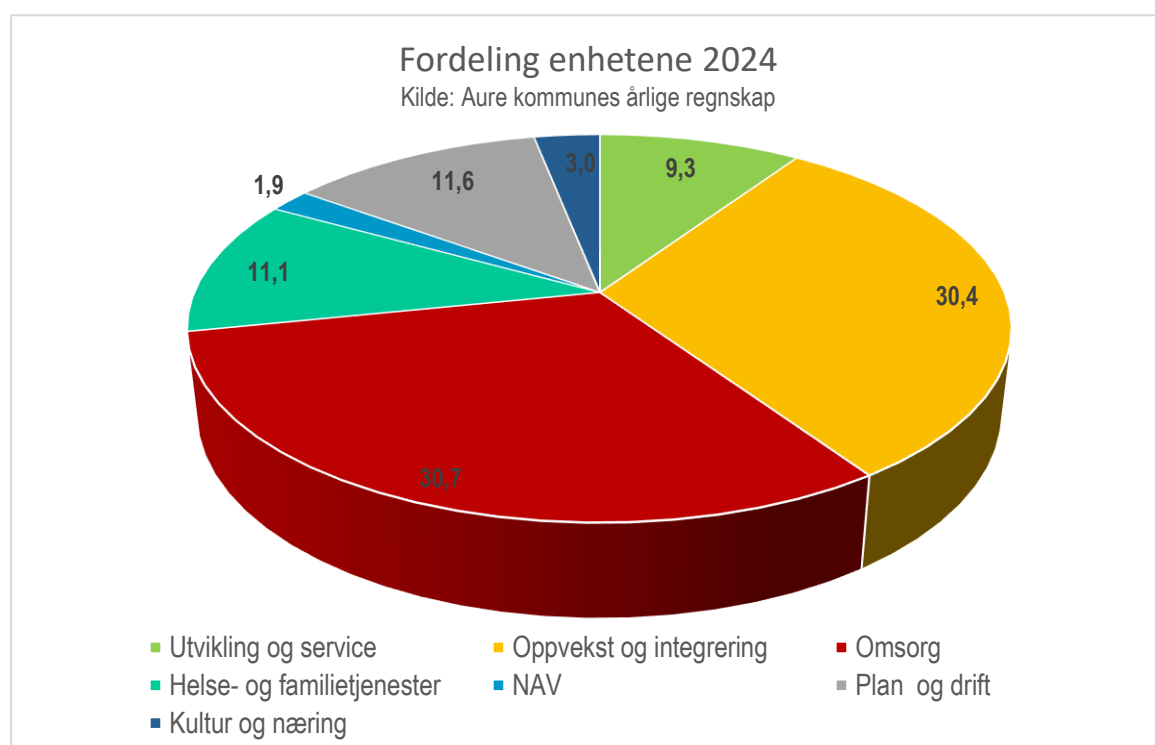
I utgangspunktet er kostnadene fra år til år ganske stabile. Figuren viser imidlertid den spesielle situasjonen vi opplevde i forbindelse med pandemien 2020-2022.

Figur 24 – Kostnader transportmidler 2014-2024

Figuren viser at kostnadene til transportmidler er økende. I dag er det kun hjemmetjenesten som har leasingavtale på biler. Avtalen omfatter totalt 14 biler. Øvrige enheter har kjøpt inn biler til sine virksomhetsområder.

Figur 25 – Fordeling enhetene

Figuren nedenfor viser fordelingen av netto driftsutgifter mellom enhetene pr. 31.12.2024.

Figuren viser at enhet omsorg utgjør 30,7 % av driftsregnskapet i 2024, mot 31,0 % i 2023. Enhet oppvekst og integrering står for 30,4 %, mot 31,8 % i 2023. Her må det tas i betraktning at enheten også omfatter fagområdet bosetting av flyktninger og voksenopplæring som utgjør en kostnad på 15,0 millioner kroner i 2024. Andelen av driftsbudsjettet til fagområdene skole/barnehage går noe ned. I 2016 hadde skole/barnehage en andel på 32,7 % av driftsbudsjettet. Enhet helse og familie ligger på 11,1 %, mot 12,0 % i 2024. Administrasjonskostnadene ligger på 9,3 %, mot 9,5 % i 2023.

I rammetilskuddet til kommunene ligger det et tilskudd knyttet til utgiftsutjevning. Dette tilskuddet og fordelingen av dette er ment å gi oss en indikasjon på hvor kostnadene for den enkelte kommune vil ligge, dvs. innenfor det enkelte tjenestetilbud som gis. Tilskuddet gir klart uttrykk for en omfordeling av kostnadene mellom barnehage- og skolesektoren og helse- og omsorgsektoren. Regnskapstallene for 2024 viser ingen omfattende endring i «styrkeforholdet» mellom enhetene. Som vi skjønner, er det mange forhold som vil påvirke ressursbruken, men det ligger helt klart en forventning om en dreining av kostnadene. Til dette er det bare å vise til befolkningsutviklingen.

6.1.7. Engangstiltak i driftsregnskapet

I vedtatt budsjett for 2024 ble det vedtatt å innta en del engangstiltak med finansiering i driftsbudsjettet. Samlet ramme var på vel 7,3 millioner kroner. I revidert budsjett ble rammene justert opp til 8,1 millioner kroner. Regnskapet for 2024 viser at det ble gjennomført engangstiltak tilsvarende 6,6 millioner kroner.

Tabell 10 – Engangstiltak i driftsregnskapet

Alle tall i 1000 kroner

Prosj.nr.	Prosjekt (T)	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Oppr. bud. 2024	Differanse	Kommentar
71703	Gangvei 257 Kjelklia - Aure sentrum	13	-	250	13	
71804	Prosjektering gang- og sykkelvei Aure sentrum-Kjelklia	73	-	250	73	
81233	Aurelånna - utbedring	3	-	-	3	
81243	Rydding havner	16	80	30	64	
81901	Ekstraordinært vedlikehold kommunale bygg	1 137	1 000	1 000	137	
81904	Ekstraordinært vedlikehold kommunale veier	442	500	500	58	
81913	Navneskilt kommunale veier	600	900	400	300	
82309	Kontorlokaler logoped	4	-	-	4	
82401	Utskifting av armaturer kommunale bygg	413	500	500	87	Videreføres
82406	Aure Arena - utvidelse av treningsrom	204	300	-	96	Ferdig
82407	Aure Arena - brannkrav tribuner	-	-	200	-	Videreføres
82408	ABUS - utskifting av baldakin	-	50	300	50	Videreføres
82409	ABUS - lukking brannavvik - ungdomsskoleblokka	431	300	500	131	Pågår
82410	ABUS - lukking brannavvik - mellom Arena og fløy mot lærerv.	1 162	1 200	1 500	38	Pågår
82411	ABUS - utbedring av taklekasjer	314	300	300	14	Ferdig
82413	TBUS - nytt inngangsparti	545	700	-	155	Ferdig
82416	Områdeplan Aure sentrum	261	600	600	339	
82417	Utarbeidelse av boligplan	101	435	250	334	
82418	ABUS - Skifte av ventilasjonsanlegg	479	500	-	21	Ferdig
	Aure sykehjem - nødstrømsløsning/oljefyr	-	-	200	-	Videreføres
	Aure sykehjem - ombygging skjermet plass	-	250	-	250	Videreføres
	ABUS - sikring av område øst og lekeareal	-	-	-	-	
	Overflatetredning - utstyr brann	-	125	125	125	
uten pr.nr.	Stipend unge talenter	100	100	100	-	
uten pr.nr.	Toppidrettsveka (TIV)	300	300	300	-	
uten pr.nr.	Tilskudd Aure næringsforum	100	100	100	-	
Sum		6 598	8 140	7 305	- 1 542	

6.1.8. Resultat finanskapitlet

Bevilgningsoversikt drift viser kommunenes viktigste (frie) inntekter, fratrasket enhetenes netto driftskostnader og utgifter til renter og avdrag, samt bruk av og avsetning til fond. For å få et positivt regnskapsresultat må summen av de generelle driftsinntektene og netto finansutgiftene være høyere enn utgiftene til drift av tjenestene.

Tabell 11 – Finansområdet

Alle beløp i 1000 kroner	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Oppr. Bud. 2024	Regnskap 2023
Rammetilskudd	-186 511	-187 350	-184 377	-179 788
Inntekts- og formueskatt	-112 780	-111 748	-114 277	-111 257
Eiendomsskatt	-21 032	-16 650	-17 019	-20 247
Andre generelle driftsinntekter	-55 448	-54 325	-39 932	-35 556
Sum generelle driftsinntekter	-375 771	-370 073	-355 605	-346 848
Sum drift (enhetene)	367 907	357 457	333 893	328 001
Avskrivninger	27 991	-	-	26 593
Sum netto driftsutgifter	395 898	357 457	333 893	354 594
Brutto driftsresultat	20 127	-12 616	-21 712	7 746
Renteinntekter	-4 632	-4 000	-3 300	-6 536
Utbytter	-1 739	-1 733	-830	-5 472
Gevinster og tap på finans. oml.m.	-	-	-	-
Renteutgifter	18 214	18 206	17 488	15 061
Avdrag på lån	17 699	17 436	17 202	18 355
Netto finansutgifter	29 542	29 909	30 560	21 408
Motpost avskrivninger	-27 991	-	-	-26 593
Netto driftsresultat	21 678	17 293	8 848	2 561
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overført til investeringsbudsjettet	1 224	1 224	-	6 218
Avsetning til bundne driftsfond	1 324	70	70	4 128
Bruk av bundne driftsfond	(6 850)	(2 466)	(2 281)	(6 906)
Avsetning til disposisjonsfond	-	442	442	11 226
Bruk av disposisjonsfond	(17 376)	(16 563)	(7 079)	(17 227)
Bruk av tidl. års regnskapsm. mindreforbruk	-	-	-	-
Dekning av tidl. års regnskapsm. merforbr.	-	-	-	-
Sum disp. eller dekn. av nto. driftsresultat	-21 678	-17 293	-8 848	-2 561
Fremført til inndeckn. i senere år (merforbr.)	-	-	-0	-0

Som vi ser av tabellen utgjør de generelle driftsinntektene (rammetilskudd, inntekts- og formueskatt, eiendomsskatt og statstilskudd) 375,8 millioner kroner mot 370,0 millioner kroner i revidert budsjett 2024, altså en merinntekt på 5,8 millioner kroner. Netto finansutgifter har en besparelse på 0,4 millioner kroner i forhold til revidert budsjett 2024. Når de generelle driftsinntektene benyttes til å dekke netto finansutgifter og enhetenes drift (inkl. fellesutgifter), står vi igjen med et negativt netto driftsresultat på 21,7 millioner kroner.

6.1.9. Finansforvaltning

Lånegjeld

Kommunens lånegjeld er pr. 31.12.2024 på 378 mill. kroner (inkl. lån til videre utlån). Dette er en økning på 7,0 millioner kroner i forhold til 2023. Det ble tatt opp to lån i KBN på til sammen 23,7 millioner kroner. Det ble innbetalt avdrag tilsvarende 17,7 millioner kroner.

Ofte brukes begrepet *korrigert netto lånegjeld i % av driftsinntektene*. Dette begrepet brukes bl.a. når man sammenligner kommunene. Vi kan sette opp følgende regnestykke:

<i>Alle tall i 1 000 kroner</i>		
Tekst	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Langsiktig gjeld (balansen kap. 2.4)	1 050 346	995 497
Pensjonsforpliktelser (balansen kap. 2.40)	(672 365)	(624 497)
Utlån (balansen kap. 2.22-2.23)	(29 424)	(29 498)
Ubrukte lånemidler (balansen kap. 2.9100)	(16 083)	(10 130)
Ubundne investeringsfond (balansen kap. 2.53-2.54)	(13 175)	(3 175)
Korrigert netto lånegjeld	319 299	328 197
Driftsinntektene (brutto)	(492 694)	(449 492)
Korrigert netto lånegjeld i % av driftsinntektene	64,81	73,02

Fordeles korrigert netto lånegjeld pr. innbygger, vil lånegjelden pr. 31.12.2024 ligge på kr. 94.022, - pr. innbygger. Kommunenes Sentralforbund (KS) har en generell anbefaling på at netto lånegjeld bør utgjøre maksimalt 75 % av brutto driftsinntekter. Tabellene ovenfor viser at Aure kommune ligger på 64,8 % i 2024, noe som er en liten nedgang i forhold til 2023.

En del av kommunens samlede gjeld har sammenheng med investeringer innen selvkostområdene (bl.a. VAR-området). Renter og avdrag på slike lån dekkes av brukerne gjennom avgifter, gebyrer og husleie.

Lånegjelden har slik fordeling på vilkår:

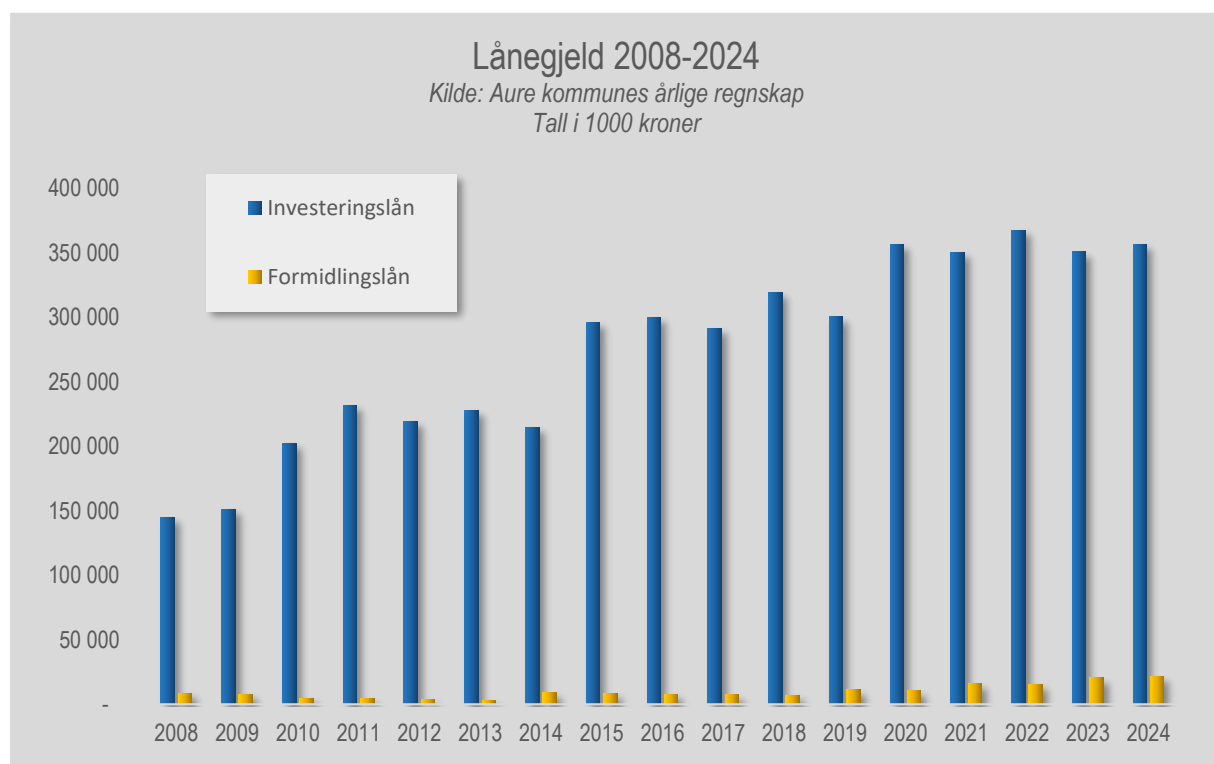
Alle beløp i 1000 kroner

Navn	Beløp	Andel av total i %
Flytende rente	142 715	37,8
Flytende rente (grønn pt. rente)	50 689	13,4
Fastrente (3)	95 976	25,4
Avdragsfrie lån (4)	88 601	23,4
Sum total lånegjeld	377 981	100,0

Lånegjelden har slik gjenstående avdragstid

Alle beløp i 1000 kroner

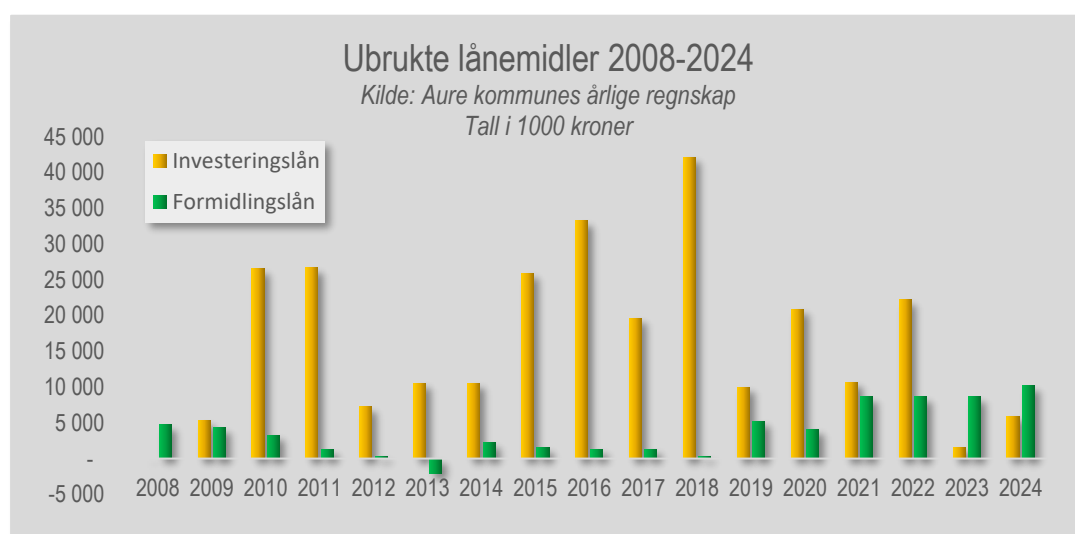
Navn	Antall lån	Beløp
Nedbetalt < 5 år	4	1 620
Nedbetalt mellom 5 og 10 år	1	23 200
Nedbetalt mellom 11 og 15 år	3	76 049
Nedbetalt mellom 16 og 20 år	3	56 227
Nedbetalt mellom 21 og 25 år	2	68 400
Nedbetalt mellom 26 og 30 år	5	63 884
Nedbetalt > 30 år	-	-
Avdragsfrie lån	4	88 601
Sum	22	377 981

Figur 26 – Utviklingen i lånegjeld 2008-2024

Figuren viser at lånegjelden har stabilisert seg fra 2020 og fram til i dag.

Ubrukte lånemidler

Figuren nedenfor viser utviklingen i ubrukte lånemidler i perioden 2008-2024. Ubrukte lånemidler oppstår fra år til år dersom planlagte investeringer ikke blir gjennomført eller utsatt til senere år. Kommunene skal i utgangspunktet justere investeringsbudsjettene gjennom året slik at dette ikke skal skje.

Figur 27 – Ubrukte lånemidler 2008-2023

Ubrukte lånemidler, egne lån, er pr. 31.12.2024 på 5,9 millioner kroner. Ubrukte midler startlån er på 10,2 millioner kroner.

Minste tillatte avdrag

Kommuneloven regulerer hvordan kommunene skal forholde seg til lånegjeld og avdrag:

«Kommunens samlede lånegjeld skal avdras med like årlige avdrag. Gjenstående lånebeløp kan ikke overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte.»

Kommunen beregner minste tillatte avdrag ved hjelp av følgende metode:

Minste tillatte avdrag	
Avskrivninger 2024	kr. 27 991 094
Avskrivbare driftsmidler 01.01.2024	kr. 614 352 421
Lånegjeld 01.01.2024 (fratrasket formidlingslån)	kr. 350 569 967
Minste tillatte avdrag	kr. 15 972 651
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskap 2024	kr. 17 699 321
Avvik	kr. 1 726 670

Beregningen viser at Aure kommune fortsatt er innenfor kravet om minste tillatte avdrag. Nærmere detaljer om rentevilkår og avdragstid på låneporteføljen ligger i regnskapet for 2024, note 6.

Annen langsiktig gjeld (pensjonsforpliktelser mv.)

Fra og med regnskapsåret 2002 har det vært et krav at kommunens beregnede nåverdi av pensjons-forpliktelsene skal synliggjøres i balansen, og fremstår i standard hovedoversikt som «lånegjeld» (se regnskapet - balanseregnskapet). I Aure kommunes regnskap for 2024 er pensjonsforpliktelsene registrert som langsiktig gjeld med 672 millioner kroner. Dette er en økning på 48 millioner kroner fra 2023. Samtidig er kommunens pensjonsmidler ved utgangen av 2024 på 683 millioner kroner, mot 628 millioner kroner i 2023, altså en økning på 55 millioner kroner.

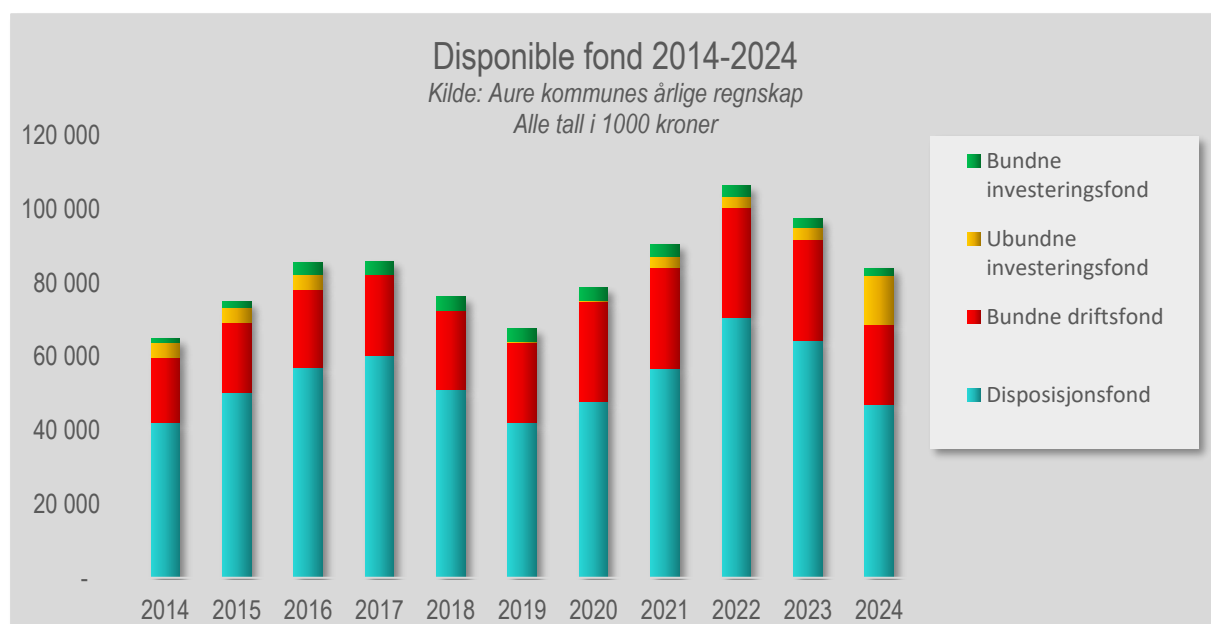
Lånegjeld og pensjonsforpliktelser er bokført i balansen som langsiktig gjeld med til sammen 1,050 millioner kroner. Tilsvarende tall for 2023 var 0,995 millioner kroner, eller en økning på 55 millioner kroner.

Kapitalutgiftene – renter og avdrag

En historisk gunstig renteutvikling over flere år har gjort at rentekostnadene ikke har økt i takt med økningen i lånegjelden. I 2008 var rentekostnaden på 9,8 millioner med under halvparten av lånegjelden vi har i dag. Rentekostnaden i 2024 var på 18,2 millioner kroner. Tilsvarende tall for 2023 var 15,0 millioner kroner. Renteutgiftene økte med andre ord med 3,2 millioner kroner eller 20,9 % i forhold til 2023. Vi har i 2024 opplevd en forholdsvis stabil rente. Spørsmålet man kan stille seg er om renten vil gå noe ned i løpet av 2025. Det er en viss forventning om en nedgang i rentenivået fra våren 2025, men det er mange forhold som vil påvirke avgjørelsen her.

Egenkapital – fond

Figuren nedenfor viser utviklingen i kommunens ulike fond i perioden 2014-2024:

Figur 28 – Disponible fond 2014-2024

Som illustrert i figuren ovenfor, har Aure kommune fortsatt godt med fondsreserver. Samlet utgjør fondene 84 millioner kroner, hvorav disposisjonsfondet utgjør 47,1 millioner kroner. Det bør også nevnes at Aure kommune i 2018 lånte ut 16,57 millioner kroner fra disposisjonsfondet til Møre og Romsdal Fylkeskommune som forskottering til fullføring av Fv. 680 gjennom Kjorsvikbugen. Dette er penger Aure kommune skal ha tilbake og som vil styrke fondene når dette skjer. I henhold til gjeldende avtale mellom partene skal tilbakebetalingene skje innen 31.12.2027.

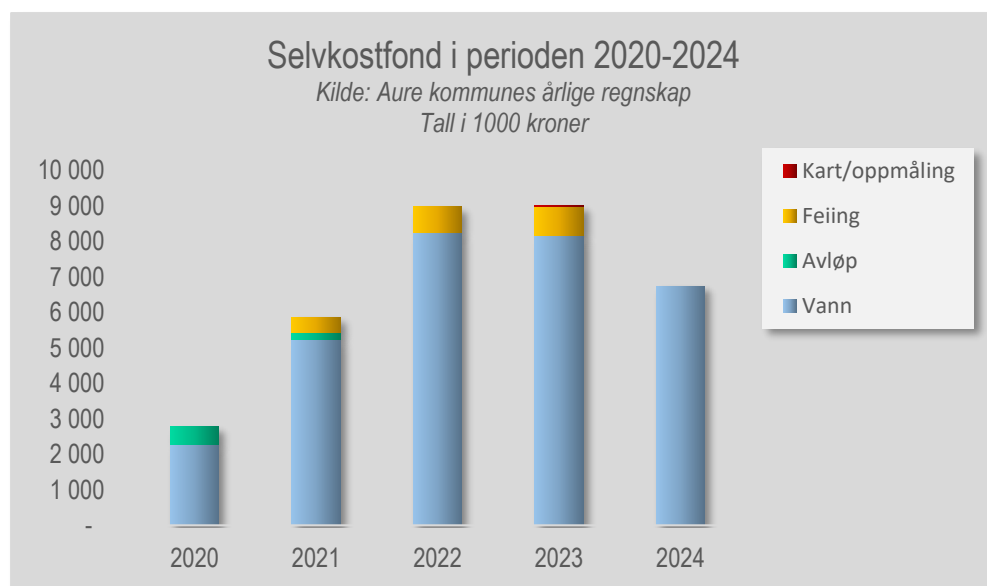
Å kunne disponere en «buffer» i denne størrelsesorden er meget positivt, og gjør oss i stand til å kunne øke egenfinansieringsgraden av investeringer, samt møte svingninger i økonomien som følge av inntektssvikt eller utgiftsøkninger. Samtidig er det viktig å tenke på dette som «engangspenger» som ikke kan brukes til varige driftstiltak. Driftssituasjonen de to siste årene, og særlig 2024, gjør at disposisjonsfondet er svekket. En kommune på Aure kommunes størrelse bør ha et disposisjonsfond på minimum 50 millioner kroner.

Kommunens disposisjonsfond er frie midler som kan benyttes til formål innen både drift og investering. Det er kommunestyret som vedtar bruk av disposisjonsfondet. Bruken av disposisjonsfondet blir helst fastsatt i forbindelse med det årlige budsjettet, men kommunestyret kan også bestemme bruk av disse midlene gjennom året ut over det som er vedtatt i opprinnelig budsjett.

Bundne driftsfond er midler som er øremerket bestemte formål innen den enkelte enhet. Det er den enkelte enhet som vurderer bruk og avsetning av disse midlene til enhver tid. Øremerkede statlige eller fylkeskommunale midler som tilføres kommunen til bestemte formål, eksempelvis knyttet til barnehage, skole eller pleie/omsorg, vil ligge her. Videre vil tilskudd til bestemte prosjekt ligge under disse fondene. En andel av denne porteføljen er knyttet til selvkosttjenestene (VAR).

Fondene tilknyttet VAR-områdene er på 6,7 millioner kroner ved utgangen av 2024. Når det gjelder selvkost vann har vi fram til 2020 hatt en utfordrende situasjon med et større underskudd og dermed bruk av kommunekassens midler. Vesentlig lavere driftsutgifter innen vannområdet i 2020-2023 enn forutsatt, gjør av vi har kunnet foreta nedbetaling av gjelden i kommunekassen og samtidig bygget opp et bundet driftsfond på 6,7 millioner kroner. Med en så vidt gunstig utvikling innen dette selvkostområdet vil en eventuell avgiftsøkning de neste årene stort sett være avhengig til de investeringene som vil komme utover det allerede er vedtatt. De øvrige VAR-områdene har ikke fondsmidler tilgjengelige når vi setter sluttstrek for regnskapet 2024.

Figur 29 – Selvkostfond 2020-2024

En del av de bundne driftsfondene inneholde betydelige midler som kanskje i større grad skulle vært benyttet i drift enn det de faktisk blir. Bunde driftsfond er ved utgangen av 2024 på 21,7 millioner kroner (inkl. selvkost) mot 27,3 millioner kroner i 2023.

Ubundne investeringsfond er frie midler som skal benyttes til investeringsformål. Pr. utgangen av 2024 er fondet på 13,2 millioner kroner. Økningen fra 2023 til 2024 skyldes at salget av Taftøy industriområde er bokført i 2024-regnskapet i sin helhet. Dette utgjør 12,5 millioner kroner. Det er samtidig brukt 2,5 millioner kroner fra dette fondet i investeringsregnskapet.

Bundne investeringsfond er øremerkede midler som skal benyttes til bestemte/forutsatte investeringsformål. Det er kommunestyret som vedtar bruken av disse fondene. Det er den enkelte enhet som vurderer bruk og avsetning av disse midlene til enhver tid.

Arbeidskapital og likviditet - til disposisjon i drift

I henhold til forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner, § 5-10 (*faste noteopplysninger om arbeidskapital, kapitalkonto og endringer i regnskapsprinsipp*), skal det i regnskapet opplyses hva arbeidskapitalen er ved inngangen av året, årets endring i arbeidskapitalen, og hva arbeidskapitalen er ved utgangen av året. Årets endring av arbeidskapitalen skal spesifiseres med netto driftsresultat, netto utgifter i investeringsregnskapet, endring i ubrukte lånemidler og virkningen av endring i regnskapsprinsipp.

Tabell 12 – Arbeidskapitalen

Tekst	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Arbeidskapitalen pr. 01.01.	104 664	130 736
Netto driftsresultat (- betyr negativt)	(21 678)	(2 561)
Netto utgifter (-)/inntekter (+) i investeringsregnskapet	8 276	(2 825)
Endring (reduksjon -)/(økning +) i ubrukte lånemidler	5 953	(20 686)
Virkning av endring i regnskapsprinsipp	-	-
Endring av arbeidskapitalen	(7 449)	(26 072)
Arbeidskapitalen pr. 31.12.	97 215	104 664

Av tabellen ser vi at arbeidskapitalen er svekket med 7,4 millioner kroner fra 2023 til 2024. Fra 2022 til 2023 ble arbeidskapitalen redusert med 26,1 millioner kroner.

For enkelthets skyld kan vi si at arbeidskapitalen og utviklingen her må ses i sammenheng med disposisjonsfondet og bruken av dette. At arbeidskapitalen svekkes kan bety at det må settes i verk tiltak og regelendringer som bidrar til å bedre likviditeten, i alle fall på kort sikt. Eksempler på dette vil være tidligere låneopptak til finansiering av vedtatt investeringer og endring av rutiner for utfakturering av kommunale avgifter. Dette er tiltak som er iverksatt i Aure kommune.

Den økonomiske situasjonen for Aure kommune har helt klart tilspisset seg de senere år. Ustrakt fondsbruk (les her; disposisjonsfond), svekker likviditeten. Tabellen nedenfor viser kommunens likviditetssituasjon i perioden 2020-2024:

Tabell 13 – Likviditeten

Tekst	Regnskap 2024	Regnskap 2023	Regnskap 2022	Regnskap 2021	Regnskap 2020
Kasse, bankinnskudd (balansen 2.10)	82 119	122 361	169 250	151 163	149 035
Ubrukte lånemidler (balansen 2.910)	(16 083)	(10 130)	(30 816)	(19 321)	(24 982)
Bundne drifts- og investeringsfond	(23 708)	(29 740)	(32 893)	(30 684)	(30 760)
Likviditet til disposisjon	42 328	82 491	105 541	101 158	93 293
Endring i %	(48,7)	(21,8)	4,3	8,4	17,1

Tabellen viser at likviditetssituasjonen har forverret seg betydelig. Fra å ha midler til disposisjon i den daglige drift tilsvarende 105 millioner kroner i 2022, har vi ved utgangen av 2024 kun 42 millioner kroner til disposisjon. Dette krever en nærmest daglig oppfølging da det er store svingninger i likviditetsbeholdningen knyttet til lønnsutbetaling, utbetalinger i forbindelse med investeringer, skatteinngang, frie inntekter, m.m.

Over tid er det viktig at kommunen gjør driftsmessige tiltak som genererer et positivt netto driftsresultat for å bedre likviditeten. På kort sikt kan kommunen måtte vurdere å etablere kassekreditt for å ha tilfredsstillende likviditet i den daglige drifta.

Kommunens midler er i dag i sin helhet plassert som bankinnskudd, til en avtalt rente på markedsrente (dvs. 3 mnd. NIBOR) pluss 0,50 %. Gjennomsnittlig rente for våre bankinnskudd i 2023 var på 4,8 %. Med en løpende lønns- og prisvekst i kommunal sektor (deflator) anslått til 4,3 % i 2024, betyr det at våre fond relativt sett øker i verdi.

Kommunens renteinntekter på bankinnskudd utgjorde 4,6 millioner kroner i 2024, mot 6,5 millioner kroner i 2023. Dette skyldes ikke lavere rente, men lavere innskudd.

Aure kommunes eget finansreglement fra 2006, og Kommunaldepartementets forskrift for kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning fra 2009, legger rammer for finansforvaltningen. I kommunens finansreglement heter det at:

"Kommunen skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at kommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall."

Reglementet inneholder klare retningslinjer for plassering av ledig likviditet som skal disponeres hhv. innenfor en årsbudsjettperiode, og for langsiktig plassering. For begge tilfellene forutsettes det minimal eller lav risiko. Kommunedirektøren er delegert fullmakt til å plassere ledig likviditet i samsvar med reglementets rammer og forutsetninger.

6.1.10. Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet omfatter utgifter og inntekter til investeringer i bygg og anlegg, kjøp og salg av aksjer/andeler, renter og avdrag videre utlån og utlån av egne midler. I investeringsregnskapet føres i tillegg avsetninger og bruk av fond til investeringsformål.

Til sammen ble det investert for 25,7 millioner kroner i 2024, hvorav 24,5 millioner kroner er investeringer i varige driftsmidler. Av dette utgjør prosjekter innen selvkost 1,6 millioner kroner. Det er også gitt tilskudd til andres investeringer med 0,5 millioner kroner (tilskudd til Aure kyrkjelege fellestråd) og investert i aksjer tilsvarende 1,2 millioner kroner. Finansiering ble gjort ved bruk av lån med 19,2 millioner kroner (75,0 %), momskompensasjon med 1,7 millioner kroner (6,7 %), tilskudd fra andre med 0,5 millioner kroner (2,0 %), bruk av investeringsfond 2,5 millioner kroner (9,8 %), 0,5 millioner fra salg av fast eiendom/anleggsmidler (2,0 %) og overføring fra driftsregnskapet med 1,2 millioner kroner (4,7 %).

Tabell 14 - Investeringsregnskapet 2024 (bevilgningsoversikt investering)

Alle beløp i 1000 kroner	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Oppr. bud 2023	Regnskap 2023
Investeringer i varige driftsmidler	24 018	27 553	40 905	31 415
Tilskudd til andres investeringer	447	465	2 825	231
Investeringer i aksjer/andeler i selskaper	1 224	1 224	-	1 135
Utlån av egne midler	-	-	-	-
Avdrag på lån	-	-	-	-
Sum investeringsutgifter	25 689	29 242	43 730	32 781
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 722	-1 837	-3 545	-3 570
Tilskudd fra andre	-479	-	-	-2 027
Salg av varige driftsmidler	-12 976	-12 500	-	-168
Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-	-
Utdeling fra selskaper	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-	-	-	-
Bruk av lån	-19 288	-23 681	-33 935	-22 078
Sum investeringsinntekter	-34 465	-38 018	-37 480	-27 843
Videreutlån	460	1 500	2 000	3 517
Bruk av lån videreutlån	-460	-1 500	-2 000	-6 005
Avdrag på lån til videreutlån	1 020	1 176	876	834
Mottatte avdrag på videreutlån	-520	-400	-600	-459
Netto utgifter videreutlån	500	776	276	-2 113
Overføring fra drift	-1 224	-1 224	-	-6 218
Avsetning til bundne investeringsfond	-	-	-	-
Bruk av bundne drift- og investeringsfond	-500	-776	-276	-375
Avsetning til ubundne investeringsfond	12 500	12 500	-	168
Bruk av ubundne investeringsfond	-2 500	-2 500	-	-
Bruk av disposisjonsfond	-	-	-6 250	-
Dekning av tidligere års udekket beløp	-	-	-	3 600
Sum overføring fra drift og netto avsetn.	8 276	8 000	-6 526	-2 825
Fremført til inndekning i senere år	-	-	-	-

I opprinnelig budsjett 2024 var det satt av 43,7 millioner kroner til investeringer. I forbindelse med økonomirapporteringene gjennom året viste det seg flere prosjekter ikke hadde den framdrift som opprinnelig var ønsket. Investeringsrammen ble i økonomimeldingen avlagt i desember 2024 til slutt satt ned til 29,2 millioner kroner, mens regnskapet viser at vi altså har hatt investeringer tilsvarende 25,7 millioner kroner.

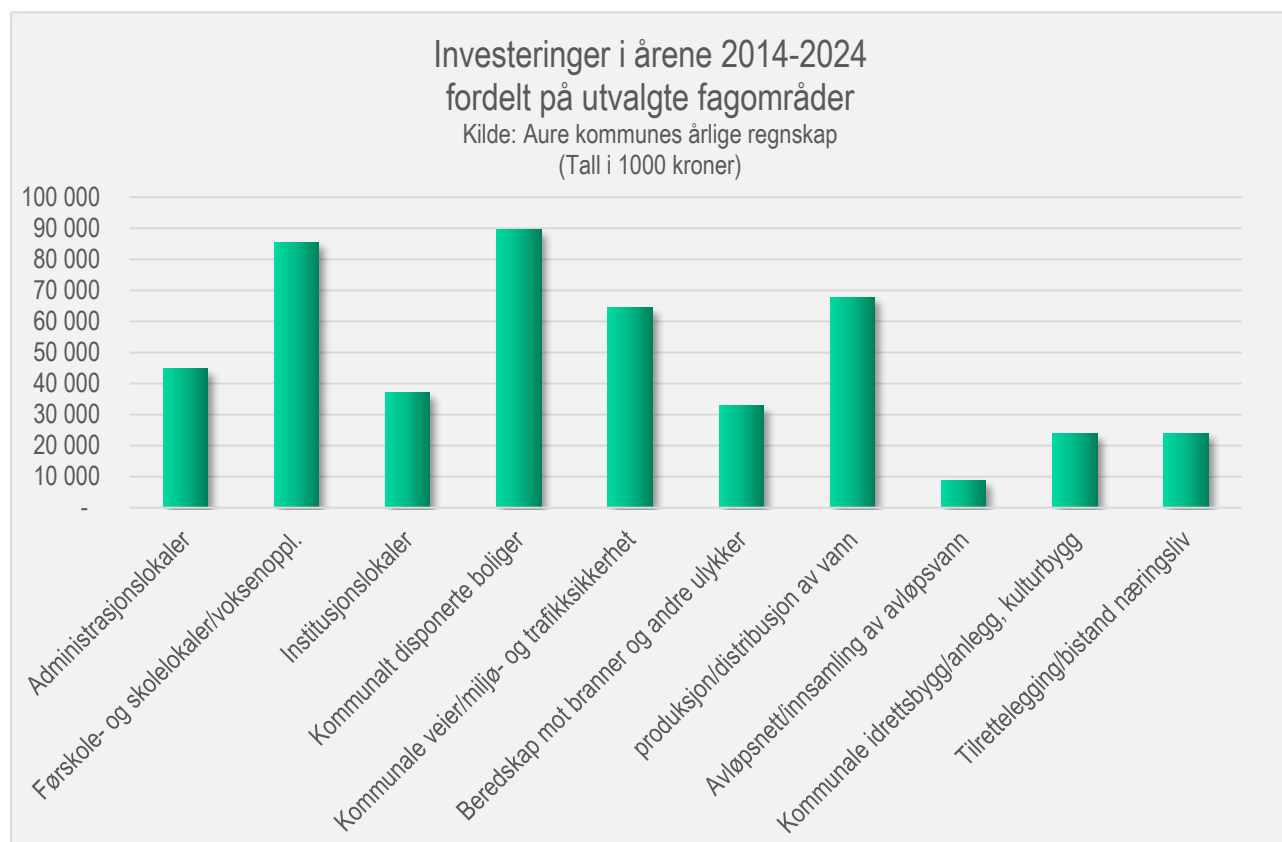
Tabell 15 – Enkeltprosjekt i investeringsregnskapet

Tabellen nedenfor viser de enkelte investeringsprosjektene gjennomført i 2024.

Prosj.nr.	Prosjekt (T)	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Oppr. bud. 2024
11003	Orkide - diverse prosjekter	481 834	940 000	940 000
12202	Lokaler for politiet, Coop-bygget	12 924 779	13 400 000	13 700 000
12401	Oppgradering yttervegger - adm. bygg Aure sentrum	2 774 459	3 000 000	-
12402	Aure rådhus - omdisponering/oppgradering - skisseprosjekt	-	400 000	400 000
21801	Ombygging TBUS	61 102	-	-
22001	Barnehage Aure sentrum	416 894	500 000	1 000 000
22201	Bibliotekfilial - TBUS	16 437	200 000	200 000
22301	Aktivitetsområde/treningsområde - TBUS	527 869	513 000	440 000
22303	Oppgradering/nybygg ABUS (brannrapport)	17 719	-	-
22401	ABUS - lukking brannavvik - utvidelse sprinkleranlegg	2 124 328	2 103 000	1 500 000
22402	ABUS - lukking brannavvik - fløy sløysdal og skolekjøkken	162 932	100 000	300 000
22403	ABUS - renovering barneskolen - skisseprosjekt	41 626	200 000	600 000
31901	Innkjøp av biler - hjemmetjenesten	840 770	750 000	750 000
32202	Aure helsesenter - lukking brannavvik - ombygging	385 699	500 000	6 000 000
32301	Sykesignalanlegg - Solbakken bokollektiv	-	20 000	700 000
32401	Solbakken bosenter - skisseprosjekt	169 250	300 000	300 000
32402	Solbakken bosenter - legionellaforebygging	-	-	500 000
32403	Aure helsesenter - bytte av radiatorer	-	-	2 200 000
32404	Aure helsesenter - forbruksvann	-	-	600 000
32405	Aure helsesenter - garderobeanlegg	-	150 000	-
41705	Ladestasjoner kommunale bygg	11 161	-	-
41706	Tilrettelegging/ervert for næringsvirksomhet	-	-	1 500 000
41803	Oppgradering verkstedbygg - Aure sentrum	290 715	-	-
42002	Sentrumsplan/områdeplan Aure sentrum	-	-	-
42101	Næringsareal Mjosundet industriområde	174 813	175 000	-
42201	Auretorget - delprosjekt stedsutvikling Aure sentrum	25 142	-	-
42301	Aure havn - delprosjekt stedsutvikling	-	-	2 250 000
42302	Næringsareal Leira	-	-	-
42401	Minnesmerke Solskjel - skisseprosjekt	62 325	150 000	300 000
52301	Utbedring av råteskader inngangsparti - Stemshaug kirke	-	-	850 000
52302	Oppvarming av kirkene - benkevarmere/varmepumpe	102 781	125 000	125 000
52303	Etablering av minnelunder på Gullstein/Stemshaug	144 337	140 000	350 000
52401	Dekomaling Aure kyrkje	200 000	200 000	-
60706	Rørlager Kjellkila	-	-	-
60901	Aure vannverk - nye kummer	15 445	-	-
61302	Hovedplan for avløp	260 000	500 000	500 000
61403	Sør-Tustna vassverk - Behandlingsanlegg og høydebasseng	-	-	-
61607	Lesund vassverk - utskifting av sjøledning Lesundstranda-Bugen	-	-	750 000
61612	Rehabilitering av ledningsnett - avløp	376 614	500 000	1 000 000
61802	Generell fornyelse av ledningsnett (vann)	-	250 000	1 000 000
61904	Fornyelse av brannkummer (selvkost vann)	-	250 000	1 000 000
62101	Hovedplan for vann	467 500	500 000	500 000
62103	Miljøstasjon Ertvågøya	-	-	1 500 000
62204	Ombygging kommunal bygningsmasse - søppelhåndtering	-	180 000	500 000
62401	Ny driftsstyring Sør-Tustna vannverk	139 618	140 000	-
62402	Vannledning - Klakken-Vean	291 044	200 000	-
62403	Ambulansekai Leirdal	13 500	-	-
62404	Mannskapsbil - Leira brannstasjon	-	700 000	-
71804	Reg.plan - gang- og sykkelvei Kjellkila-Aure sentrum	-	-	-
72101	Parkeringsplass - turløyper	-	-	375 000
72302	Oppgradering strøsandlager	-	-	700 000
72401	Gatelys	198 730	200 000	400 000
72402	Ledalsveien - forsterkningsarbeider	746 109	732 000	-
Sum		24 465 532	28 018 000	43 730 000

Figur 30 – Investeringer i årene 2014-2024 fordelt på fagområder

Figuren nedenfor viser regnskapsførte investeringskostnader i årene 2014-2024 fordelt på en del fagområder.

I regnskapet for 2024, note 12, ligger det en oversikt over større investeringsprosjekter med vedtatte rammer og regnskap.

Enhetenes rapportering – investeringsprosjekter

Tabell 17 på side 51 viser enhetenes rapportering på prosjekter regnskapsført i 2024. Denne rapporten kan gjerne sammenholdes med tabellene 15 og 16 ovenfor.

Vi har utarbeidet følgende «trafikklys» med forklaringer:

Status:	
Ferdigstilt	F
Igang satt	I
prosjektering/reguleringsarbeid	P/R
Utsatt	U
Kansellert	K

Tabell 16 – Statusrapport investeringer

pr.nr.	Prosjekt (T)	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Differanse	Status	Kommentarer (sluttdato, grunn til utsettelse mv.)
11003	Orkide - diverse prosjekter	481	940	(459)		
12001	Lokale fellesprosjekter IKT	-	-	-		
12202	Lokaler for politiet, Coop-bygget	12 925	13 400	(475)	F	Gjenstår noe reklamasjon
12401	Oppgrad. yttervegger - adm. bygg Aure sentrum	2 774	3 000	(226)	I	Gjenstår noe utvendig solskjerming
12402	Aure rådhus - omdisp./oppgrad. - skisseprosjekt	-	400	(400)		
21801	Ombygging Sør-Tustna skole	61	-	61	F	
22001	Barnehage Aure sentrum	417	500	(83)	P/R	Regulering pågår
22201	Bibliotekfilial - TBUS	16	200	(184)		
22301	Aktivitetssområde/treningsområde - TBUS	528	513	15	F	
22303	Oppgradering/nybygg ABUS (brannraport)	18	-	18	P/R	Samme prosjekt som 22403
22401	ABUS - lukking br.avvik - utvidelse sprinkleranl.	2 124	2 103	21	F	
22402	ABUS - lukking br.avvik - fløy sløydsal og skolekjøkken	163	100	63	I	Videreføres 2025
22403	ABUS - renovering barneskolen - skisseprosjekt	42	200	(158)	P/R	
31901	Innkjøp av biler - hjemmetjenesten	841	750	91		
32202	Aure helsesenter - lukking brannavvik - ombygging	386	500	(114)	I	
32301	Sykesignalanlegg - Solbakken bokollektiv	-	20	(20)		
32401	Solbakken bosenter - skisseprosjekt	169	300	(131)	P/R	
32402	Solbakken bosenter - legionellaforebygging	-	-	-		
32403	Aure helsesenter - bytte av radiatorer	-	-	-		
32404	Aure helsesenter - forbruksvann	-	-	-		
32405	Aure helsesenter - garderobeanlegg	-	150	(150)	P/R	
41705	Ladestasjoner kommunale bygg	11	-	11		
41706	Tilrettelegging/erverv for næringsvirksomhet	-	-	-		
41803	Oppgradering verkstedbygg - Aure sentrum	291	-	291	I	
42002	Sentrumsplan/områdeplan Aure sentrum	-	-	-		
42101	Næringsareal Mjosundet industriområde	175	175	-		
42201	Auretorget - delprosjekt stedsutvikling Aure sentrum	25	-	25	F	
42301	Aure havn - delprosjekt stedsutvikling	-	-	-		
42302	Næringsareal Leira	-	-	-		
42401	Minnesmerke Solskjel - skisseprosjekt	62	150	(88)		
52301	Utb. av råteskader inngangsparti - Stemshaug kirke	-	-	-		
52302	Oppvarming av kirkene - benkevarmere/varmepumpe	103	125	(22)		
52303	Etablering av minnelunder på Gullstein/Stemshaug	144	140	4		
52401	Dekormaling Aure kyrkje	200	200	-		
60706	Rørlager Kjelklia	-	-	-		
60901	Aure vannverk - nye kummer	15	-	15		
61302	Hovedplan for avløp	260	500	(240)		
61403	Sør-Tustna vassverk - Beh.anlegg og høydebasseng	-	-	-		
61607	Lesund vassverk - utsk. av sjøledn. Lesundstr. -Bugen	-	-	-		
61612	Rehabilitering av ledningsnett - avløp	377	500	(123)		
61802	Generell fornyelse av ledningsnett (vann)	-	250	(250)		
61904	Fornyelse av brannkummer (selvkost vann)	-	250	(250)		
62101	Hovedplan for vann	468	500	(33)		
62103	Miljøstasjon Ertvågøya	-	-	-		
62204	Ombygging komm. bygningsmasse - søppelhåndtering	-	180	(180)	I	Videreføres 2025
62401	Ny driftsstyring Sør-Tustna vannverk	140	140	(0)		
62402	Vannledning - Klakken-Vean	291	200	91		
62403	Ambulansekai Leirdal	14	-	14		
62404	Mannskapsbil - Leira brannstasjon	-	700	(700)		
70501	Trafikksikkerhetstiltak	-	-	-		
71703	Gangvei 257 Kjelklia - Aure sentrum	-	-	-		
71804	Reg.plan - gang- og sykkelvei Kjelklia-Aure sentrum	-	-	-		
72101	Parkeringsplass - turløyper	-	-	-		
72302	Oppgradering strøsandlager	-	-	-		
72401	Gatelys	199	200	(1)		
72402	Ledalsveien - forsterkningsarbeider	746	732	14		
Sum		24 465	28 018	(3 553)		

6.1.11. Økonomiske måltall – handlingsregler og målsettinger

Det er kommunes ansvar å sørge for en helhetlig og langsiktig økonomiforvaltning. Den nye kommuneloven sier at «kommuner skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid». For å oppnå dette fastsetter den nye loven i § 14-2 at kommunestyret skal vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunenes økonomi. Det er opp til kommunen selv å vedta hvilke måltall den skal ha og hvilket nivå måltallene skal være på. Handlingsreglene og målsettingen skal bidra til å sikre sunn kommuneøkonomi og trygge det finansielle grunnlaget for tjenestene kommunen har ansvar for å levere til innbyggerne. I kommunedirektørens forslag til budsjett for 2020, ble det lagt fram forslag til finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Dette ble vedtatt av kommunestyret i møte 19.12.2019, sak 93/19.

Netto driftsresultat

Målsettingen er at netto driftsresultat bør ligge mellom 1,5 – 2,0 % av driftsinntektene. Regnskapet for 2024 viser et negativt netto driftsresultat på **-4,4 %** av driftsinntektene.

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	Regnskap 2024
Netto driftsresultat (bevilgningsoversikt - drift)	21 678
Driftsinntekter (brutto) (økonomisk oversikt drift)	-492 694
Netto driftsresultats andel av driftsinntektene (%)	(4,4)

Gjeldsgrad

Et rimelig mål i første omgang er å ha en gjeldsgrad på 50 %, for så å redusere denne. I regnskapet for 2024 ligger gjeldsgraden på 49,9 %, altså innenfor målsettingen.

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	Regnskap 2024
Driftsinntekter (brutto) (økonomisk oversikt drift)	-492 694
Samlet lånemasse (balansen)	377 981
Andel "kommunekassefinansierte" (65 %)	245 688
Gjeldsgrad	49,9

Kapitalkostnadene

Målsettingen er at kapitalkostnadenes andel av driftsinntektene skal utgjøre om lag 8 %, men med sikte på reduksjon. I regnskapet for 2024 ligger kapitalkostnadenes andel av driftsinntektene på 5,29 %, altså godt innenfor målsettingen.

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	Regnskap 2024
Renter og avdrag (økonomisk oversikt drift)	35 921
Kalkulatoriske kapitalkostnader (bevilgningsoversikt - drift)	(7 198)
Rentekompensasjon fra staten (bevilgningsoversikt drift - grunnlag)	(1 769)
FDV Eiendom (leieinntekter - andel driftsutgifter)	(868)
Korrigert tall for renter og avdrag	26 086
Driftsinntekter (brutto) (økonomisk oversikt drift)	(492 694)
Kapitalkostnadenes andel av driftsinntektene	5,29

Disposisjonsfond

Målsettingen er at disposisjonsfondet bør være på minst 5 % av driftsinntektene. I regnskapet for 2024 utgjør disposisjonsfondet 9,6 % av driftsinntektene, altså godt innenfor målsettingen. Likevel må det kunne bemerkes at tilsvarende tall i regnskapet for 2023 var på 14,3 %.

Alle tall i 1000 kroner

Tekst	Regnskap 2024
Disposisjonsfond (balansen 2.56-2.58)	-47 077
Driftsinntekter (brutto) (økonomisk oversikt drift)	-492 694
Disposisjonsfondets andel av driftsinntektene (%)	9,6

6.2. Virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommunelovens § 14-7, bokstav c)

Virksomhetsstyring i Aure kommune omfatter en helhetlig styring av kommunen, fra vedtatte politiske strategier og planer til iverksetting av disse gjennom kommunedirektørens interne styring av virksomheten. Strategier og planverk skal vise til både nasjonale, regionale og lokale føringer.

Aure kommune sin visjon, strategi og mål i planverk ligger til grunn for virksomhetsstyringen. All styring skal skje innenfor rammene som gis av gjeldende lover og regler, nasjonale vedtak og føringer, samt i dialog med innbyggere og næringsliv.

Risikostyring og god egenkontroll er en viktig forutsetning for oppnåelse av vedtatte mål. Ansvar for internkontroll, risikostyring, sikkerhet og beredskap er beskrevet i delegasjonsreglementet. Kommuneloven har fastsatt krav til årlig rapportering av arbeid med internkontroll og tilsyn til kommunestyret. Kommunedirektøren legger frem status på arbeidet i en egen rapport, kalt «ledelsens gjennomgang». Denne egenkontrollen er den samlede kontrollen kommunen fører med egen virksomhet (del 7 i kommuneloven). I tillegg til egenkontrollen er det også statlig kontroll.

Egenkontrollen er viktig for den folkevalgte styringen av kommunen. Den skal bidra til at kommunestyrets politikk blir gjennomført, at innbyggerne får de tjenestene de har krav på, at andre lovpålagte plikter blir ivaretatt og at ressursene forvaltes på en effektiv måte.

Et annet viktig formål med egenkontrollen er å forebygge misligheter og styrke tilliten til kommunen, både blant innbyggerne og hos nasjonale myndigheter. God egenkontroll vil også bygge opp under det kommunale selvstyret og kan legge til rette for redusert statlig tilsyn med kommunene. Figur 1 viser kontroll-linjene fra kommunestyret.

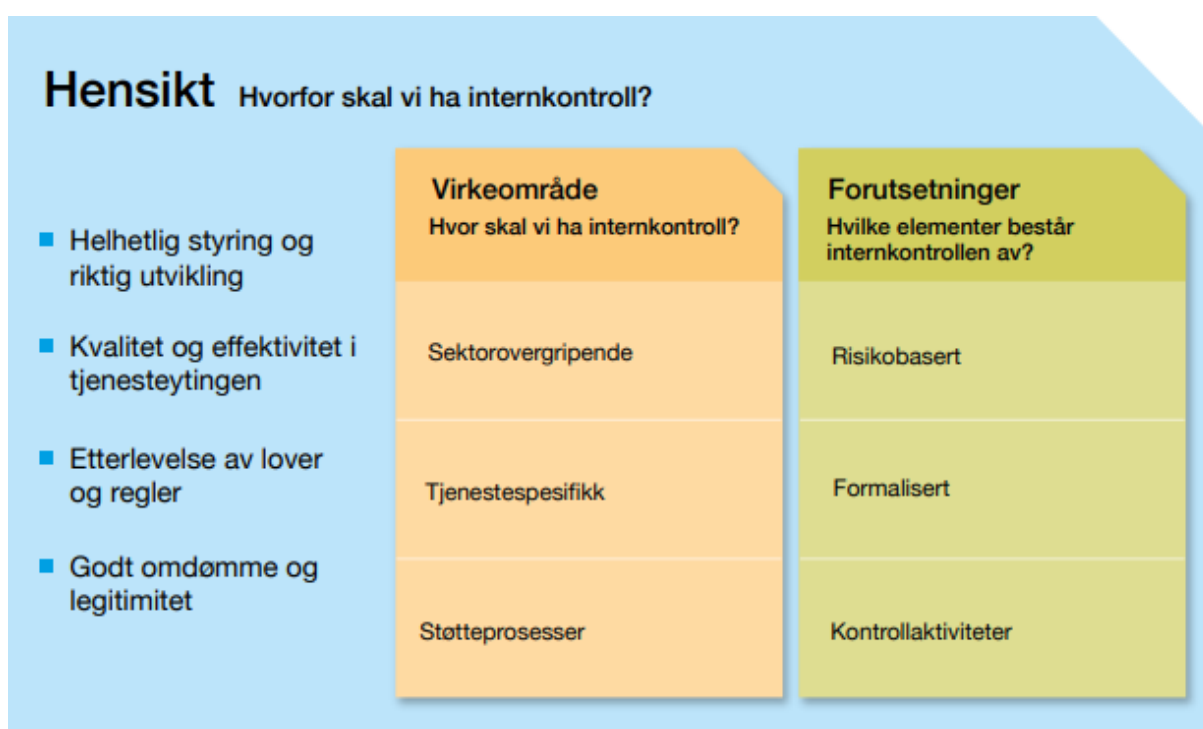
Figur: kontroll-linjene fra kommunestyret

Kommunen skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen i kommunen, og skal minst en gang i året rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn. (Kommuneloven kap. 25)

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold, jfr. Kommuneloven §25-1.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren:

- utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig

Figur: Hensikten med internkontroll

Ledelsens gjennomgang er kommunedirektørens rapport til kommunestyret om internkontroll og resultater fra tilsyn (Kommuneloven §25-2).

Lovkravene i kommuneloven kap. 25 angir minstekrav til internkontroll. Når statsforvalter fører tilsyn med kommunens plikt til å ha internkontroll med administrasjonens virksomhet, så er det minimumskravet i loven som setter rammene for hva det kan føres tilsyn med. I praksis inneholder ofte internkontrollen flere elementer enn det minimum som følger av loven.

Kommunedirektøren skal være en pådriver og rollemodell i arbeidet med internkontroll. Gjennom å vise positivt engasjement og formidle hensikt og ønsket resultat, og vise til fordelene ved god internkontroll, bygges troverdighet og legitimitet. Dette øker forståelsen for at god internkontroll ikke handler om mistillit og detaljkontroll, men om trygghet og merverdi i arbeidshverdagen både for ledere og medarbeidere. Ledelsen i kommunen skal gjennomføre og følge opp felles standarder og helhetlige vurderinger. Styrking av internkontroll handler om endring, utvikling og læring som gir konkrete resultater og må tilpasses den enkelte virksomhet.

Kommunedirektøren lager den årlige rapporten, som går i dybden på de ulike punktene, men synliggjør organisasjonens kontinuerlige arbeid med internkontroll.

Ledelsens gjennomgang for 2024 inneholder følgende tema og blir lagt fram til politisk behandling i junimøtene:

- Revisjoner og tilsyn
- Endringer i sentrale og lokale styringsdokumenter
- Kvalitetssystem
- ROS-analyser
- Brukerundersøkelser
- Vernerunder
- Alvorlige hendelser
- Øvelser

Internt i administrasjonen gjennomgås i tillegg følgende:

- Klage på vedtak
- Klage på innhold og/eller utøvelse av tjeneste
- Revisjon av dokumenter og prosedyrer

Planstrategi og måloppnåelse

Kommunens planstrategi gir en oversikt over planverk i kommunen og har som formål å klargjøre hvilke planoppgaver som bør startes opp eller videreføres i gjeldende kommunestyreperiode. Kommuneplanens samfunnsdel tar stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den gir grunnlaget for sektorenes planer og virksomhet i Aure kommune og er forankret politisk, administrativt og hos innbyggerne.

Aure kommune rapporterer om sin måloppnåelse og virksomhetsstyring i tertialrapporter, årsmeldinger, samt budsjett og økonomiplan.

For enkelte fagfelt er måloppnåelse for ikke-økonomiske forhold i kommunens planverk beskrevet i tertialrapporter og årsmeldinger. Men Aure kommune mangler i dag et helhetlig system som kvantifiserer måloppnåelse for alle ikke-økonomiske forhold i kommunens planverk.

Det er planlagt implementering av et helhetlig virksomhetsstyringsverktøy i 2025/2026. Dette verktøyet kan gi kommunen en mulighet til å synliggjøre måloppnåelse for ikke-økonomiske forhold på en bedre og mer oversiktlig måte.

For å ivareta og understøtte virksomhetsstyringen i Aure kommune, benyttes det i dag flere digitale verktøy;

First agenda er et digitalt møteverktøy og en portal som brukes av møtesekretærer og politikere i Aure kommune. Portalen er integrert i kommunens sak-/arkivsystem, og gir tilgang til publiserte og oppdaterte møtedokumenter. Løsningen har kryptert kommunikasjon og to-faktor pålogging, og ivaretar sikkerhetskrav i personopplysningsloven. Verktøyet forenkler administreringen av politiske møter.

Public 360 er Aure kommunens sak-/arkivsystem. Verktøyet forbedrer arbeidshverdagen til ansatte i offentlig sektor og legger til rette for bedre innbyggertjenester. Public 360° omfatter digitalisering, automatisering, robotisering og kunstig intelligens, som gir enklere informasjonshåndtering for både administrativ og operativ virksomhet. Systemet overholder alle nordiske krav til dokumenthåndtering og saksbehandling, inkludert GDPR.

Compilo er kommunen sitt kvalitetssystem. Verktøyet består av moduler for dokumentasjon, avviksrapportering, risikovurderinger, årshjul etc. og har direkte kobling til lovdata. For måloppnåelse knyttet til ikke-økonomiske forhold, henvises det til enhetenes rapporteringer. På sikt er det ønskelig å sette måloppnåelse i et system, som bedre viser sammenhengen mellom strategi, overordnede mål og handlinger.

6.3. Etisk standard (jfr. kommunelovens § 14-7, bokstav d)

Etiske retningslinjer for Aure kommune ble vedtatt av kommunestyret i 2006. Andre retningslinjer som berører etiske problemstillinger er å finne som vedlegg til Aure kommunes HMS-håndbok, deriblant rutine for varsling av kritikkverdige forhold. Retningslinjene er ment å være generelle rettesnorer som igjen krever refleksjon av den enkelte ansatte. De etiske retningslinjene gjelder i samme grad også de folkevalgte.

Konkrete tiltak som utføres for å ivareta de etiske retningslinjene i Aure kommune, er blant annet;

Habilitet

Folkevalgte og ansatte i Aure kommune skal unngå å komme i situasjoner som kan medføre mangel på troverdighet. Mulige konflikter mellom kommunens interesser og personlige interesser vurderes til enhver tid av den enkelte. Dette gjelder også forhold som ikke rammes av forvaltningslovens bestemmelser, men som likevel kan så tvil om rettskaffenhet og integritet. KS Folkevalgtprogram gir folkevalgte og administrative ledere opplæring og mulighet til å reflektere over egen rolle og diskutere med kollegaene sine.

Taushetserklæring

Folkevalgte og ansatte i Aure kommune er pålagt taushetsplikt jfr. Forvaltningslovens § 13 og underskriver taushetserklæring. Taushetsplikten gjelder også etter at den folkevalgte har fratrådt sitt verv eller den ansatte har avsluttet sitt arbeidsforhold i kommunen. Folkevalgte og ansatte kan heller ikke nytte taushetsbelagte opplysninger i sin egen virksomhet eller i arbeid for andre. Fortrolige opplysninger som mottas i behandling av saker i kommunen skal respekteres, og må ikke benyttes til personlig vinning.

Gaver

Tilbud om å motta ”gaver” for å innta et bestemt standpunkt, fremme en spesiell innstilling skal avslås og straks rapporteres til ordfører / kommunedirektør og kontrollutvalg / kommunerevisjon. Dersom slik ”gave” er mottatt, skal denne returneres avsender med et brev der det redegjøres for Aure kommunes regler og holder til denne type påvirkning. Pengegaver skal aldri mottas. Andre gaver til en verdi av inntil kr. 1.000, - pr. kalenderår fra en og samme avsender regnes om ubetydelig og kan mottas.

Innsynsforespørslar

Innsynsretten er en av de viktigste grunnsteinene for demokratiet. Den er nedfelt i Grunnlovens kapittel om menneskerettigheter.

Innsynsretten skal bidra til at innbyggerne får tilstrekkelig, relevant og god informasjon om saker som behandles og avgjøres av kommunene. Informasjon og åpenhet er nødvendig for å engasjere og aktivisere innbyggerne.

Innsynsretten er viktig for tilliten innbyggerne har til kommunen og avgjørelsene vi tar. Den bidrar til at saker blir tilstrekkelig opplyst, at avgjørelser er i tråd med gjeldende regelverk og til å hindre usaklig forskjellsbehandling.

I portalen for ansatte i Aure kommune, beskrives de ulike rollers ansvar for håndtering av innsynsforespørslar, med henvisning til lovverk og lenker til opplæringsvideoer. De etiske retningslinjene ivaretas ved denne opplæringen.

Sosiale media

Aure kommune har en digital kanalstrategi og en kommunikasjonsstrategi, for å synliggjøre ansvar og roller i forhold til hva som legges ut i hvilke kanaler og hvordan dette skal gjøres. Formålet med disse er å ivareta innbyggernes og de ansattes behov for informasjon. Kommunikasjonskanalene skal benyttes slik at informasjon og tjenester når ut på en best mulig måte til flest mulige brukere i målgruppene. I dette ligger også retningslinjer for bruk av sosiale media og pressereglement.

Forvaltning av samfunnets fellesmidler

Etiske retningslinjer er viktige med tanke på forvaltningsoppgavene som Aure kommune utfører. Disse ivaretas gjennom riktig og lik behandling av saker, som igjen kan synliggjøres i innsynsløsninger.

Kommunen sin egenkontroll ivaretas gjennom tilsyn og revisjoner.

Formålet med etiske regler er å sikre en god etisk praksis og definere felles standarder for alle ansatte og folkevalgte i Aure kommune.

Etisk kvalitet på tjeneste- og myndighetsutøvelse er en forutsetning for at innbyggere og tjenestemottakere skal ha tillit til kommunen. De etiske reglene skal bygge opp under en positiv kultur der ansatte er bevisst på dette og praktiserer det i sitt daglige arbeid. Alle har et selvstendig ansvar for at tjenestene utøves på en etisk forsvarlig måte.

På enhetene har enhetslederne ansvar for å gå igjennom de etiske reglene med sine medarbeidere. Handlingene og valgene til alle som opptrer på vegne av Aure kommune, påvirker omdømmet. Evne til å håndtere vanskelige etiske problemstillinger og til å ta fornuftige valg, vil ha betydning for hvordan kommunen blir vurdert med hensyn til kvalitet på tjenesten. De etiske reglene skal være en veileder til å handle godt og forsvarlig i ulike situasjoner.

6.4. Medarbeidere og likestilling (jfr. kommunelovens § 14-7, bokstav e og f)

Aure kommune har i underkant 400 ansatte, deltidsstillinger medregnet. Det er en stor og kompleks organisasjon med mye kompetanse – både realkompetanse og formell kompetanse.

Aure kommune har fortsatt høy snittalder på sine ansatte. I et 10-årsperspektiv vil rundt 100 medarbeidere gå av pga. alder. I tillegg kommer behov for ansatte som følge av befolkningsendring. Det er også en økende tendens til at dagens unge arbeidstakere har langt flere jobbskifter enn tidligere og ikke nødvendigvis forblir i kommunens tjeneste like lenge som tidligere generasjoner. Dette betyr at kommunens behov for å rekruttere arbeidskraft er stort. Når man har rekruttert, er det også viktig å ha stort fokus på medarbeiderutvikling for å beholde kompetansen.

Utviklingen går fort på mange av kommunenes tjenesteområder, og det er viktig at hver stilling vurderes i lys av dette før utlysning. Alle tjenesteområder må jobbe med utførelsen av tjenestene, tenke nytt og se mulighetene i ny teknologi.

Når kommunal sektor i framtida må skaffe seg mest mulig arbeidskraft, er det viktig å få de fleste ansatte i hele stillinger.

Rekruttere og beholde er to sider av samme sak når vi går inn i en tid med mer konkurranse om arbeidskraften. En kommunal rekrutteringsstrategi vil være rådgivende for vårt rekrutterings- og personalforvaltningsarbeid framover. Dette krever fokus og systematisk arbeid med både rekruttering, personalforvaltning og kompetansebygging.

I den vedtatte helse- og omsorgsplanen ligger det ulike tiltak knyttet til kompetanse- og rekrutteringsbehov og heltidskultur i Aure kommune. I tillegg til disse tiltakene jobbes det aktivt med ulike ordninger for å oppgradere egne ansatte/vikarer til fagbrev. Dette gjelder ikke bare innen helse- og omsorgsfagene.

I en stadig mer hektisk hverdag med tøffere økonomiske vilkår, er det viktig å sette fokus på lederutvikling og lederoppfølging. Gode, nærværende og tydelige ledere kan gi mer fornøyde medarbeidere, økt tjenestekvalitet, mindre sykefravær og slik sett bidra til at kommunens økonomi og omdømme bedres. Kommunedirektøren har gjennomført et lederutviklingsprogram som ble ferdigstilt høsten 2021. Kommunedirektøren ønsker fortsatt ha fokus på ledelse med bl.a. jevnlig møter/samlinger med alle ledere med personalansvar. Viktige arenaer foruten den enkeltes arbeidsplass er ledermøtene og storledermøtene.

6.4.1. Omdømmebygging

Omdømme er bl.a. et uttrykk for hvordan et lokalsamfunn er og vil være. Et positivt omdømme er avhengig av at det er samsvar mellom forventninger og de opplevelser man har.

Det er store forventninger til de kommunale tjenestene og det er ikke alltid at innbyggerne mener at deres forventninger er oppfylt. Alle parter har ansvar for å gi gode, troverdige forklaringer på hvorfor dette skjer.

I tillegg til denne dimensjonen er kommunenes ansatte viktige omdømmebyggere. Både når de er i kontakt med kommunenes tjenestemottakere og ikke minst når de omtaler arbeidsplassen sin.

6.4.2. Kommunale årsverk

Produksjon av kommunale tjenester er personalkrevende. Som i de fleste kommuner i landet er også Aure kommune den største arbeidsgiveren i kommunen. Kommunen er også en stor og viktig kvinnearbeidsplass, vel 80 % av de ansatte er kvinner. Tabellen nedenfor viser utviklingen i antall årsverk i perioden 2014-2024.

Tabell 17 – Antall årsverk 2014-2024

Tekst	Årsverk 2014	Årsverk 2015	Årsverk 2016	Årsverk 2017	Årsverk 2018	Årsverk 2019	Årsverk 2020	Årsverk 2021	Årsverk 2022	Årsverk 2023	Årsverk 2024
Sum årsverk	334,2	328,7	333,5	340,2	335,7	324,0	319,3	324,3	330,5	338,8	344,9

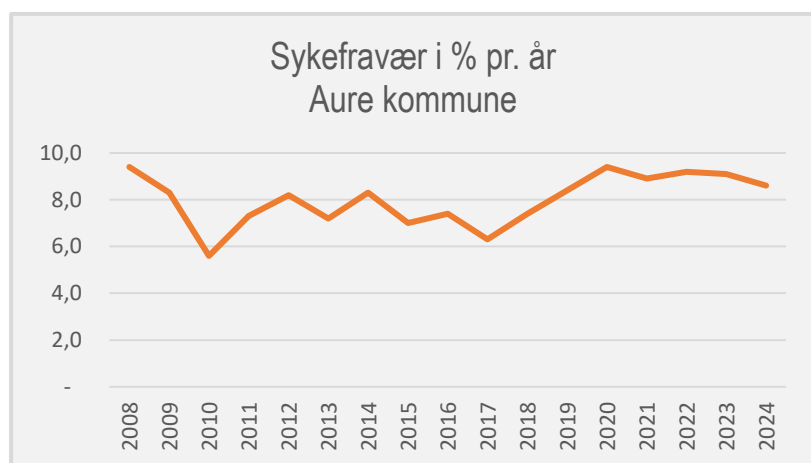
Oversikten ovenfor viser at vi fra 2014 til 2024 har hatt en ganske jevn utvikling i antall årsverk. På disse 10 årene har antall årsverk økt med 10,7. Veksten i antall årsverk ligger fortrinnsvis innenfor omsorg, mens nedgangen i antallet årsverk ligger innen skole/barnehage og plan/drift.

Tabell 18 – Antall årsverk 2018-2024 – fordelt på enhetene

Tjenesteenhet	Årsverk 31.12.2018	Årsverk 31.12.2019	Årsverk 31.12.2020	Årsverk 31.12.2021	Årsverk 31.12.2022	Årsverk 31.12.2023	Årsverk 31.12.2024	Endring 2023-24
Utvikling og service	26,74	21,84	16,80	16,80	16,80	16,30	16,60	0,30
Oppvekst og integrering	125,82	117,63	114,70	113,88	115,58	123,06	118,50	-4,56
Omsorg	110,71	113,20	111,07	118,59	122,56	124,44	131,15	6,71
Helse og familie	24,75	24,50	24,90	25,30	27,60	26,90	30,40	3,50
NAV	2,50	3,00	3,30	3,30	3,30	3,30	3,90	0,60
Plan og drift	43,64	42,35	41,94	39,83	38,23	38,55	38,10	-0,45
Kultur og næring	1,50	1,50	6,54	6,67	6,45	6,24	6,25	0,01
Sum årsverk	335,66	324,02	319,25	324,37	330,52	338,79	344,90	6,11

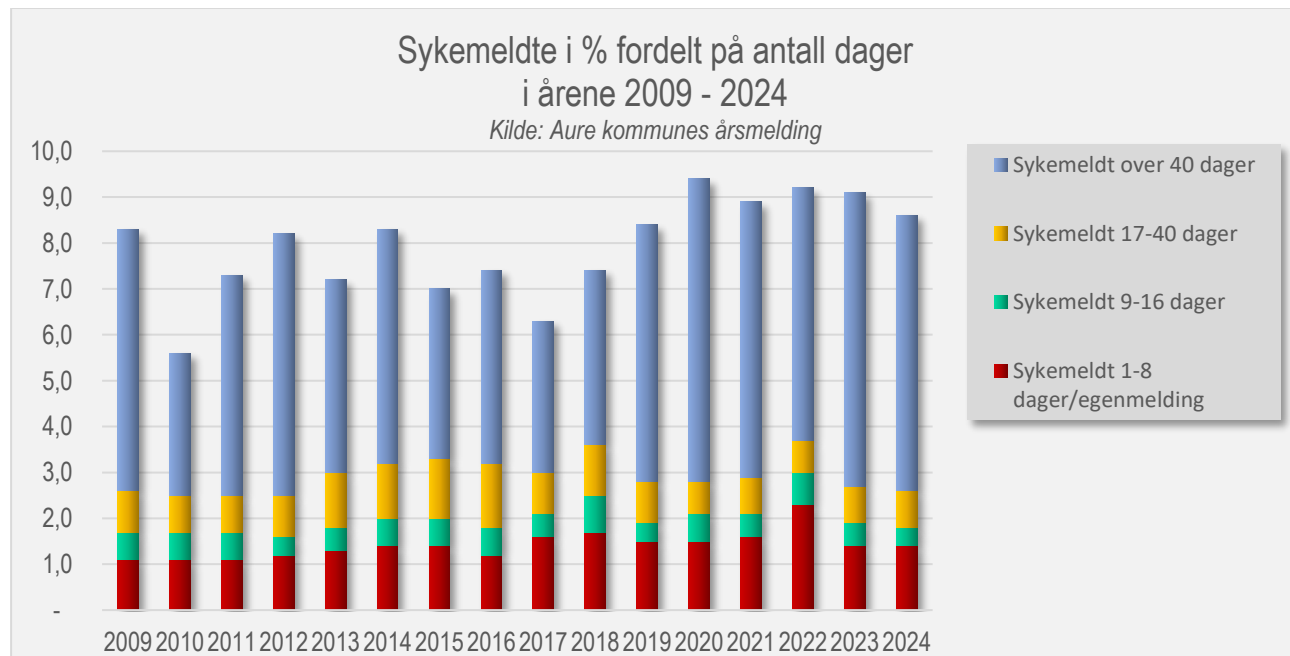
6.4.3. Sykefravær

Totalt for hele 2024 var sykefraværet på 8,6 % eller 0,5 % lavere enn i 2023. Figuren under vises sykefraværet i årene 2008-2024.

Figur 31 – Sykefraværet i perioden 2008-2024

Når det gjelder den enkelte enhet er det stor variasjon i sykefraværet. Det er også stor variasjon mellom årene for mange av enhetene.

AMU orienteres jevnlig om status og utvikling av sykefraværet i kommunen. Administrativt er det stort fokus på sykefraværsoppfølging og tiltak for å beholde ansatt i jobb, samt å få ansatte tilbake til arbeid. Bedriftshelsetjenesten og NAV er viktige samarbeidspartnere i dette arbeidet.

Figur 32 – Gruppering av sykefravær i forhold til lengde på fraværet 2009-2024

Figuren gir en oversikt over egenmeldt og sykemeldt fravær gruppert i 2024, sammenlignet med tidligere år. Vi ser av figuren at utfordringen ligger i langtidsfravær, dvs. sykemeldte over 40 dager. I mindre enheter og avdelinger medfører langtidsfraværet betydelige utfordringer. Innenfor de andre gruppene er det mindre variasjoner.

Korona-pandemien kan nok tilskrives noe av årsaken til at sykefraværet nådde en topp i 2020. Det er vanskeligere å forklare hvorfor fraværet begynte å stige allerede i 2018, og har holdt seg høyt også etter at pandemien var over.

Det er fortsatt langtidsfravær som utgjør den klart største andelen av fraværet. Korttids-fraværet (1-8 dager) har faktisk gått ned de siste åra, og er på bare 1,4 %.

Det jobbes generelt godt med oppfølging av sykemeldte i hele organisasjonen. I dette arbeidet handler det ofte om å tilrettelegge, vurdere om det er muligheter for arbeids-utprøving og omplassering for å få den ansatte raskest mulig tilbake i jobb.

Det er også mange eksempler på at det er lite eller ingenting arbeidsgiver kan gjøre, når fraværet skyldes tilstander som krever behandling. Ofte innebærer dette venteliste i forkant og rehabilitering i etterkant av behandlingen.

Sykefraværet koster

Arbeidsgiver betaler lønnskostnaden fullt ut de første 16 kalenderdagene. Deretter kommer NAV inn og refunderer lønnskostnaden. Men arbeidsgiver blir uansett sittende med sosiale kostnader, administrasjon og kostnader til av vikar og bruk av overtid. Forskning viser at man også taper produktivitet både før og etter sykefravær, fordi man «går og hangler».

NHO har fått beregnet det gjennomsnittlige produktivitetstapet til ca. kr 3 000,- per tapt arbeidsdag. Mens NAV bruker SINTEF sine beregninger til at et dagsverk koster kr 4 200,-. NHO sine beregninger harmonerer med Aure kommune sitt styringsverktøy i Visma.

Aure kommune hadde i 2024 et sykefravær på 8,6 %. Dette utgjør av totalt 344 årsverk 2 958 dagsverk (ett årsverk utgjør 230 dagsverk).

Basert på produktivitetstapet vil den totale sykefraværskostnaden for Aure kommune for 2024 bli: $\text{kr } 3\,000,- \times 2\,958 = \text{kr } 8\,874\,000,-$.

For hver prosent nedgang i sykefraværet, sparer Aure kommune med andre ord ca. kr 1 000 000,- (!)

Det er derfor viktig med fortsatt fokus på sykefraværsoppfølging i alle ledd. Arbeidsgiver har hovedansvar for oppfølgingen, den ansatte skal medvirke til tilretteleggingen. NAV og den som sykmelder har også ansvar og plikter i oppfølgingsarbeidet.

Like viktig er nærværestiltak for å forebygge sykefravær og hindre frafall fra arbeid.

6.4.4. Skademeldinger

Arbeidsmiljølovens § 5-1 omhandler plikt til å registrere skader i jobbsammenheng. Skader registreres på enheten, kopi sendes bedriftshelsetjenesten, hovedverneombud og personalkontoret, som eventuelt videresender til NAV og forsikringsselskap. Det er viktig å ha gode rutiner for å registrere skader og sykdommer som er arbeidsmiljørelatert. Dette for å sikre den enkelte arbeidstakers trygderettigheter og for å skaffe verdifull informasjon som kan gjøre virksomheten i stand til å forebygge skader på ansatte. Dialog mellom ansatte og leder for å finne gode, forebyggende tiltak, er nødvendig.

6.4.5. Arbeidsmiljøutvalget (AMU)

AMUs virksomhet reguleres av Arbeidsmiljølovens § 7-1 og 7-2, samt Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning (kapittel 3). AMU skal arbeide for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i virksomheten. Utvalget skal delta i planleggingen av verne- og miljøarbeidet i virksomheten, og følge nøye med på utviklingen av arbeidsmiljøet.

AMU har hatt 3 møter og behandlet 3 saker, 3 referatsaker og 3 orienteringssaker. I tillegg har AMU følgende fast agenda på sine møter:

- Sykefravær
- Helsefremmende arbeid
- Ledelse, Organisering og Rekruttering
- Avvik
- Tilbakemelding fra HMS-grupper i enhetene – siste nytt.
- Hovedverneombud og verneombud – aktivitet, rapporter, kursing og vernerunder – status.
- BHT – plan – Status og kommende aktiviteter, rapporter og handlingsplaner.
- Tillitsvalgte: orientering om hva som skjer

6.4.6. Bedriftshelsetjenesten

Ramme for samarbeidet mellom bedriftshelsetjenesten og Aure kommune er AML § 3-3, samt forskrift om verne- og helsepersonale. Bedriftshelsetjenesten har som oppgave, foruten målrettet helsemessig oppfølging for nærmere bestemte kategorier av tilsatte, å yte faglig bistand overfor kommunens ledelse, AMU, AKAN-arbeid og attføringsarbeid – eksempelvis bistå ved kartlegging av arbeidsmiljø, oppfølging av sykefravær, opplæring, utredning av arbeidsrelatert helserisiko e.l.

Aure kommune er tilsluttet Kristiansund Felles bedriftshelsetjeneste (KFBH) fra 01.07.2019. Kommunen gir bedriftshelsetjeneste til alle ansatte.

Bedriftshelsetjenesten utarbeider årlig en årsrapport og handlingsplan som vedtas av AMU. Kommunen er inndelt i 14 verneområder med verneombud.

6.4.7. Seniorpolitikk

For seniorer i arbeidslivet er tilrettelegging for arbeid før pensjonsalder, fratreddelse ved pensjonsalder, og tilrettelegging for de som ønsker å jobbe lenger enn pensjonsalder, viktig. Alle kommuner er, etter HTA kap. 3 pkt. 3.2.3, nødt til å utvikle virkemidler som kan motivere arbeidstakere til å stå lenger i arbeid.

Aure kommune – i likhet med landet for øvrig – sliter med nyrekruttering og det er særs viktig at arbeidsgiver har dialog med ansatte for å bl.a. drøfte evt. behov for tiltak som må til for at man kan stå lenger i arbeid.

Et godt arbeidsmiljø, kompetanseheving -/utvikling, er viktig også for seniorenne våre.

6.4.8. Likestilling og integrering

Virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsberetning, skal i årsberetningen redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. Formannskapet er likestillingsutvalg. Som arbeidsgiver legges til grunn de krav som er stilt i tilknytning til kommuneloven, arbeidsmiljøloven, likestillings- og diskrimineringsloven, hovedtariffavtalen (HTA), mv.

Alle arbeidsgivere i Norge har en plikt til å jobbe *aktivt, målrettet og planmessig* for å skape mer likestilling og hindre diskriminering på arbeidsplassen. Helt konkret betyr det at vi skal iverksette tiltak og jobbe forebyggende for økt likestilling, selv om vi ikke kjenner til at noen diskrimineres.

Arbeidsgivere i offentlige virksomheter, og private virksomheter med flere enn 50 ansatte skal:

Jobbe med likestilling og diskriminering gjennom en lovbestemt metode i fire trinn, herunder annethvert år kartlegge lønn og ufrivillig deltid (aktivitetsplikt).

Redegjøre for kjønnslikestilling og arbeidet med likestilling og ikke-diskriminering i årsberetning/-rapport (redegjørelsesplikt).

Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske (IKT)-løsninger sikrer universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske løsninger. Dette for å fremme likeverdig samfunnsdeltakelse, bygge ned og hindre nye digitale barrierer og hindre diskriminering, uten at det medfører en uforholdsmessig stor byrde for virksomheten.

Aure kommune arbeider med en kartlegging av universell utforming for de digitale nettløsningene som tilbys innbyggerne i kommunen. Det er et pågående arbeid med å få på plass tilgjengelighets-erklæringer i et verktøy som ligger under Digitaliseringsdirektoratet.

Aure kommune ønsker å være en attraktiv arbeidsgiver i konkurranse om arbeidskrafta. Det er et stort behov for rekruttering, spesielt i helse- og omsorgsyrene og vi er avhengige av å rekruttere fra alle deler av befolkningen – også de fremmedspråklige.

Tiltak 2024:

I hovedsak er tiltakene i 2024 en videreføring av tiltakene fra 2023

Det ble i 2023 jobbet med TØRN -prosjekt ved to avdelinger, Aure sykehjem og hjemmetjenesten Aure. Disse to avdelingene fikk økt grunnbemanning og det ble utarbeidet årsturnus med bl.a. lange vakter for de som ønsket det. Deltidsansatte fikk tilbud om utvidet stilling. Ny turnus ble oppstartet mars 2024. Det er i utgangen av 2024 for tidlig å si noe om effekten av disse tiltakene, da kommunen ennå ikke har klart å rekruttere til alle vakante stillinger – spesielt gjelder dette for Aure sykehjem.

Målet er bl.a. bedre arbeidsmiljø og nedgang i sykefravær.

Flere av avdelingene i kommunen tar imot flyktninger fra Ukraina for språk- og arbeidspraksis. I tillegg jobbes det med opplæringstilbud for både de fra Ukraina og egne ansatte med mål om å bli helsefagarbeidere.

Aure kommune samarbeider med NAV om arbeid til personer som faller utenfor ordinært arbeid, med støtte i form av mentor- eller lønnstilskudd.

Aure kommune har 4 rekrutteringsstillinger for sykepleie- og vernepleierstudenter. Disse er besatt av sykepleierstudenter. En i rekrutteringsstilling har fullført utdanning etter oppstart av ordningen og har i etterkant hatt 100 % stilling ved Aure sykehjem.

Det er ingen studenter i vernepleie til rekrutteringsstillingene. Aure kommune har gjentatte ganger lyst ut vakante vernepleierstillinger uten å få søkere.

Tiltak som heltidskultur, årsturnus med nye arbeidstidsordninger, økt lønn for helsefagarbeidere, sykepleiere og vernepleiere – er forhåpentligvis viktige bidrag for å rekruttere og beholde ansatte i omsorgsyrkene.

Tabellene og beskrivelsen av tilstanden er beslutningsgrunnlag for politiske beslutninger knyttet til likestilling.

Tabell 19 - Kjønnsfordeling hele kommunen

Tekst/år	Antall ansatte totalt (inkl. deltidsstillinger)													
	2024		2023		2022		2021		2020		2019		2018	
Antall menn	73	18 %	70	17 %	66	17 %	80	20 %	78	19 %	75	21 %	89	21 %
Antall kvinner	330	82 %	331	83 %	330	83 %	328	80 %	336	79 %	357	79 %	329	79 %
Totalt antall ansatte	403	100 %	401	100 %	396	100 %	408	100 %	414	98 %	432	100 %	418	100 %

Tabell 20 - Kjønnsfordelt lønnsstatistikk

Tekst/år	Antall 2024	Gjennomsnittlig årslønn i 100 % stilling							
		Årslønn 2024	Årslønn 2023	Årslønn 2022	Årslønn 2021	Årslønn 2020	Årslønn 2019	Årslønn 2018	
Kvinner	166	636 938	610 577	572 018	560 744	537 270	529 655	498 425	
Menn	59	664 341	626 654	583 982	583 483	552 562	569 793	539 882	

Tabell 21 – Stillingsstørrelse - deltid /heltid

Arbeidstid (fast og avtaler med stillingsprosent)	2024		2023		2022		2021		2020		2019		2018	
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
Antall ansatte med 100 % stilling	166	59	145	54	146	44	138	59	125	53	136	49	130	50
Antall ansatte i deltidsstilling	164	14	174	17	189	41	190	21	211	25	22	26	199	39

Tabell 22 – Midlertidige ansatte

Midlertidig ansatte	2022		2023		2024	
Tekst	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Midlertidig ansatte	80	13	58	12	64	9

Tabell 23 – Uttak av foreldrepermisjon

Uttak av foreldrepermisjon	2022		2023		2024	
Tekst	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Uttak av foreldrepermisjon (uker)	115	0	169	21	62	4

Tabell 24 – Kommunedirektørens ledergruppe

Kommunedirektørens ledergruppe														
Tekst	2024		2023		2022		2021		2020		2019		2018	
Antall menn	5	56 %	5	56 %	5	56 %	5	56 %	6	67 %	5	56 %	5	56 %
Antall kvinner	4	44 %	4	44 %	4	44 %	4	44 %	3	33 %	4	44 %	4	44 %
Sum	9	100 %	9	100 %	9	100 %	9	100 %	9	100 %	9	100 %	9	100 %

Ledergruppen i Aure kommune består av kommunedirektør, 6 enhetslederne, økonomisjef og personalleder.

Lønnsnivå – lønnsforskjeller

- Aure kommune skiller ikke lønsmessig på mannlige og kvinnelige ledere.
- Aure kommune skiller heller ikke på lønn mann/kvinne ved andre stillingstyper.

Ulikt lønnsnivå mellom kvinner og menn skyldes ulik alder, utdanning, arbeidserfaring og ulikt arbeidsområde. Som vist i tabell foran utgjør kvinner 83 % av kommunens ansatte.

Tabell 25 – rekruttering

Rekruttering			
Kvinnelige søkere	Mannlige søkere	Kvinnelige nyansatte	Mannlige nyansatte
247	69	8	4

I forhold til søkermengden er det få nye søkere som er tilsatt. Grunnen til dette er at de fleste ansettelsene foregår internt. Statistikken over søkere inkluderer også tilkallingsvikarer og sommervikarer. Snittalderen på søkerne er 43 år.

6.4.9. Lærlinger

Ved utgangen av 2024 har Aure kommune 2 lærlinger: 1 helsefagarbeider i ordinært lærlingeløp, 1 lærling fagbrev på jobb og 1 i rekvalifisering til barne- og ungdomsarbeider.

Læretiden etter "hovedmodellen" er to år i kommunen, der det ene året defineres som et opplæringsår og det andre som et verdiskapings år. I verdiskapingstiden skal lærlingen delta i virksomheten på lik linje med andre arbeidstakere og altså bidra til verdiskaping. I praksis betyr dette at lærlingen i starten av læretiden får mer opplæring og trening enn mot slutten. Verdiskapingsdelen trappes gradvis opp, og på slutten av læretiden går lærlingen i hovedsak som selvstendig.

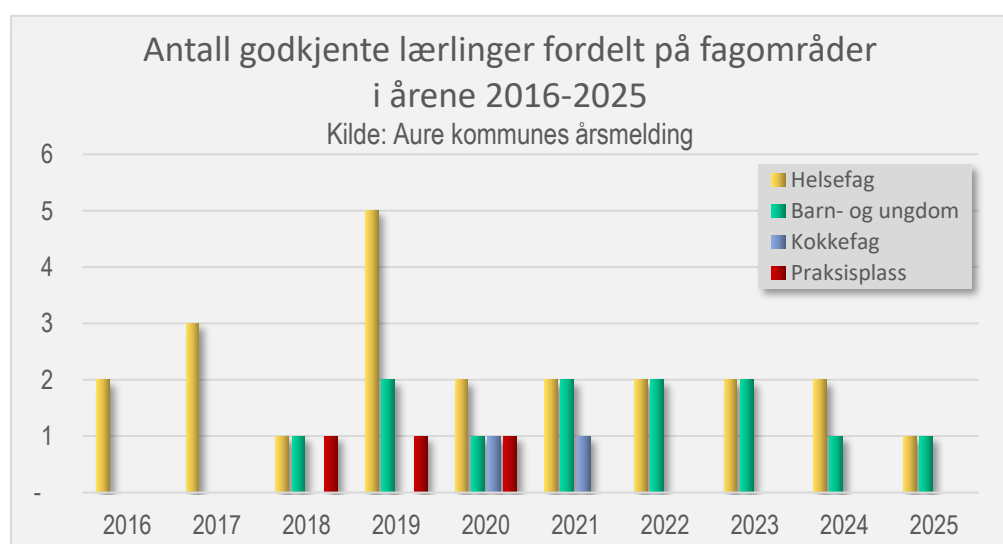
Etter to år, kjenner lærlingen kommunen godt og har vist sin dyktighet gjennom læretiden og blir «fra dag 1» en god arbeidstaker og kollega.

Selv om det å være veileder for lærlingen er en ekstra oppgave for ansatt, så bidrar lærlingen til verdiskaping slik at det generelle arbeidstrykket på den enkelte avdeling minker.

Lærlingeordningen er en viktig del av rekrutteringen til fagområdene. Utfordringen er å gjøre kommunen attraktiv slik at ungdommen søker seg til videregående skole med tanke på fagbrev. Lærlingene må kunne tilbys 100 % stilling etter endt læretid.

Det er stadig vanskeligere å rekruttere lærlinger til helsefag og barne- og ungdom. Målet framover må være å få etablert tiltak for å rekruttere lærlinger til kommunen ut over de tiltak vi har i dag. Våre ansatte kan gå opp til fagprøve via fagbrev på jobb, som praksiskandidat og yrkesfaglig rekvalifisering.

Figur 33 – Godkjente lærlinger fordelt på fagområder 2016-2025

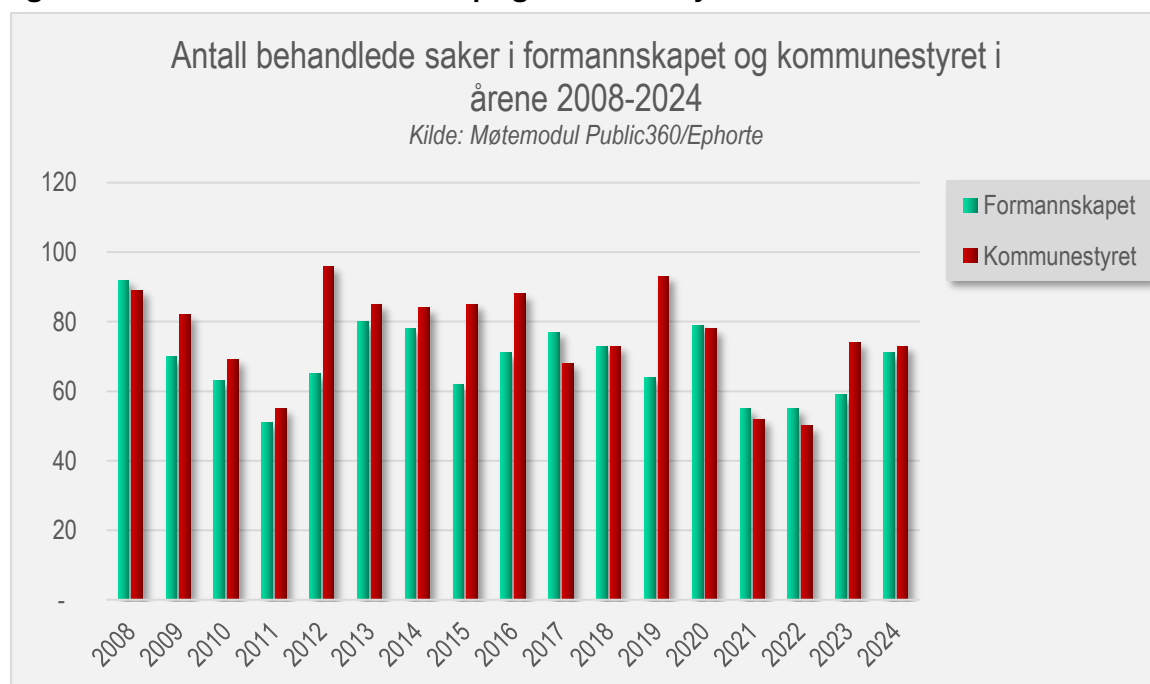

7. Politisk virksomhet

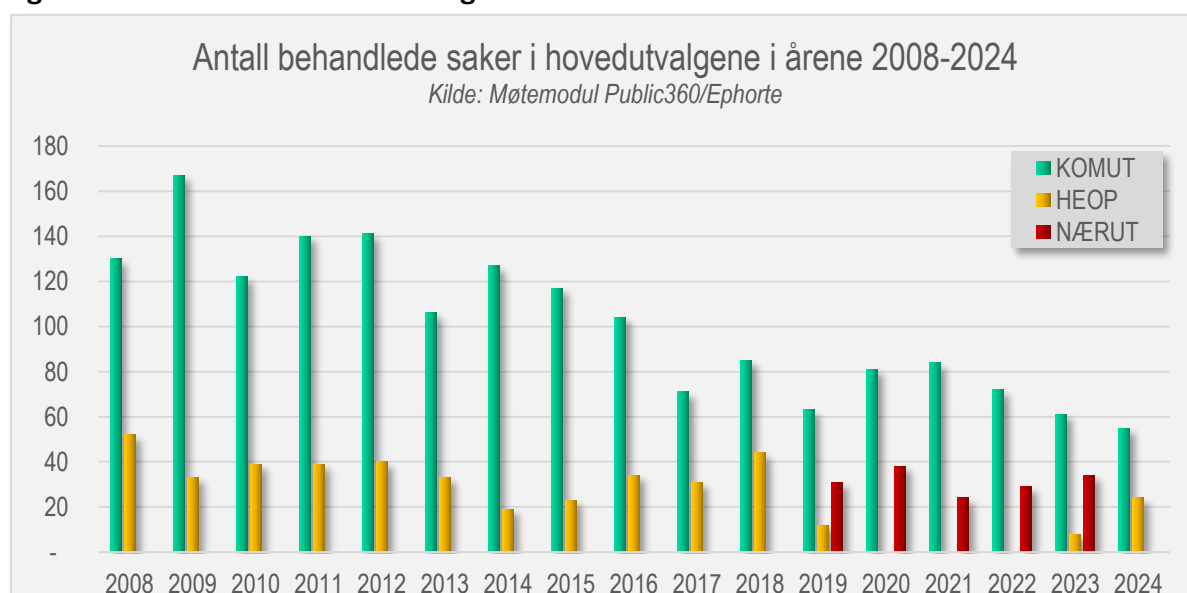
7.1. Politisk møtevirksomhet

Tabellen nedenfor viser antall politiske saker behandlet i kommunestyret, formannskapet, hovedutvalg for kommuneutvikling (KOMUT) hovedutvalg for næringsutvikling (NÆRUT) og hovedutvalg for helse og oppvekst (HEOP). Hovedutvalg for helse og oppvekst ble avviklet høsten 2019 men gjenopprettet høsten 2023. Hovedutvalg for næringsutvikling som ble opprettet i 2019, ble avviklet høsten 2023 og oppgavene ble overført til formannskapet.

Figur 34 – Antall saker i formannskap og kommunestyre 2008-2024

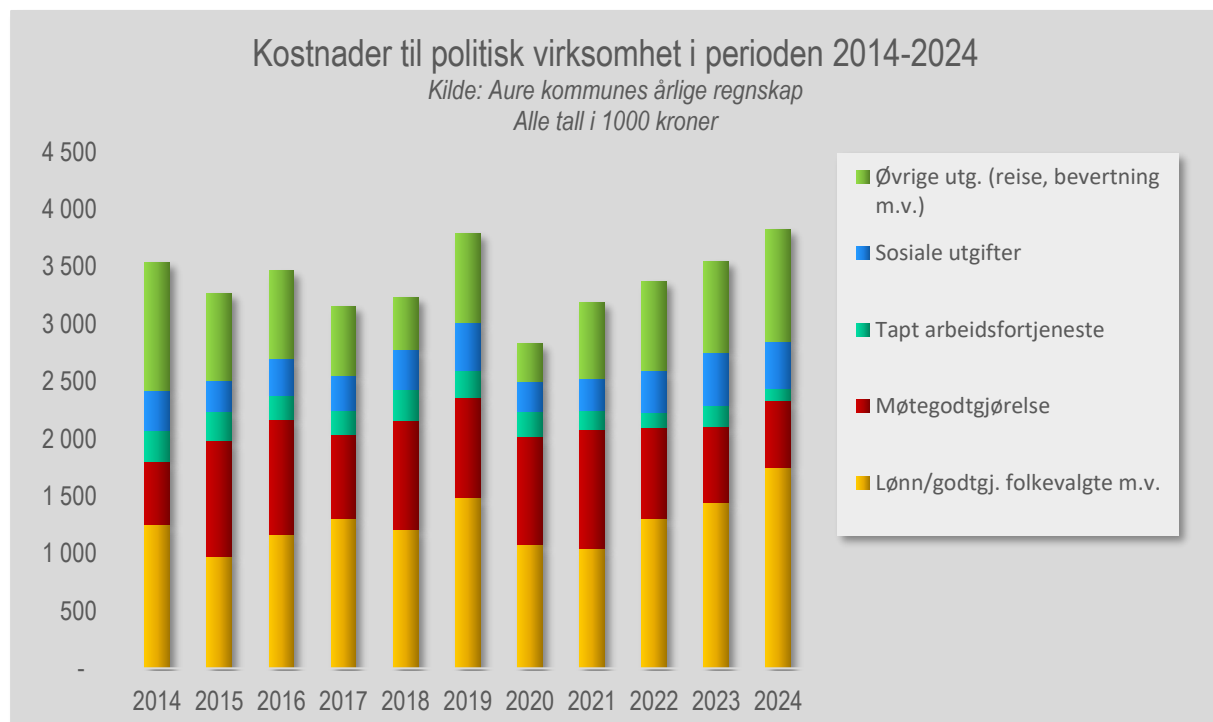
Figur 35 – Antall saker i hovedutvalgene 2008-2024

7.2. Kostnader politisk virksomhet

Figuren nedenfor viser kostnadene knyttet til politisk virksomhet i årene 2014-2023 (tjeneste/funksjon 1000), fordelt på kostnadsgrupper. Vi ser av tabellen at kostnadsbildet er rimelig stabilt fra 3,0 - 3,5 millioner kroner.

Figur 36 – Kostnader politisk virksomhet i perioden 2014-2024

8. Enhetenes årsmeldinger

8.1. Utvikling og service

8.1.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten

Enhet for Utvikling og Service yter interne tjenester og gir råd og veiledning til hele organisasjonen. Dette omfatter stabs- og støttefunksjoner som lønn-, økonomi- og personalavdeling, IT-avdeling, arkiv og servicekontor. Politisk virksomhet og publikumsrettede tjenester ligger også under denne enheten.

Enheten har 17,7 årsverk. Dette inkluderer ordfører, varaordfører og frikjøp av hovedtillitsvalgte.

8.1.2. Resultatmål for enheten

8.1.2.1. Resultatmål og status

Resultatmål i budsjett	Periode	Kostnad i 1000 kr	Status 31.12.2024			Kommentar
Investering						
IKT ORKIdè - Diverse investeringer 2023/2024:	2023	1.154	X			Etableringskostnader for nye prosjekter.
1. IKT ORKIdè - Forprosjekt Felles FVD-løsning					X	Dette prosjektet er utsatt til felles kartverk er på plass.
2. IKT ORKIdè - Velferdsteknologi Gerica					X	Kobling mellom responscenter og Gerica er lagt på is, grunnet overgang til Helseplattformen.
3. IKT ORKIdè - Ny løsning for endepunktsikring	2023		X			Utført
4. IKT ORKIdè - Anskaffelse IP, IOP, IUP og stafettlogg			X			Utført
5. Felles flyktning og voksenopplæring	2024	195		X		Pågående.
6. Integrasjon Compilo – P360	2024	14		X		Pågående.

Resultatmål i budsjett	Periode	Kostnad i 1000 kr	Status 31.08.2024			Kommentar
7. Arkiv Inspektør til P360	2024		X			Utført
8. Felles kartløsning	2024	12		X		Pågående
Drift						
IKT ORKide - Simuleringsbasert opplæring	2023	171	X			Årlige driftsutgifter IKT ORKidé, nye fagsystemer og andre digitale verktøy.
IKT ORKide - Ny løsning for endepunktsikring			X			
IKT ORKide - Anskaffelse IP, IOP, IUP og stafettlogg			X			
IKT ORKide - ACOS premiumavtale			X			
Felles kartløsning 2026	2024	0			X	Ikke igangsatt
Arkiv Inspector til P360	2024	41	X			I drift
Integrasjon Compilo – P360	2024	10		X		Pågående.
Felles flyktning og voksenopplæring	2024	89	X			Iverksatt. Det kan komme en mindre kostnad for etablering.
Drift internt						
Velferdsteknologi - løsninger som GPS, fallalarm etc.	2024	181	X			Utført
Bredbåndsutbygging i Aure kommune.	2024	1.000	X			Utført
Bibliotek (fagsystem - fylkeskommunen)	2024	150		X		Innført. Opplæring pågår.
Stemshaug kirke - utbedring av råteskader/nytt inngangsparti	2023/ 2024	850		X		Venter på svar på byggesøknad sendt til kommunen.
Oppvarming i kirkene	2023/ 2024	125		X		Mottatt sluttrapport fra nemnd. Jobber med tilbud.

Resultatmål i budsjett	Periode	Kostnad i 1000 kr	Status 31.12.2024			Kommentar
Etablering av minnelunder på Gullstein/Stemshaug	2023/ 2024	350				Minnelund på Gullstein ferdig. Minnelund på Stemshaug: Sendt inn søknad til Statsforvalter.
Arkiv Inspector til P360	2024	0	X			Utført
50% stilling økonomi	2024	0		X		Ny økonom startet desember 2024.
Frikjøp 15% stilling systemforvalter Compilo (refusjon)	2024	(170)	X			Utført.
30% stilling arkiv (reduksjon)	2024	(250)	X			Utført fra 14. mai 2024.
Sommerbua avviklet	2024	(200)	X			Utført.

8.1.2.2. Bærekraft, miljø- og klimatiltak

Bærekrafts-, Miljø- og klimatiltak	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr)	Status 31.12.2024			Kommentar
Mindre reisevirksomhet	2024		X			Kontinuerlig vurderinger ift. kost-nytte
Sender inn IT-utstyr til resirkulering hos Greentech	2024		X			
Klimanettverks-gruppe	Kontinuerlig	0	X			Klimasatsmidler fra Miljødirektoratet til drifting.
CEMASys Klimaregnskap	2024		X			Flere brukere er lagt til for å effektivisere rapporteringen.
Bærekraftsfylket Møre og Romsdal	Kontinuerlig	0		X		Taksonomi og felles indikatorer regionalt pågående
Klimabudsjett	2024			X		Opplæring utført. Benytter mal utarbeidet av fylkeskommunen. Klimabudsjett skal inn i virksomhetsstyringsmodul (Framsikt)

8.1.3. HMS og Kvalitetssikring

8.1.3.1. Sykefravær

Sykefraværet i enheten er redusert med 4,4 % fra 2023 – 2024. Dette er gledelig.

Det er viktig å ha fokus på nærvær i enheten og være våken på organiseringen av oppgaver og generell trivsel. Enheten har et lavt korttidsfravær og det er ikke rapportert inn arbeidsrelatert sykefravær i perioden.

Ansvar	Enhet / avdeling	Sykefravær 2024 i prosent					Sum 2023
		1-8 dager	9-16 dager	17-40 dager	> 40 dager	Sum fravær	
1000	Komm.direktørens kont.	0,8	0	0	0	0,8	0,4
1110	Økonomiavdelingen	1,4	0	0	2	3,4	5,1
1120	Personal - egen avd.	0,4	1,4	1,9	0	3,7	22
1121	Personal - felles	0,1	0,6	0	3,4	4,1	9,1
1130	Servicekontor	0,7	0	0	6,2	7	13,7
1211	IKT	0,2	0	0	18,5	18,7	14,7
	Utvikling og Service	0,8	0,2	0,2	4,5	5,7	10,1

8.1.3.2. Arbeidsmiljø og HMS-tiltak

Vi skal blåse liv i LEAN-metodikken som vi har jobbet med. Dette for å optimalisere oppgave-, rolle- og ansvarsfordeling og redusere sårbarheten i organisasjonen.

Systematisk arbeid med kvalitetssikring og internkontroll, hjelper oss til å få bedre oversikter over risikoområder i arbeidsprosesser. Enheten har mange fagområder, men ett felles mål om å gi god service og støtte til organisasjonen og kommunens innbyggere.

HMS-gruppen i enheten består av representanter fra ulike fagområder og verneombud. De arbeider med utfordringer i arbeidsmiljøet og har laget et årshjul som sikrer etterlevelse av internkontrollen. Årshjulet beskriver planer for vernerunder, ROS-analyser, beredskap, trivselstiltak, generell internkontroll, etc.

Målet for 2024 var at alle skulle bidra til bedre trivsel på arbeidsplassen.

Arbeidsmiljøundersøkelsen/AMUS-rapport for 2024 viser gode resultater og trender. Selv om de fleste har hektiske arbeidsdager, viser rapporten at trivselen på arbeidsplassen er stor, så målet kan sies å være nådd.

8.1.3.3. Internkontroll og kvalitetssikring

Vi jobber med å legge inn prosedyrer i kvalitetssystemet for å ivareta internkontrollen og gi bedre struktur for den enkeltes arbeidsdag. Det er viktig at vi til enhver tid er oppdaterte på og etterlever lowverk, forskrifter og retningslinjer. I tillegg vil god kvalitetssikring medføre bedret kvalitet på leveranser, økt kundefokus og forhåpentligvis fornøyde brukere og kunder, både interne og eksterne.

8.1.4. Økonomiresultat

8.1.4.1. Økonomirapportering

Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Differanse	Regnskap 2023
1000	Kommunedirektør med fagstab	3 588	3 294	294	3 568
1110	Økonomiavdelingen	3 988	4 110	-122	3 602
1120:1121	Personalavdelingen	3 534	3 919	-385	3 965
1130:1131	Servicekontor	2 704	2 263	441	2 598
1210:1290	IKT-avdelingen	10 927	10 504	423	9 805
1310:1313	Skansen/innkjøpssamarbeidet mv.	144	153	-9	129
1410	Kirkelig fellesråd	3 545	3 843	-298	3 360
1810:1893	Politisk virksomhet, inkludert revisjon	5 103	4 407	696	4 345
1900:1999	Kultur	5	-	-	4
Sum		33 538	32 493	1 040	31 376

8.1.4.2. Forklaring på økonomiske avvik

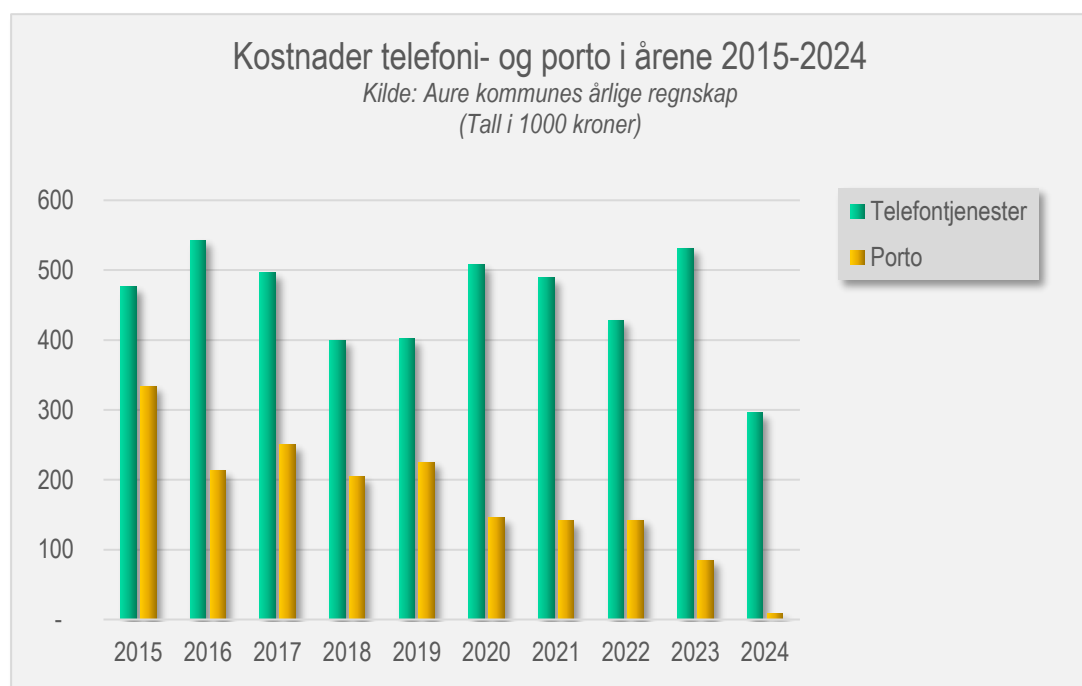
Ansvar	Ansvar(T)	Avvik i 1000 kr	Kommentar avvik
1000	Kommunedirektør med fagstab	294	Pensjonsinnskudd: 240` Lønn: 150`
1110	Økonomiavdelingen	(122)	Lønn: (214`) Fordelte adm. Utg.: (183`)
1120:1121	Personalavdelingen	(385)	Lønn lærlinger: (696`)
1130:1131	Servicekontor	441	Avgifter: 77` Kontingenter/Abonnement: 210` Programvare: 117`
1210:1290	IKT-avdelingen	423	IT-utstyr/programvare: 250`
1410	Kirkelig fellesråd	(298)	Kjøp av tjenester: (243`)
1810:1893	Politisk virksomhet, inkludert revisjon	696	Revisjon/kontrollutvalg: 690`

Totalt har enheten et avvik på kr. 1.040, - i overforbruk.

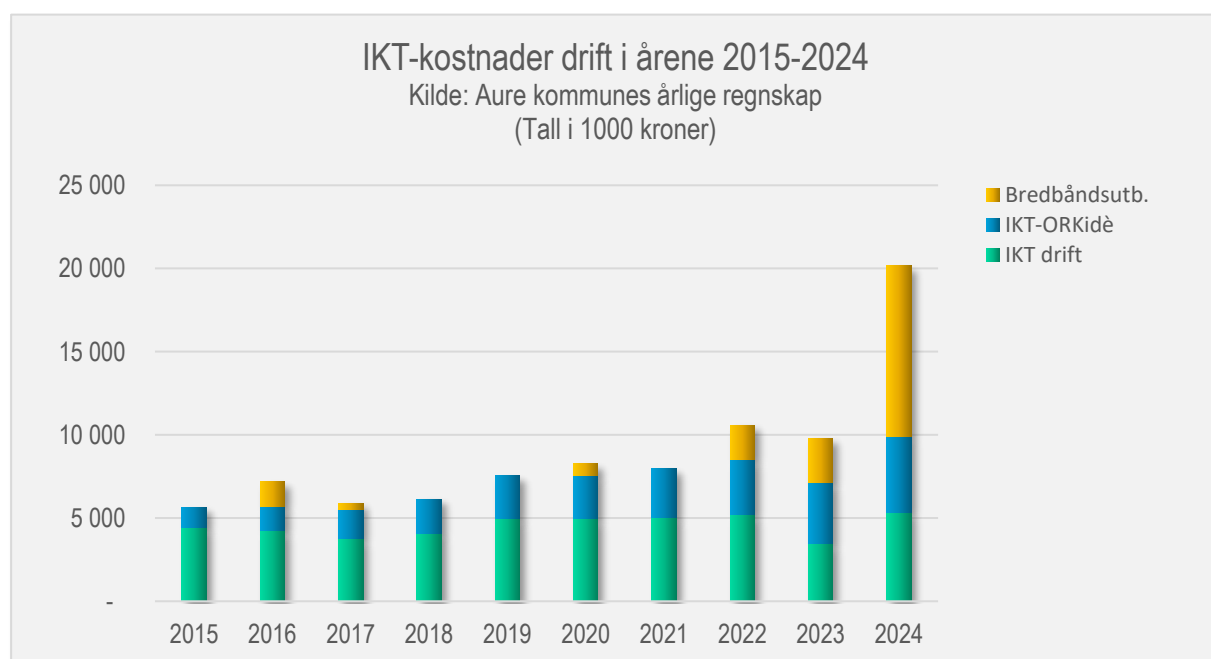
En del av avvikene gjelder utgifter som ikke er justerte i budsjett mtp. prisøkning. I tillegg måtte det skiftes ut en del datautstyr, for å sikre normal drift. Dette var ikke lagt i budsjett. For 2025 skal prisjusteringer endres fortløpende i budsjett.

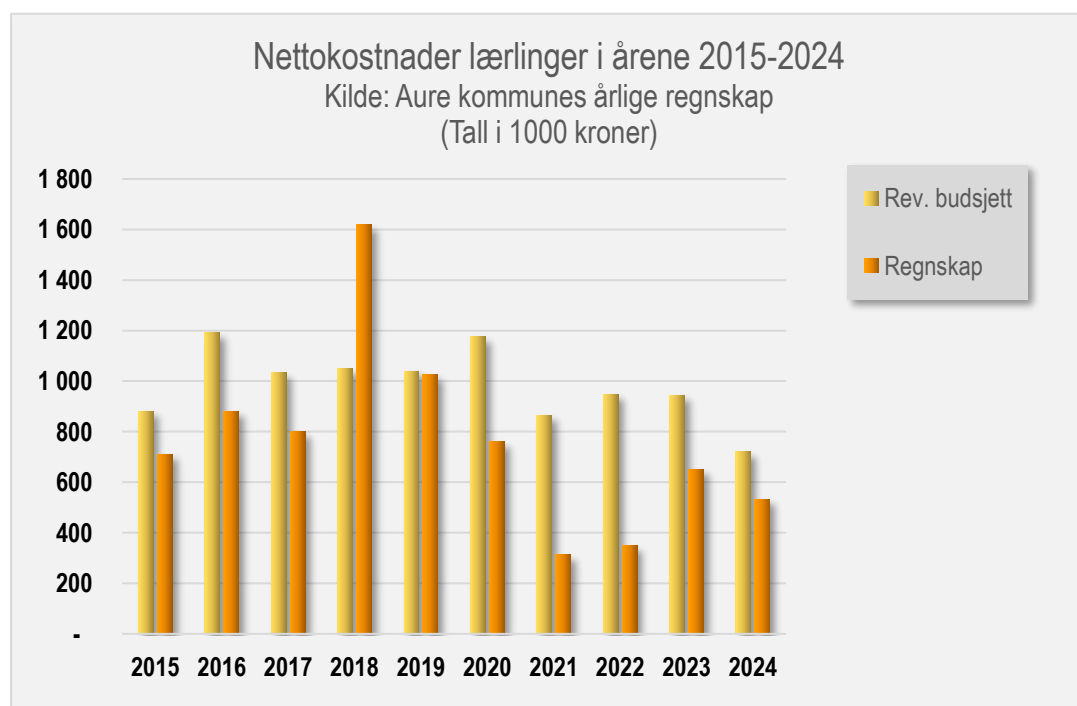
8.1.5. Nøkkeltall

Figur 37 – Kostnader telefoni- og porto 2015-2024

Figur 38 – IKT-kostnader i årene 2015-2024

Figur 39 – Nettokostnader lærlinger i årene 2015-2024

8.1.6. Investeringer

Det henvises til kap. 6.1.10.

8.2. Oppvekst og integrering

8.2.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten

Enheten består av tjenesteområdene grunnskole, barnehage, voksenopplæring, flyktningetjeneste og logopedtjeneste. Enheten yter tjenester etter barnehageloven, opplæringsloven, integreringsloven og introduksjonsloven.

I 2024 var det ca. 119 årsverk i enheten, 332 elever i grunnskolen, 126 barn i barnehagene, 82 deltakere på introduksjonsprogrammet og 19 deltakere på kveldskurs i norsk.

8.2.2. Resultatmål for enheten

8.2.2.1. Resultatmål og status

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2024			Kommentar
SFO-tilbudet på Nordlandet	2024- 2027	125	x			
Strategidokument innvandring Ukraina	2024				x	Ikke startet
Støtte til grunnutdanning for lærere i barnehage og skole	2023-2026	320	x			Studenter som har mottatt støtte i 2024: Støtte til grunnutdanning: 3 stk studenter barnehagelærer og 1 lærerstudent Stipend: 1 lærerstudent
Tar imot og bosetter 40 flyktninger	2024		x			Det ble bosatt 39 flyktninger fra Ukraina i kommunen, inkludert 6 enslige mindreårige.

8.2.2.2. Bærekraft, miljø- og klimatiltak

Bærekrafts-, miljø- og Klimatiltak	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2024			Kommentar
Grønt flagg i barnehage	Etablert /sertifisert		x			Nordlandet barnehage
Fokus på å redusere matsvinn	Kontinuerlig			x		I barnehage, SFO og faget Mat og helse
Kildesortering	Kontinuerlig			x		
Samkjøring på kurs og samlinger som foregår utenfor Aure	Kontinuerlig			x		
Bærekraftig utvikling og folkehelse, med målet: Vi lærer barn og unge å ta vare på seg selv, hverandre og naturen rundt oss.	Kontinuerlig			x		Et av hovedområdene i oppvekstplanen. Parallelt med oppvekstplana er dette også tverrfaglige tema som skal gå igjen i barnehagen, på alle trinn og i alle fag på skolen. Jf. Læreplanverket for grunnskolen, LK20 og rammeplanen for barnehagen. Bærekraftig utvikling er sentralt i all opplæring 1.-10.trinn.

8.2.3. HMS og Kvalitetssikring

8.2.3.1. Sykefravær

Ansvar	Enhet / avdeling	Sykefravær 2024 i prosent					Sum 2023
		1-8 dager	9-16 dager	17-40 dager	> 40 dager	Sum fravær	
2000	Felles oppvekst	0,8	1,9	0,0	0,0	2,7	4,2
2020	ABUS	1,1	0,2	0,4	3,8	5,4	5,3
2050	TBUS	1,1	0,4	0,4	6,7	8,6	6,5
2090	Voksenopplæring	0,6	0,2	0,3	7,5	8,6	6,2
2510	Nordlandet barnehage	1,2	0,4	1,1	2,2	4,9	24,5
2520	Stemshaug barnehage	1,6	0,0	1,3	0,0	3,0	3,1
2530	Aure sentr. barnehage	2,1	0,7	1,2	3,4	7,3	11,8
2540	Steinhaugen barnehage	2,6	0,5	2,7	7,7	13,4	12,4
	Oppvekst og integrering	1,3	0,3	0,8	4,5	6,9	8,7

8.2.3.2. Arbeidsmiljø og HMS-tiltak

Det totale sykefraværet i enheten har gått ned. Forklaring på noen høye tall i enkelte avdelinger er knyttet til at avdelingene er veldig små, og en langtidssykemelding vil derfor slå fort ut i høye tall på statistikken. Det jobbes godt med arbeidsmiljø og HMS i avdelingene. Lederne i enheten legger ned et veldig godt nærværarbeid i sine avdelinger og strekker seg lang for å være tett på ansatte og tilrettelegge for behov ansatte ytrer ønske og behov om. Noen eksempel på nærværarbeid er listet opp i punktet under.

Nærværarbeid

- utviklingsarbeid gjennom deltakelse i oppvekstnettverk Nordmøre og læringsløyper har vært positivt for arbeidsmiljøet. Det har over tid ført til større forståelse for hverandres roller, tettere samarbeid om oppgaver og refleksjon i felleskapet over arbeidet vi gjør.
- samarbeid med bedriftshelsetjenesten om ergonomi i barnehagen
- ansatte med kroniske helseplager får tilrettelagt arbeidstid til nødvendig behandling. Dette er en forebygging av langtidsfravær.
- Aure sentrumsbarnehage har redusert åpningstiden med en halv time og dette har hatt en positiv effekt på stressnivå og arbeidsmiljø, med at det er flere ansatte på jobb i større deler av åpningstiden.
- ledere er tett på de ansatte, tilrettelegger oppgaver, timeplaner mm.
- medarbeidersamtale gjennomført med alle ansatte. Rektorer og styrere gjennomfører med ansatte på skolene og barnehagene, enhetsleder med rektorer, styrere, logoped og rådgiver oppvekst.
- Årsplan for HMS-tiltak i samarbeid med bedriftshelsetjenesten
- tilstedeværende ledelse i alle skolene og barnehagene

HMS-grupper

De fleste skolene og barnehagene har HMS- grupper. Gruppene består av styrer/rektor, verneombud og tillitsvalgte fra Utdanningsforbundet og noen har også med tillitsvalgte fra Fagforbundet. De minste barnehagene har noen utfordringer med å få gjennomført møter, da personalgruppene er så små at å få med alle funksjoner som skal delta vil føre til at det blir for få ansatte sammen med barna. En avdeling har ikke kommet godt i gang enda på grunn av at de manglet tillitsvalgt.

Eksempler på saker HMS-gruppene tar opp er:

- innsparingstiltak
- arbeidsmiljø
- trivsel på arbeidsplassen
- AMUS-undersøkelsen (resultat og hvordan jobbe videre)
- IA-bransjeprogram: barnehage-HMS
- Oppfølging av vernerunde
- Kartlegging av arbeidsbelastninger
- En av HMS-gruppene har deltatt på felles kurs i partssamarbeid
- Fysisk og psykososialt arbeidsmiljø

Ros-analyser

Enheten må arbeide for å få bedre rutiner for å gjennomføre ROS-analyser. Noen avdelinger har gode rutiner på å utforme ROS-analyser på forhold rundt barn, elever og planlagte aktiviteter, men ikke som går på arbeidsmiljø til ansatte.

AMUS

Resultatet etter AMUS var veldig bra, og dette tyder på at ansatte har et godt psykososialt arbeidsmiljø. Avdelingene har gått gjennom resultater for sin arbeidsplass i HMS-gruppene og blitt enige om punkter i rapporten de skal forbedre.

8.2.4. Internkontroll og kvalitetssikring

Skole- og barnehagefaglig ansvarlig:

Skole- og barnehagefaglig ansvarlig skal følge opp internkontrollsystemet, jf. Kommuneleien § 25-1, for å sikre at regelverket blir fulgt.

Skolefaglig ansvarlig har med dette ansvar overfor skolene i henhold til opplæringsloven §17-12, andre ledd (plikt for kommunen til å arbeide med kvalitetsutvikling).

Barnehagemyndighet og barnehageeier skal i henhold til barnehageloven § 9 og 10 ha internkontroll med barnehagene for å sikre at kravene i barnehageloven blir fulgt.

System for dialog og læring:

Det er etablert gode samarbeidsstrukturer i enheten som sikrer dialog og læring mellom de ulike partene og nivåene:

- Månedlige ledermøter
- Halvårlige samlinger i oppvekstnettverket
- Deltakelse i oppvekstnettverk Nordmøre
- Årlige utviklingsmøter i alle barnehager og skoler
- Årlige utviklingssamtaler mellom leder og ansatte
- Tilsyn miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Endringer lovverk/forskrifter

Ny opplæringslov ble innført 01.08.24. I tråd med den er det vedtatt flere lokale forskrifter:

- permisjoner fra skolen - [opplæringslova § 2-2 \(4\)](#)
- skolefritidsordningen - [opplæringslova § 4-5 \(5\)](#)
- skoleregler - [opplæringslova § 10-7](#)
- skolerute - [opplæringslova § 14-1 \(2\)](#)
- hovedmål ved den enkelte skole - [opplæringslova § 15-2](#)
- omdisponering av fag- og timefordelingen - [opplæringslova § 1-6 \(2\)](#)

Enheten har deltatt på flere kurs og samlinger i oppvekstnettverk Nordmøre der ny opplæringslov har vært på agendaen.

Avvik

Det er meldt 162 avvik i 2024, mot 86 avvik meldt i 2023.

Stort sett alle avvik er HMS-avvik knyttet til de ansatte, og hendelser som vedgår det indre eller ytre miljø på arbeidsplassen, for eksempel skade på utstyr og skade på ansatt.

8.2.5. Økonomieresultat

8.2.5.1. Økonomirapportering

Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Differanse	Regnskap 2023
2000	Felles skole	9 046	8 226	820	8 397
2020	Aure barne- og ungdomsskole	40 987	40 771	216	38 093
2050	Tustna barne- og ungdomsskole	16 711	16 931	- 220	16 336
2090	Voksenopplæringen	15 039	16 137	- 1 098	13 021
2091	Integrering	9	-	9	3 163
2500	Felles barnehage	5 299	6 413	- 1 114	4 505
2510	Nordlandet barnehage	3 402	3 562	- 160	3 665
2520	Stemshaug barnehage	4 369	4 053	316	3 205
2530	Aure sentrumsbarnehage	9 030	8 738	292	7 579
2540	Steinhaugen barnehage	6 298	6 642	- 344	6 904
Sum		110 190	111 473	- 1 283	104 869

8.2.5.2. Forklaring på økonomiske avvik

Enheten har et samlet mindreforbruk på kr 1 283 000. Det er i hovedsak disse punktene som utgjør dette mindreforbruket

- Besparelse på pensjonskostnader på enheten utgjør kr 500 000.
- Voksenopplæringa har en besparelse på ca. kr 1 millioner som knyttes til lavere lønnsutgifter og lavere kostnader til introduksjonsstønad.
- Besparelse på generelle driftsutgifter for felles barnehage.

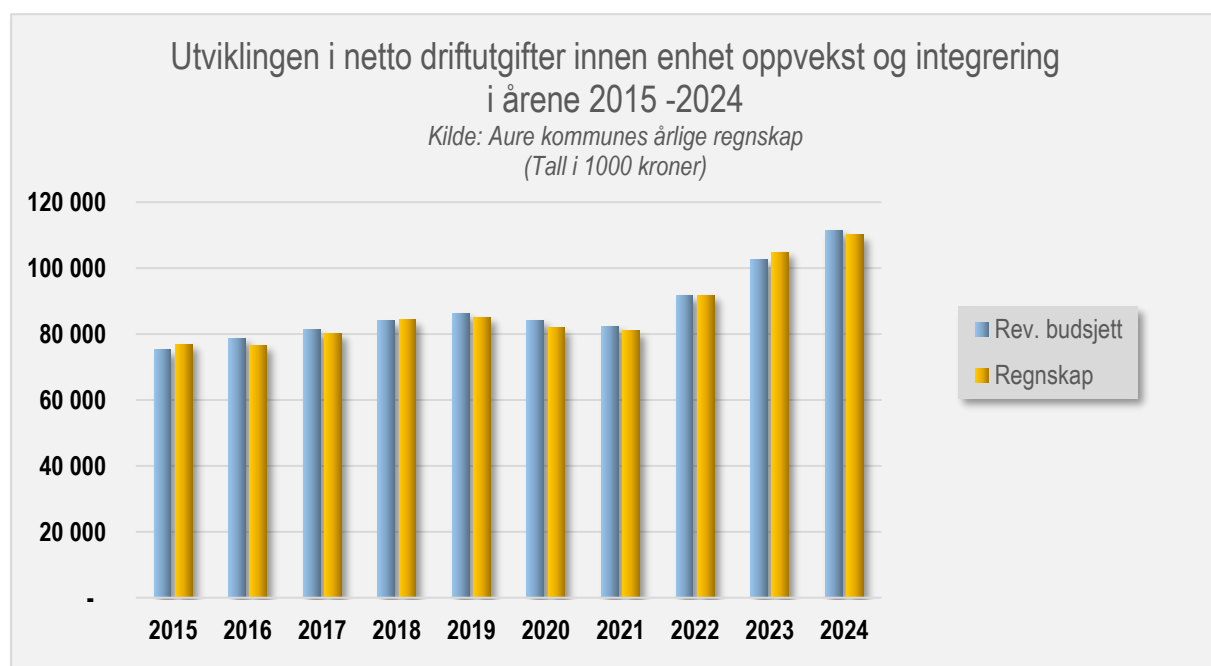
En del driftsutgifter påvirkes av prisstigningen og har noe overforbruk. Dette gjelder spesielt kostpriser knytta til økte matvarepriser. Dette må vi følge med på i 2025.

Det ble gjennomført kutt i enheten på ca. tre stillinger fra august 2024.

Gjennom statsbudsjettet ble det bevilget kr 558 057 til økt bemanning på SFO, med bakgrunn i at det ble vedtatt 12 timers gratis SFO i uken for elever i 3. trinn fra august 2024. ABUS hadde en vesentlig økning i antall barn på SFO og ble styrket med økt bemanning

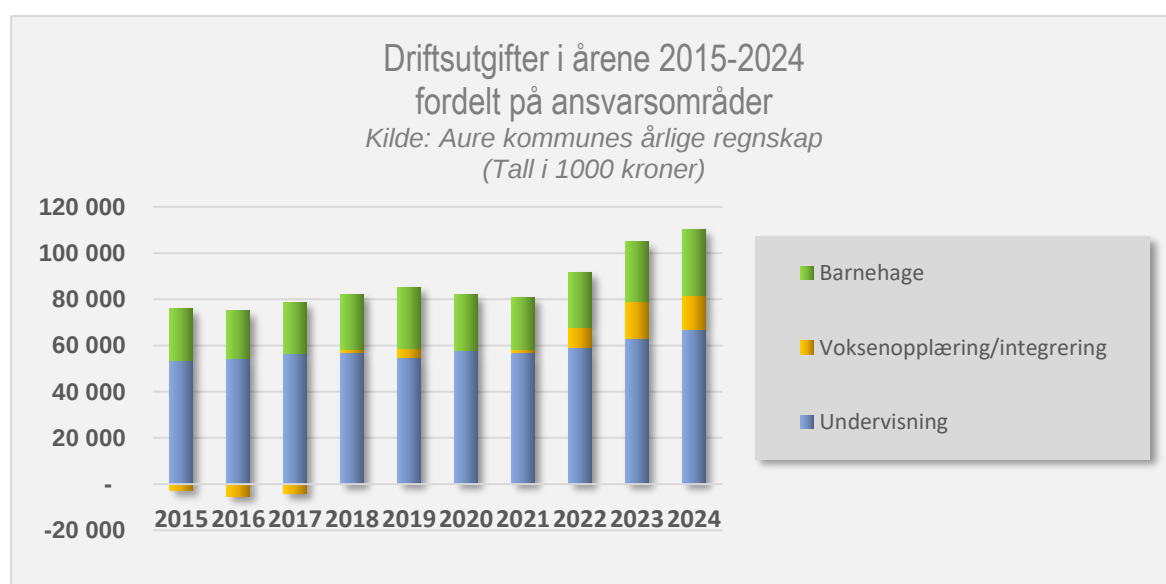
8.2.6. Nøkkeltall

Figur 40 – Netto driftsutgifter enhet oppvekst og integrering

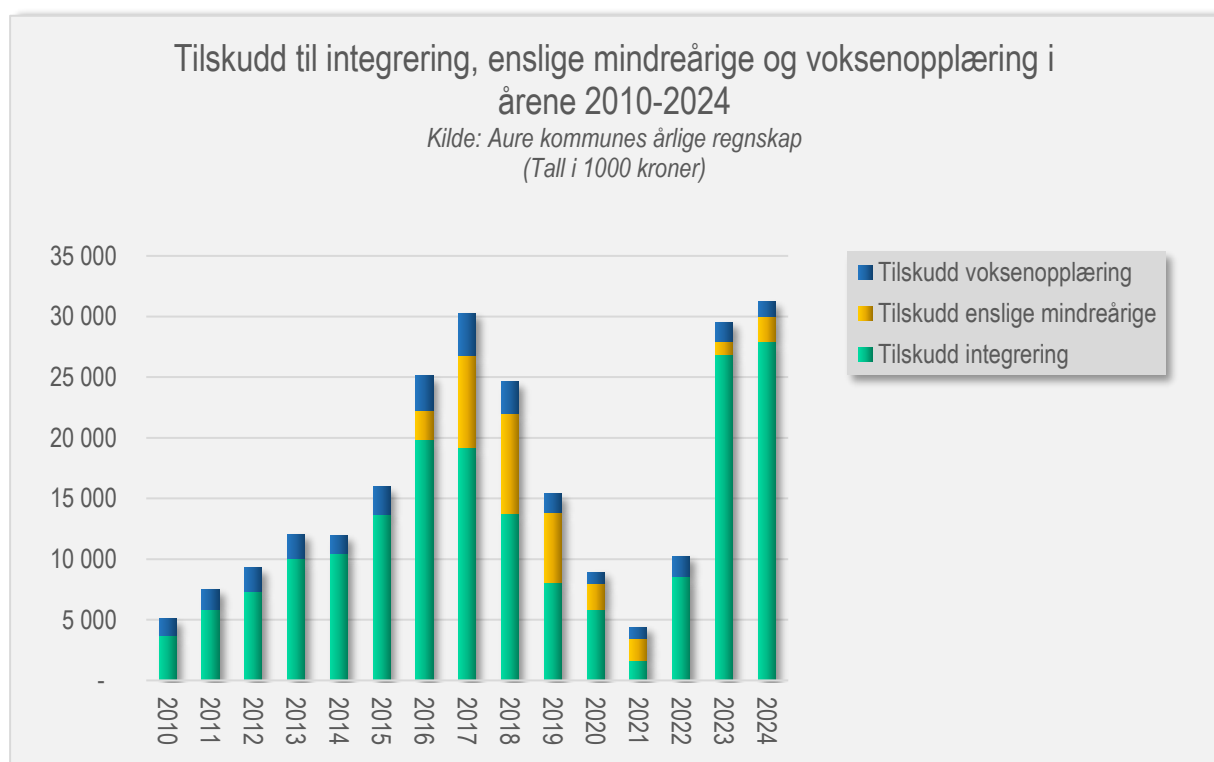

Tabellen viser god sammenheng mellom budsjett og regnskap i hele perioden. Økningen i 2022 skyldes økt aktivitet i flyktningetjenesten.

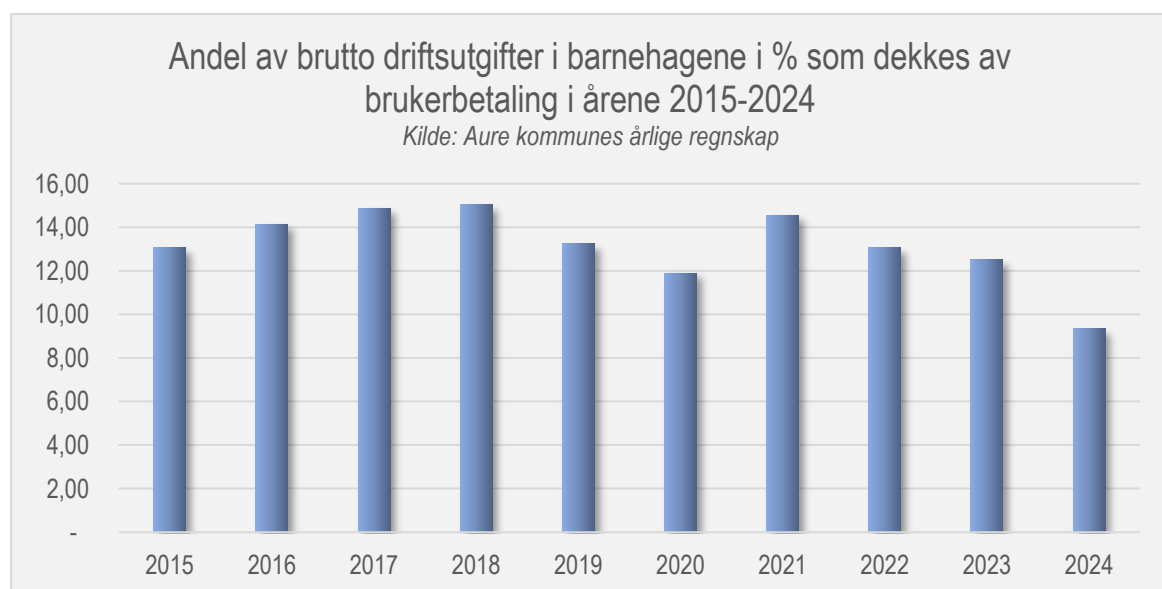
Figur 41 – Driftsutgifter fordelt på ansvarsområder

Figur 42 – Tilskudd til integrering, enslige mindreårige og voksenopplæring

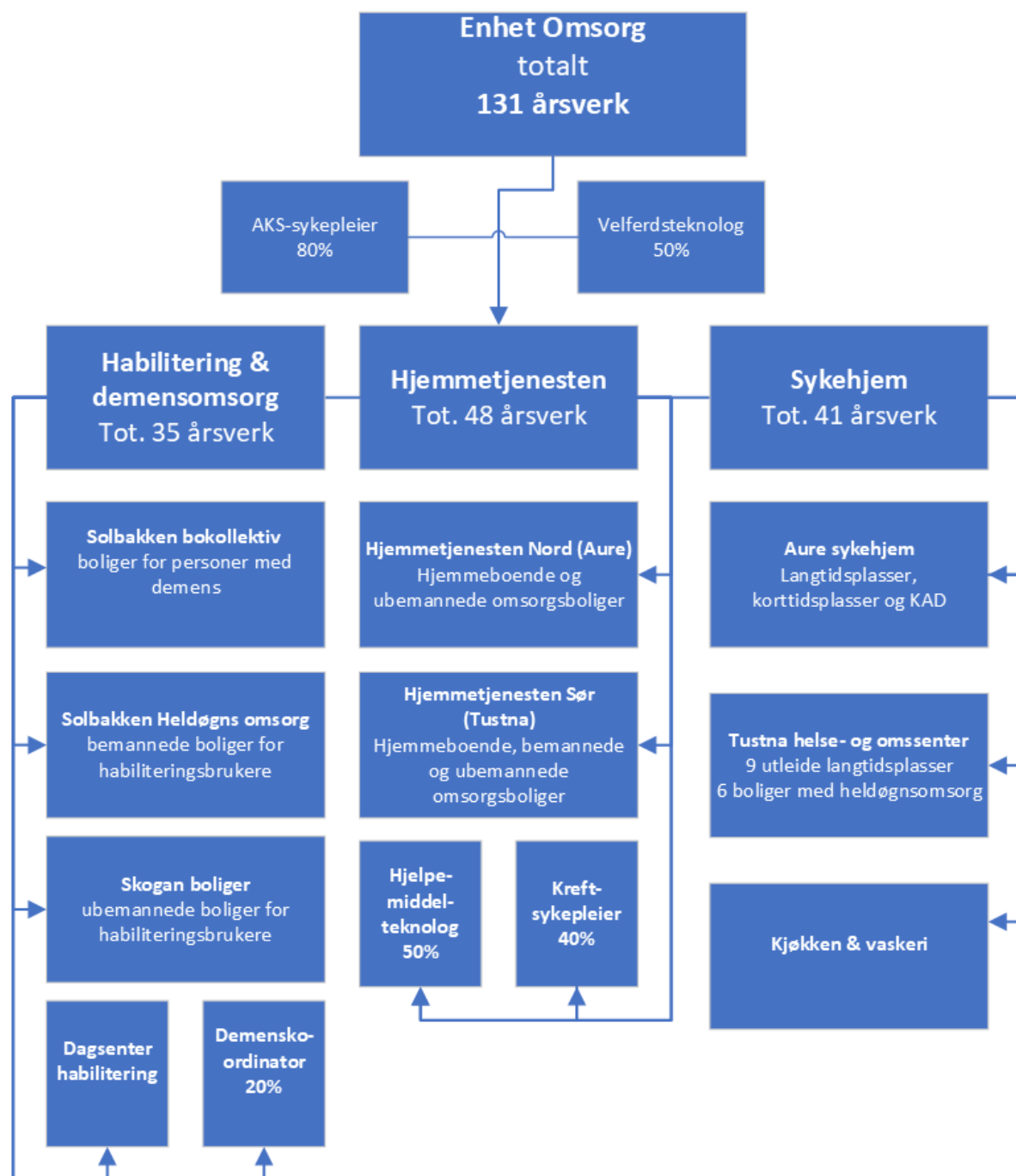

Figur 43 – Andel av brutto driftsutgifter i barnehagene i % som dekkes av brukerbetaling i årene 2015-2024

8.3. Omsorg

8.3.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten

8.3.2. Resultatmål for enheten

8.3.2.1. Resultatmål og status

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2024			Kommentar
Tiltakspakke: Buffer – økt grunnbemanning			x			Hjemmetjenesten Nord og Aure sykehjem iverksatte nye turnuser 4. mars med buffer. Hj.tj har lyktes med rekruttering i buffer, mens Aure sykehjem har større utfordringer
Tiltakspakke: lønntilskudd helsefagarbeidere		1000	x			Gjennomført fra 01.01.24
Tiltakspakke: 100% prosjektleder bærekraftige omsorgstjenester og TØRN					x	Ansettelse i stillingen er utsatt jmf. innsparing i forbindelse org. Gjennomgang. Forslag om sammenslåing med prosjektleder helseplattformen fra 2025
80% AKS sykepleier			x			Iverksettes fra 01.08.24 – hvor ansatt får tilbud om 20% stilling fra buffer Aure sykehjem som AKS for å oppnå 100% stilling
Tilbakehjemling Tustna helse- og omsorgssenter / Salg av 1 korttidsplass ved THO				x		Prosjektgruppe med ansatte er nedfelt og startet med arbeidet om å skaffe oversikt, blant annet over økonomiske konsekvenser. Mål om oppstart 01.01.26
Omgjøring av 2 langtidsplasser Kristiansund kommune til korttidsplasser					x	Kristiansund kommune har sendt varsel om at de ikke forlenger kontrakt om kjøp av plasser etter 2025.
Redusere bruk av vikarbyrå				x		Orientert tidlig i kontrollutvalg og HEOP før sommeren har enheten redusert vikarbyråbruken, samtidig som prisene på tjenesten har gått opp. Vi opplevde dessverre en økning i tjenester høsten 2024, men bruken er redusert.

8.3.2.2. Bærekraft, miljø- og klimatiltak

Bærekrafts-, miljø- og Klimatiltak	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2024			Kommentar
El-biler i hjemmetjenesten			x			Hjemmetjenesten har byttet ut 50% av bilparken med nye el-leasingbiler. På grunn av at bilene til hjemmetjenesten er i drift hele døgnet har vi ikke mulighet til å bytte ut alle bilene, men dette er en god start.
Strømsparing			x			I tråd med kommunestyrevedtak om strømsparing har dette vært fokus i personalmøter i alle avdeling og strømspareplakat er hengt opp

8.3.3. HMS og Kvalitetssikring

8.3.3.1. Sykefravær

Ansvar	Enhet / avdeling	Sykefravær 2024 i prosent					Sum 2023
		1-8 dager	9-16 dager	17-40 dager	> 40 dager	Sum fravær	
3000	Felles omsorg	1,0	0,0	0,0	13,4	14,4	3,5
3010	Hjemmetjeneste nord	1,8	0,4	0,7	6,3	9,2	12,5
3020	Hjemmetjeneste sør	1,3	0,3	1,2	5,8	8,6	10,5
3110	Hab. og demensoms.	1,2	0,3	0,7	15,0	17,2	14,9
3120	Skogan boliger	1,3	1,0	0,8	8,3	11,4	12,7
3130	Solbakken bokollektiv	3,2	0,8	2,6	2,1	8,7	11,5
3210	Aure sykehjem	1,9	0,4	1,0	10,6	13,8	15,8
3212	Kjøkken Aure	0,5	0,8	1,5	8,8	11,6	4,4
3220	Tustna helse- og oms.	4,6	0,0	15,5	41,4	61,5	10
3222	Kjøkken Tustna	1,8	0,0	2,0	0,0	3,8	4,6
	Omsorg	1,7	0,4	1,1	7,9	11,1	11,8

Ansvar 3120, 3212, 3220 og 3222 er små avdelinger så langtidsfravær gir prosentvis store utslag. Mye av sykefraværet er langtidsfravær som er avklarte forhold. Sykefraværet i enheten er fortsatt for høyt, som igjen forverrer mangelen på kvalifisert personell og bidrar til behov for bruk av vikarbyrå. I 2024 har rekrutteringen til enhet Omsorg vært stigende, og vi avsluttet året med en vellykket [rekrutteringskampanje](#) med en åpen utlysning som til slutt ga 27 søkere.

8.3.3.2. Arbeidsmiljø og HMS-tiltak

Enheden har 4 HMS-grupper og har gjennomført tiltak i tråd med sine HMS-årsplaner. Det meldes om vansker med å få gjennomført HMS-gruppemøter i noen avdelinger, dette skyldes blant annet manglende bemanning, samt kapasitetsutfordringer hos ledere. AMUS ble gjennomført høsten 2024, hvor hver underenhet legger opp et tilpasset løp for å se nærmere på gjennomføring av tiltak i 2025.

8.3.3.3. Internkontroll og kvalitetssikring

Det er ikke gjennomført tilsyn i enheten i 2024. I forhold til lovverk er det ingen eller kun mindre endring i lovverk eller nasjonale føringer.

8.3.4. Økonomieresultat

8.3.4.1. Økonomirapportering

Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Differanse	Regnskap 2023
3000	Felles omsorg	1 464	1 974	- 510	1 558
3010	Hjemmetjeneste nord	27 168	29 209	- 2 041	26 045
3020	Hjemmetjeneste sør	28 750	24 743	4 007	20 336
3030	Barneteam	11	-	11	13
3110	Habilitering og demensomsorg	12 775	14 585	- 1 810	11 911
3120	Skogan boliger	6 095	7 662	- 1 567	5 511
3130	Solbakken bokollektiv	14 662	14 572	90	14 128
3200	Felles sykehjem	16	-	16	1
3210	Aure sykehjem	23 930	25 275	- 1 345	20 758
3212	Kjøkken - Aure sykehjem	3 242	2 733	509	3 071
3220	Tustna helse- og omsorgssenter	- 9 007	- 9 523	516	- 3 106
3222	Tustna helse- og omsorgssenter - kjøkken	1 989	1 668	321	1 947
Sum		111 095	112 898	- 1 803	102 173

8.3.4.2. Forklaring på økonomiske avvik

Totalt har driftsregnskapet for 2024 et mindreforbruk på vel 1,8 millioner kroner. Det er imidlertid stor variasjon mellom avdelingene. Går en nærmere inn i tallene, ser vi at lønnsbudsjettet inkludert sykelønnsrefusjoner har et mindreforbruk på hel 3,7 millioner kroner. Det er likevel grunn til å bemerke at enheten har et betydelig overforbruk på overtid og ekstrasjelp som tilsvarer nesten 4,5 millioner. Dette utgjør en stor økonomisk belastning for enhetens driftsbudsjett, men det er mer bekymringsverdig hvilken belastning dette påfører ansatte som har strukket seg langt og jobbet utover 100% stilling for å sørge for at vi har hatt forsvarlig bemanning på plass 24/7. Økt bruk av overtid er en konsekvens av manglende bemanning og reduksjon i bruk av vikarbyrå. På grunn av ytterligere frafall av faste ansatte har dessverre utviklingen med å redusere vikarbyrå snudd på slutten av året, og vi måtte fra november 2024 inn med 2 nye årsverk fra vikarbyrå for å kunne fortsatt gi forsvarlige tjenester. Samtidig er bruken redusert fra 10 årsverk til 6 årsverk per 31.12.24 noe som har gitt en økonomisk innsparing. Økte driftsutgifter bl.a. som følge av prisstigning gjør at driftsbudsjettet utenom lønn har en overskridelse. Når det gjelder kjøp av tjenester er overskridelsen marginal i forhold til revidert budsjett.

Antall årsverk med vikarbyrå	2023	2024
Aure sykehjem	3	4
Hj.tj Nord	3	0
Hj.tj Sør	2	2
Hab & demens	2	0
Totalt	10	6

Vi opplever fortsatt effektene på prisøkning av matvarer, noe som gir et merforbruk på kjøkken. Mye av utstyret på institusjoner er gammelt, og vi ser at kostnadene ved å skifte ut deler og utstyr både i avdeling og på kjøkken øker. Avtaler om leasing av biler er også blitt dyrere.

8.3.5. Investeringer

Skisseprosjekt utvidelse av Solbakken ble levert av IKON i desember 2024. Prosjektet vil legges frem for kommunestyret våren 2025.

8.4. Helse og familie

8.4.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten

Omfatter barneverntjenesten, ergoterapitjenesten, folkehelsekoordinator, frisklivssentralen, fysioterapitjenesten, helsestasjon/skolehelsetjeneste, jordmortjenesten, kommunepsykolog, legetjenesten og tjenester for psykisk helse og rus. Til sammen ca. 30 årsverk.

8.4.2. Resultatmål for enheten

8.4.2.1. Resultatmål og status

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2024			Kommentar
Ruspolitisk handlingsplan			x			Vedtatt
Folkehelseplan				x		Utsatt til 2025
Forebyggende plan mot omsorgssvikt og atferdsvansker				x		Utsatt til 2025
Lovpålagte hjemmebesøk av jordmor inne 48 timer etter utskriving					x	Nyansatt jordmor desember 2024 gir tro på bedre oppnåelse i 2025
Oppvekst- /barnevernsreformen			x			Tjenesteinnovasjons-prosjekt BTI, opprettet team for psykisk helsearbeid for barn og unge, flere kompetansehevings- og utviklingsprosjekt
Rekruttere turnusfysioterapeut					x	Ikke tildelt.
Bosetting enslige mindreårige			x			7 ungdommer bosatt i 2024

8.4.2.2. Bærekraft, miljø- og klimatiltak

Generelt søkelys på digitalisering og å begrense reisevirksomhet.

8.4.3. HMS og Kvalitetssikring

8.4.3.1. Sykefravær

Ansvar	Enhet / avdeling	Sykefravær 2024 i prosent					Sum 2023
		1-8 dager	9-16 dager	17-40 dager	> 40 dager	Sum fravær	
3300	Felles helse og familie	1,7	0,4	0,0	10,0	12,1	25,1
3310	Barnevern	1,5	1,6	2,3	9,4	14,8	14,8
3320	Helsestasjon	1,6	0,0	0,0	0,0	1,6	1,8
3321	Jordmortjenesten	4,4	0,0	0,0	1,5	5,9	79,9
3330	Legetjenester	0,7	0,0	1,5	7,2	9,4	7
3340	Psykatri	1,1	0,0	0,0	2,3	3,3	6,2
3350	Fysioterapi	1,9	0,0	0,0	0,0	1,9	13,4
3351	Ergoterapi	3,2	0,0	0,0	13,1	16,3	3,2
	Helse og Familie	1,4	0,3	0,8	5,9	8,4	11,6

Generelt positiv utvikling. Likt som foregående år gir enkelte tilfeller med lang tids sykefravær store utslag. Gjennom oppfølging av fravær kommer det noen ganger fram informasjon om at forhold ved arbeidsplass noen ganger er medvirkende til fravær og varighet av dette.

8.4.3.2. Arbeidsmiljø og HMS-tiltak

AMUS gav stort sett gjennomsnittlige resultater, men avdekket utfordringer i enkelt tjenester.

Enhet for helse- og familietjenester har fortsatt behov for å styrke stedlig ledelse ute i tjenestene. Det har over flere år blitt arbeidet med å etablere dette gjennom å styrke fagledere og avdelingsleder. Det ble opprettet faglederstilling for tjeneste for psykisk helse og rus i 2024. I legetjenesten er det for første gang på flere år rekruttert fast ansatte i alle stillingshjemler. Dette gir bedre grunnlag for å arbeide med organisasjons- og lederutvikling. Det vil i 2025 arbeides videre med å iverksette organisasjonsutviklingstiltak i legetjenesten. Dette i samarbeid med kommunens personalavdeling og ekstern aktør.

8.4.4. Økonomieresultat

8.4.4.1. Økonomirapportering

Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Differanse	Regnskap 2023
3300	Felles helse og familie	4 802	4 884	- 82	3 837
3310	Barnevernstjenester	10 060	10 879	- 819	12 010
3315	Barnevernstjenester - enslige mindreårige	1 026	706	320	514
3320	Helsestasjon	2 974	2 844	130	2 207
3321	Jordmortjenesten	124	436	- 312	177
3330	Legetjenester - Aure	15 962	13 053	2 909	16 974
3331	Legetjenester - Tustna	4	-	4	130
3340	Psykiatritjenester	3 218	3 115	103	2 359
3350	Fysioterapitjenester	1 628	2 065	- 437	1 203
3351	Ergoterapitjenester	308	361	- 53	338
Sum		40 106	38 343	1 763	39 489

8.4.4.2. Forklaring på økonomiske avvik

- Barnevern; På grunn av mindre behov for institusjonsplasser i forhold til det som lå i revidert budsjett, har tjenesten et mindreforbruk i 2024.
- Enslige mindreårige; Det ble bosatte flere enn beregnet i 2024. Denne merkostnaden må imidlertid ses opp mot merinntekter innen finansområder som tilskudd fra IMDI.
- Jordmortjenesten; Vakanse
- Legetjenesten; Overforbruket innen legetjenesten skyldes kjøp av tjenester, bl.a. som følge av permisjoner.
- Fysioterapitjenester; Vakanse

8.5. NAV

8.5.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten

NAV Aure har 7 ansatte fordelt på 2 statlige og 3,6 – 3,9 kommunale årsverk. Det er felles leder for kommunale og statlige ansatte. NAV-kontoret har ansvar for arbeids- og velferdsetatens tjenester, de sosiale tjenestene i arbeids- og velferdsforvaltningen og bostøtte, husbankens låne- og tilskuddsordninger.

8.5.2. Resultatmål for enheten

8.5.2.1. Resultatmål og status

NAV følger virksomhetsplan som gjelder kommune og stat. Den bygger på mål- og disponeringsbrevet og kommunebrevet. Planen er tilpasset lokale forhold.

8.5.3. HMS og Kvalitetssikring

8.5.3.1. Sykefravær

Ansvar	Enhet / avdeling	Sykefravær 2024 i prosent				
		1-8 dager	9-16 dager	17-40 dager	> 40 dager	Sum fravær
4000	NAV	1,3	0,0	0,0	3,7	5,1
	NAV	1,3	0,0	0,0	3,7	5,1

Vi har et lavt sykefravær. Nav Aure hadde i 2024 et samlet sykefravær på 5,1 % - mot 8.6 % i kommunen samlet sett. Nav har få ansatte (5 kommunale ansatte), så et sykefravær får store utslag i prosenter. For 2024 er det et langtidsfravær (utgjør hele 3,7 %) som er årsak til at vi har fått så høy prosent på fravær. I 2023 hadde vi et samlet fravær på 13,1 %. Det var også da et lengre sykefraværsløp som var årsaken til dette.

8.5.3.2. Arbeidsmiljø og HMS-tiltak

Nav har et godt arbeidsmiljø med høy nærværspersent. De ansatte trives i lag og det er høyt under taket i forhold til det å være enige eller uenige i sak. Humor er en viktig ingrediens i hverdagen.

Vi har startet prosessen med å få et møterom til på Nav. Fra før har vi kun et. Dette ser vi er for lite i forhold til antall møter som blir avholdt. Vi har økt fokus på det å ikke ta brukere med inn i «sikker sone».

Vi foretar en risikovurdering i forhold til alle brukermøter – dette både i forhold til lokasjon for møtet og om vi er alene i møtet, eller er to.

Vi har begynt å ta i bruk avviksrapportering. Vi vurderer at det beste er å rapportere alle avvik i et system. Nav har her valgt å bruke det statlige systemet.

8.5.4. Økonomiresultat

8.5.4.1. Økonomirapportering

Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Differanse	Regnskap 2023
4000	NAV	6 943	7 093	- 150	4 491
Sum		6 943	7 093	- 150	4 491

8.5.4.2. Forklaring på økonomiske avvik

Økte utgifter i forhold til økonomisk sosialhjelp.

Noe av dette er forsøkt demt opp med tiltakspenger til brukere som er i arbeidsrettede tiltak og bostøtte for de som har rett på dette (begge deler er statlige midler).

Det er imidlertid svært lav dagsats på tiltakspenger og man greier ikke å leve og bo av dette. Det er også flere husstander som har for høy samlet inntekt til å motta bostøtte, samtidig som enkeltindivider i husstanden, eller husstanden samlet sett, likevel har behov for økonomisk bistand fra kommunen. Noe av dette kan bl.a. tilskrives høye bostøtteutgifter. Man ser at utgiftene til økonomisk sosialhjelp har økt med ca. 2 millioner fra 2023.

Det er få arbeidsledige i Aure og det er en utfordring å matche arbeidsmarkedets etterspørsel etter kvalifisert og norsk eller engelskspråklig arbeidskraft, opp mot det som finnes av ledige.

8.5.5. Nøkkeltall

Saker:

NAV Aure har behandlet / fattet vedtak i 381 saker etter lov om sosiale tjenester i NAV i 2024 – mot 249 saker i 2023. Sakene gjelder i hovedsak økonomisk stønad, men også noen i forhold til kvalifiseringsprogram eller økonomisk råd og veiledning.

Økonomi- og gjeldsrådgivning:

Samarbeidsprosjekt i tjenesteområde med Averøy, Gjemnes, Kristiansund og Smøla har felles gjeldsrådgiverstilling. Stillingen besatt av person med stor kompetanse på området, samtidig som en har lokale ressurser ved kontoret som legger ned et betydelig arbeid på dette området. Antall saker er stabilt. NAV Aure kan ikke se at det er økning av saker på grunn av økning av utgifter vi har hatt de siste årene.

Kontoret bistår også enkeltpersoner med frivillig forvaltning av økonomi, dette er et tidkrevende, men virkningsfullt arbeid. Kontoret har 5 brukere som har frivillig forvaltning.

Kvalifiseringsprogrammet / KVP:

Dette er regjeringens viktigste virkemiddel i kampen mot fattigdom og som overbygger kommunale og statlige økonomiske ytelser til personer som ikke fyller vilkårene for andre ytelser. KVP er en rettighet om brukeren oppfyller kriteriene i Lov om sosiale tjenester i NAV § 29.

I løpet av 2024 har vi hatt 3 person er på KVP.

Boligsosialt:

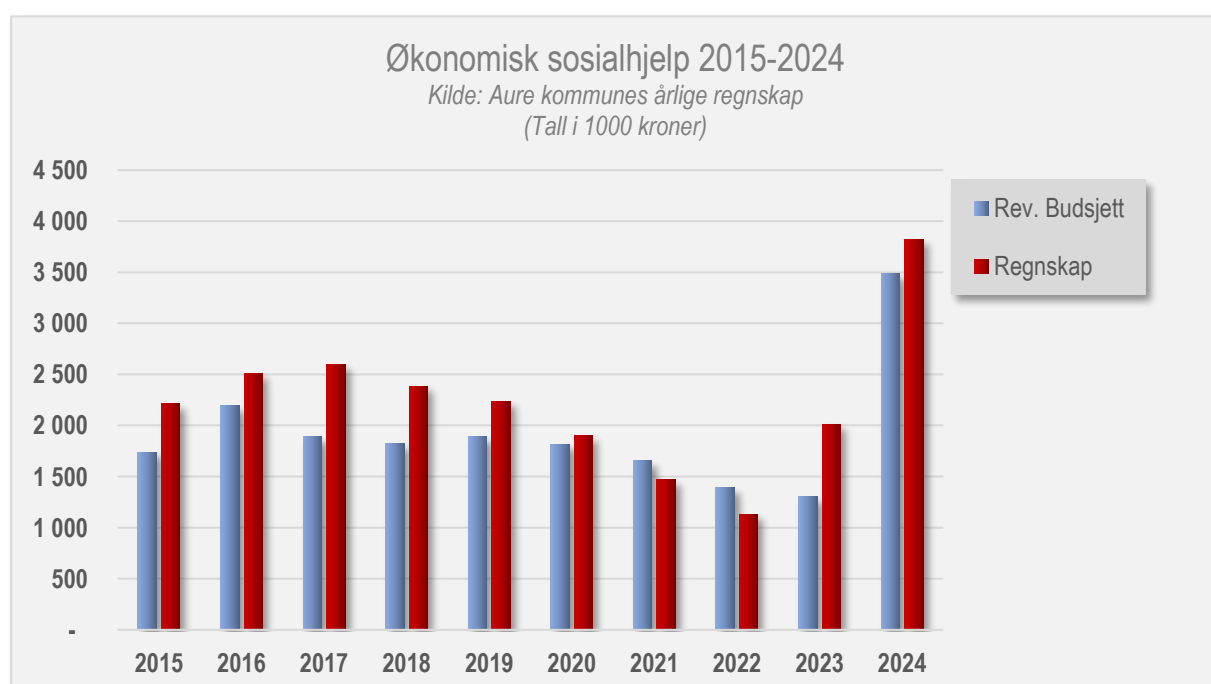
NAV har 50% stilling til dette. Veileder jobber her i stor grad utadrettet og besøker brukeren i hjemmet. Dette er et tidkrevende arbeid og medfører mye reising innad i kommunen. Dette er et svært nyttig tiltak som er forebyggende når det gjelder blant annet å beholde bolig.

Stillingen er også viktig for ungdom som flytter i egen bolig og som kanskje ikke har særlig god oppfølging hjemmefra i denne overgangen.

Nav kan også bidra til å skaffe nød-bolig til den som midlertidig står uten et sted å bo.

Nav har ingen boliger som tildeles brukere. Når noen tar kontakt for å få hjelp til å skaffe bolig, støtter vi oss ofte på flyktning-tjenesten, som har god oversikt over ledige boliger i kommunen.

Figur 44 – Økonomisk sosialhjelp 2015-2024

8.6. Plan og drift

8.6.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten

Plan og drift omfatter følgende tjenesteområder:

- ✓ Eiendom, ansvar 6000 – 6099. Årsverk til sammen: 23,4.
- ✓ Kommunalteknikk, ansvar 6100 – 6299. Årsverk til sammen: 8.
- ✓ Plan- og byggesaker, kart og oppmåling, landbruk, miljø og vilt, ansvar 6300 – 6399. Årsverk til sammen: 6,8.

8.6.2. Resultatmål for enheten

8.6.2.1. Resultatmål og status

Eiendom

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2024			Kommentar
Etablere brukeravtaler mellom FDV - eiendom og enhetene/brukerne	2024				X	Ikke utført
Sterkt fokus på arbeid med ENØK	2024			x		Fokus v alle byggeprosjekter
Oppgradere interne tilstandsrapporter på bygg og anlegg	2024			x		Videreføres, pågår

Kommunalteknikk

Resultatmål i budsjett 2024	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr)	Status 31.12.2024			Kommentar
Holde lovpålagte svarfrister.				I		
Følge opp alle pålegg fra myndigheter				I		El-tilsyn VA-anlegg Mattilsynet vannforsyning
Bremse økende etterslep på alle fag				I		
Utbedre anlegg for samferdsel (veger, bruer og kaier)				I		Mangelrapport fra inspeksjon Reparere asfalt og rekkverk Kjøpte tjenester
Prosjekter vann og avløp				I		Investering
Redusere lekkasjetap av produsert vann				I		Egenregi
Oppsett av navneskilt på kommunale veier.			F			Gjennomført, kjøpt tjeneste

Plan- og byggesaker, kart og oppmåling, landbruk, miljø og vilt

Resultatmål i budsjett 2024	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr)	Status 01.01.2024			Kommentar
God kundebehandling og veiledning.	Alltid		x			Løpende fokus
Bedre informasjonsflyt ved lovendringer.				x		
Effektivisering og digital transformasjon.			x			
Utføre opplæring på tvers av fagfelt.			x			
Gjennomføre minimum 5 tilsyn i 2024.						
Komplettering matrikkel og øvrige kartbaser.			x			
Bidra ved etableringer av tilleggsnæringer og nisjeproduksjoner.			x			Relatert til landbruk.
Hjortevilt; Øke antallet vald med bestandsplan.				x		
Forberede prosess for Planstrategi 2024-2027			x			Vedtatt
Drøfte interkommunalt samarbeid landbruk				x		Enkelt prosjekter/prosjekter

8.6.2.2. Bærekraft, miljø- og klimatiltak**Eiendom**

Bærekrafts-, miljø- og Klimatiltak	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2024			Kommentar
Gjennomføre energiøkonomiseringstiltak	2024			x		Gjennomføres v Oppgraderinger av anlegg og bygninger
Gjennomføre kurs i energisparing for driftspersonalet	2024				x	Videreføres
Gjennomføre kurs i energisparing for alle enheter (ledernivå)	2024				x	Videreføres

Plan- og byggesaker, kart og oppmåling, landbruk, miljø og vilt

Miljø- og klimatiltak	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr)	Status 01.01.2024			Kommentar
Klimanettverks-gruppe	Kontinuerlig					Deltakelse med egen aksjonsliste. Referatsaker i KOMUT.
CEMASys Klimaregnskap	Årlig					
Bærekraftsfylket Møre og Romsdal	Kontinuerlig					Bruke indikatorer fra KPI-analyse (FN-programmet U4SSC – United for Smart Sustainable Cities). Prelim rapport mottatt. Delta i videre samarbeid.
Klimasatsmidler	Kontinuerlig					Søke om midler for klimatiltak

8.6.3. HMS og Kvalitetssikring

8.6.3.1. Sykefravær

Ansvar	Enhet / avdeling	Sykefravær 2024 i prosent					Sum 2023
		1-8 dager	9-16 dager	17-40 dager	> 40 dager	Sum fravær	
6000-6057	FDV Eiendom	1,0	0,4	0,4	9,7	11,6	5,5
6100-6250	FDV Kommunalteknikk	1,1	0,3	0,0	6,8	8,2	2,6
6310-6360	Plan, bygg, landbruk..	2,0	0,0	0,1	0,0	2,1	2,6
	Plan og drift	1,2	0,3	0,3	7,7	9,5	4,5

Korttidsfraværet er lavt, det er positivt og kommenteres ikke videre. Langtidsfravær er knytt til enkelt personer med kjente sykdomsutfordringer.

8.6.3.2. Arbeidsmiljø og HMS-tiltak

Plan- og drift – ledernivå

- Ny leder plan, bygg, landbruk mv. i gang fra høsten 2024.
- Operativt utfordringer som følge av redusert kapasitet pga. helseutfordringer hos sentrale medarbeidere.

Kommunalteknikk

- Medarbeidersamtaler gjennomført.
- Vernerunder gjennomført.
- Felles HMS-gruppe med eiendom etablert og satt i gang

Eiendom

Felles HMS gruppe Kommunalteknikk og FDV eiendom 3 møter Generell drift og HMS –arbeide. Vernerunder gjennomført ved alle funksjonsbygg

8.6.3.3. Internkontroll og kvalitetssikring

Nye regler om klima- og miljøhensyn fra 1.januar 2024. for å ivareta klima- og miljøhensyn ved anskaffelser.

Følges opp og hensyntas ved anbudsforespørsel og mindre anskaffelser.

Anmerkninger og avvik ved tilsyn fulgt opp bl.a. utarbeid rutiner for «påse» ansvaret ved kjøp dykkertjenester og for oppfølging av HMS mv. ved større anskaffelser spesielt knytt til kjøp av entrepriser.

8.6.4. Økonomieresultat

8.6.4.1. Økonomirapportering

Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Differanse	Regnskap 2023
6000:6099	FDV Eiendom	20 731	18 538	2 193	19 422
6100:6165	FDV Kommunalteknikk	16 738	12 515	4 223	12 400
6201:6250	VAR	348	201	147	106
6300:6360	Plan, byggesak, oppmåling og miljø	4 380	3 898	482	3 473
Sum		42 197	35 152	7 045	35 401

8.6.4.2. Forklaring på økonomiske avvik

Enheten har samlet i 2024 et merforbruk i forhold til revidert budsjett på vel 7,0 millioner kroner. Enhet FDV eiendom har et merforbruk på 2,2 millioner kroner og FDV kommunalteknikk et overforbruk på vel 4,2 millioner kroner.

Eiendom

- Energikostnadene (strøm/fyringsolje og naturgass) har et **merforbruk på kr 1.479.000**. Sammenligner vi med året før, var det en del høyere forbruk på strøm i årets første måneder. Rammene i budsjettet er i utgangspunktet heller ikke tilstrekkelige for å demme opp for økende kostnader.
- Forsikringer, bygg og anlegg har **merforbruk på kr 121.000**
- Lønn inkludert sosiale utgifter har et **merforbruk på kr 785.000**, men når det tas hensyn til refusjoner på sykelønn, **ender vi opp med et mindreforbruk her på kr 326.000**.
- Driftsutgifter egne transportutgifter har et merforbruk **på kr 247.000**. Sterkt underbudsjettet med en ramme på kun kr 59.000 på hele bilparken
- Avgifter, gebyrer, lisenser har **merforbruk på 530.000**. Underbudsjettet i forhold til hva vi må betale
- Vedlikehold bygninger har et **underforbruk på kr 1.236.000**. Henger sammen med hva en utfører i 2024 og hva som overføres til 2025
- Vedlikeholdsavtaler har et **merforbruk på kr 643.000**. Her utgjør brøyting og strøing av plasser og steder en stor del av summen. Ellers er det tekniske anlegg som heis, el-tilsyn, ventilasjonsanlegg, alarmer av ulik art

Kommunalteknikk

Brann

Økte kostnader fra NIBR, både for 2024 (1,4 millioner) og perioden 2021-2023 (1,9 millioner) til sammen et merforbruk på kr 3.300.000 som er belastet budsjettåret 2024. Gjennom høsten ble det etter hvert klart at dette fagområdet ville stå ovenfor en betydelig merkostnad. Dette ble det ikke tatt tilstrekkelig hensyn til i siste økonomimelding før årsslutt. Regnskapstallene for enheten kunne på dette tidspunkt indikere at deler av merkostnaden kunne dekkes opp, men sluttresultatet slik vi nå kjenner det, gir altså et annet bilde.

Samferdsel

Økte kostnader på 900.000 kr grunnet innkjøpt strøsand for to år og generelt større behov for akutte utbedringer som følge av etterslep over flere år og økt nedbørsmengder som vasker ut veggrunnen.

Plan, byggesak, landbruk mv.

Differanse mellom budsjett og regnskap er relativt liten, det er vanskelig å peke på spesielle forhold som årsak til merforbruket. På noen områder er det et visst merforbruk mens på andre områder er det brukt mindre enn budsjett.

Budsjettmål for tjenester som finansieres av gebyrer ble ikke nådd, om lag 70 % av budsjettmål ble oppnådd. Det er spesielt innenfor private reguleringsplaner det var lav aktivitet i 2024.

Eiendom - Ekstra bevilgning bygninger og anlegg – 1 million kroner

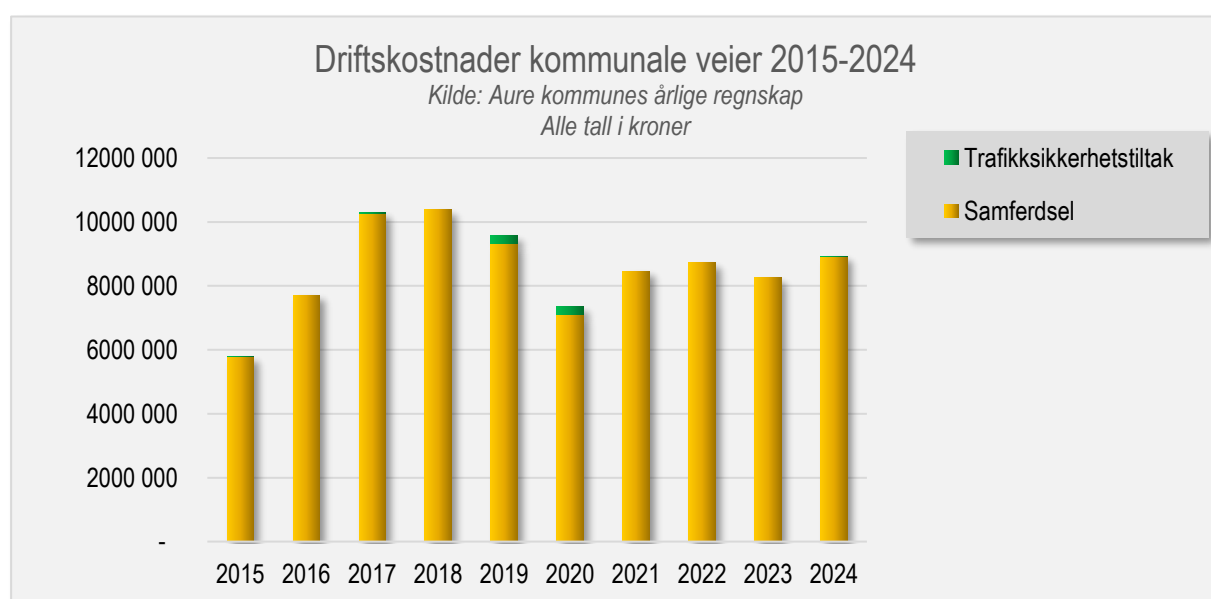
Ansvar	Ansvar (T)	Tiltak/formål	Beløp
Samlet øremerket bevilgning 2024-budsjettet			- 1 000 000,00
6002	FDV Stemshaug skole/barnehage	Bytte av avtrekksvifte i tak	31 268,00
6004	FDV Steinhaugen barnehage	Diverse elektro-arbeider	1 940,27
6006	FDV Aure skole	Diverse utbedringsarbeider	36 127,92
6011	FDV Tustna helse- og omsorgssenter	Asfalteringsarbeider	47 072,00
6012	FDV Aure sjukeheim	Skisseprosjekt - garderobeløsning	160 892,00
6017	FDV Solbakken bosenter	Diverse mindre tiltak	5 908,24
6020	FDV Aure rådhus	Utbedring inngangsparti	153 680,90
6024	FDV Aure ressursenter	Utsifting av sikkerhetsdør	40 925,20
6051	FDV Aure sentralbaneanlegg	Beskyttelseskant (forebygging)	57 016,80
6056	Adm.bygg Aure sentrum	nytt ventilasjonsanlegg	602 621,12
Sum regnskapsført/planlagt			1 137 452,45
Overforbruk			137 452,45

Kommunalteknikk - Ekstra bevilgning samferdsel – 0,5million kroner

Ansvar	Ansvar (T)	Tiltak/formål	Beløp
6120	Samferdsel	Samlet øremerket bevilgning 2024-budsjettet	-500 000,00
		Reasfaltering Fikkanvegen	343 000,00
Sum gjennomført			343 000,00
Rest på bevilgning			-157 000,00

8.6.5. Nøkkeltall

Figur 45 – Driftskostnader kommunale veier 2015-2024

8.6.6. Investeringer

Det henvises til kap. 6.1.10.

8.7. Kultur og næring

8.7.1. Beskrivelse av tjenesten/enheten

Kultur:

kulturskole: 2,41 årsverk, herunder kulturskolerektor 0,60 årsverk,

bibliotek: 0,88 årsverk

Aure arena: 0,75 årsverk

rådgiver kultur: 0,57 årsverk.

Ungdomsklubbarbeider: 0,2 årsverk. Pluss prosjektstillinger 0,15 og 0,2.

Politisk styreorgan for kultur er formannskapet.

Næring:

Består av 1,8 årsverk. Enhetsleder og rådgiver 1,5 årsverk og 0,3 årsverk er knyttet opp mot rådgiver landbruk. Helstillinga til enhetsleder inkluderer både kultur og næring.

8.7.2. Resultatmål for enheten

8.7.2.1. Resultatmål og status

Bibliotek

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2024			Kommentar
Bibliotek Tustna	2024 -			x		Biblioteket på Gullstein fremdeles i nedpakka tilstand. Det legges opp til en kommende politisk behandling av hva som skjer videre med bibliotekfilialen på Tustna.
Nytt bibliotek Aure	2024 -			x		Fremdeles ønske om en samlokalisering med servicekontoret. Oversendelsesforslag om å se på mulighetene til å se på et bibliotek i kjelleren på Aure kjøpesenter.
Arrangement	2024		x			Forfatterbesøk, bokprat, klassebesøk, nordisk litteraturuke, sommerles, digitale bibliotektilbud.
Litteraturhus Møre og Romsdal	2024		x			Aure folkebibliotek er medlem. Koster 20 000 kroner per år. 4 tilrettelagte arrangement, 2 av disse var for skoleklasser.
Nytt biblioteksystem	2024 -		x			Bestilling er signert, leverandør Systematic, system Cicero. MR Fylke v/kulturavdelinga er ansvarlig for anbudsrunde og forhandlinger med leverandør. Lagt inn i budsjettet til utvikling og service. Har vært store problemer med å få innført det nye systemet, og det gamle brukes til det nye er på plass
Åpningstider	2024		x			Åpent 24 timer pr uke, med en dag kveldsåpent.
Utlån og besøk	2024		x			
Leselyst	2024		x			Prosjekt opp mot skoler og barnehage

Kulturskolen

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2024			Kommentar
Undervisning	2024		x	x		Tilbud innen faga musikk (Aure arena og TBUS), dans (Aure arena og TBUS), og kunst (Aure arena og TBUS). 133 elever 18 elever på venteliste.
Dans	2024		x	x		Undervisning fra Operaen Kristiansund fra august. Økt elevtall på grunn av at dansetilbudet er utvida.
Opptredener, kulturelle innslag	2024		x			Kulturskolen blir ofte kontakta, for å bidra med underholdning. Der det er mulig prøver kulturskolen å oppfylle disse.
Lokaler	2024		x			TBUS og Aure arena

Aure arena

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2024			Kommentar
Kino	2024		x	x		Normal drift, etter avtale med Bygdekinoen.
Kantine	2024		X			Lydisolerende plater montert
Arrangement	2024		x			Dansegalla Holmsve og Gluntan, Peppa Gris (Auretorget) Teateret Vårt, Jo Sverre og Charlotte Audestad, Novemberfest ansatte Aure Kommune, håndballkamper, utleie til andre mm
Kultursal	2024			X		Ombygging av teknisk utstyr.
Sponsorer	2024		x	x		Alle sponsorfater pluss en ekstra på plass.
Treningsrom	2024		X			Utvidet, nytt utstyr på plass. Tredemøller og stakemaskin.
Gamingrom	2024		x			Ferdig
Foaje skytebane:	2024		x			Lydisolerende plater montert

Ungdomsklubb

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2024			Kommentar
Klubbarbeidere ansatt	2024		x			Ansatt ungdomsklubbarbeider i 15 prosent stilling samt prosjektstilling tilkalling 20 prosent.
Samarbeidsavtale fylket; Ung kunst og kultur	2024	150	x	x		Varer ut 2025. Videreføres sannsynligvis. Egenandel på 150 000 – støtte på 150 000 kroner
BUF-dir midler	2024 - 2026	101,4		x		Tilskudd til drift 2024-2026. Bidrar til finansiering av ungdomsklubbarbeidere. Egenandel på 20 prosent. Tilskudd på 507 000 norske kroner.
Klubbaktivitet	2024		x			Åpning gamingrom og ungdomsklubb i mars. Fullfinansiert mediarom, Gjennomført workshops, faste klubbkvelder, sommeråpent, utflukter mm

Øvrig kultur

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2024			Kommentar
Den kulturelle spaserstokken	2024		x			Eget fond, med årlig påfyll fylkeskommunen. Det er meldt at ordningen ikke videreføres i 2026.
Dialogmøte lag og foreninger	2024		x			Møte en gang i året med frivillige lag og organisasjoner. Avholdt i mars.
Stipend unge talenter	2024		x			Avsatt 100 000 kroner i budsjettet. Tildeling på 100 000 kroner.
UKM (Ung kultur møtes)	2024		x			Samarbeid med Smøla. Workshopdag i mars, og hovedarrangement i Smølahallen i april. UKM fylkesfestival lagt til Aure Arena i høstferien.
Kulturmidler	2024		x			Nye retningslinjer vedtatt i 2024. 50 000 ekstra i budsjettet. Utbetalt til lag og foreninger etter en søknadsprosess.
Kulturpris	2024		x			Utdelt i november, etter vedtak i formannskapet. Vinner av kulturprisen 2024 ble Mari Karin Lesund.
Rullering handlingsprogram for idrett og friluftsliv	2024		x			Alle som vil søke tippemidler må inn på prioritert liste. Ingen nye søknader i 2024.
Monument på Solskjelsøya	2024		x			Igangsatt prosjekt etter initiativ fra Halvard Husby. Politisk nedsatt styringsgruppe. Rapport levert desember 2023. Penger avsatt til videre arbeid med prosjektet i budsjettet med 300 000 kroner i 2024 og 300 000 kroner i 2025. Kunstkonsulent i prosjektet fra 1. september som jobber sammen med nedsatt kunstutvalg.
Bygdabok	2024		x			Avtale med bygdabokforfatter avslutta i 2024.
Registrering kunst	2024		x			Prosjekt via fondsmidler. Registrering av all kunst i eie av Aure kommune. På institusjoner og offentlig bygninger.
Kråksundet sjøbruksmuseum	2024		x			Ivaretas av Nordmørsmusea
Stikk UT	2024		x			Kultur og næring med ansvar da stillinga folkehelsekoordinator (helse og familie) var ubesatt deler av året. I 2025 er det ansatt person i denne stillinga.

Næring

Resultatmål i budsjettet	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2024			Kommentar
SNP og tiltaksdel handlingsprogram SNP	2024			x		Styringsdokument for alt som gjøres i enheten næring. Arbeid med revidering tiltaksdelen igangsatt.
Jappe Ippes folkehøgskole AS	2024 -			x		Ikke anledning til å søke om oppstartsmidler i 2024. Aure kommune med 100 prosent eierskap i Jappe Ippes FHS AS. Kommuneadministrasjonen med sekretærfunksjon. Eget regnskapskontor Aure kommune mista avtale om lokasjon da Aure turistsenter ble solgt. Ny lokasjon er ikke på plass, og styret ser på muligheter til en videre satsing skal prioriteres. Forespørsel om overtakelse av prosjektet, som styret vurderer
Innovasjonscamp	2024 -		x			Årlig arrangement for 9. klasse. Samarbeid med skolene og ANf
Næringsutviklingsfondet	2024 -	500	x			Budsjettvedtak på 500 000 for 2025.
Kommunalt næringsfond	2024 -				x	Ingen penger inn til fondet fra fylkeskommunen i 2024. Noen midler igjen på grunn av tiltak som ikke er igangsatt.
HopplID	2024 -		x			Fylkeskommunale midler. Gründerhjelp opp til 30 000. Påfyll 109 760 kroner i 2024. Utbetalt 90 000 kroner. Nytt påfyll i mars
Bygdevekstavtale	2024 -			x		Søknad sendt høsten 2023, og sammen med Smøla ble Aure en av fem pilotprosjekt som er valgt ut av KDD. Prosjektet er delt opp i to faser. Fase 1 som skal bunne ut i en avtale med staten. Våren 2025 etter siste justering. Arbeidet med handlingsplan / tiltaksdel starta opp. Egen prosjektleder innledningsvis. Deretter delt prosjektleder mellom Aure og Smøla kommuner. Satt til 30 prosent hver. I tillegg innleie av ekstern konsulent.
Regionråd Trøndelag Sørvest - Lakseregionen	2024 -		x	x		Er med i næringsnettverk, og regionrådet. Størst fokus har vært på reiseliv og mat, men også andre tema tas opp i rådet. Prosjekt ski VM starta opp høsten 2024.
Næringsnettverk Nordmøre	2024 -		x	x		Nettverk for kommunene og næringsorganisasjoner på Nordmøre.
Fiber	2024 -		x	x		Et samarbeid med enheten utvikling og service. Etter siste runde med Ncom midler (Ncom = Nasjonal kommunikasjonsmyndighet) Har snart alle i kommunen tilbud om fiber. Fra å være en kommune med lav dekningsgrad, er vi nå snart tett opp mot 100 prosent.
Ungdomsfiske	2024 -	100 000	x			Samarbeidsprosjekt med Nordmøre fiskebåt og andre kommuner på Nordmøre. Statlig tilskudd.

					Ordninga går ut på at ungdom i kommunen får tilbud om sommerjobb om bord i en fiskebåt. Planlegges også i 2025
Yrkesmesse	2024		x		Årlig messe arrangert i idrettshallen ved Aure arena. Elever fra 9. og 10. klasse ved Abus og Tbus er deltakere på messa. Samarbeid med skolene og Aure næringsforum. Blir ikke yrkesmesse i 2025, da det er enighet om å ha denne annen hvert år
«Bli med hit»	2024		x		Aure er sammen med fylkeskommunen, KNN og NIPR med på et opplegg, for å få ungdom å flytte til Aure, Nordmøre osv. En årlig messe arrangeres i Oslo. I Trondheim samarbeider Nordmørskommunene om et lignende opplegg. I 2025 er det vedtak om at Aure kommune ikke blir med på opplegget i Oslo.
Toppidrettsveka	2024	100	x		Eget opplegg rundt TIV på Auretorget. Med telt og scene. Næringslivet får vist seg fram, sammen med kulturinnslag. Fokus på lokal mat mm
Kraft	2024 -			x	Pågående arbeid gjennom hele året, for å imøtekomme et snarlig varsla kraftunderskudd. Tilskudd til et pilotprosjekt i regi av ANf, utført av Ocean network.
Ruteendringer og ruteendringsprosess	2024 -		x	x	Årlig arbeid opp mot Fylkeskommunen, Fjord 1, busselskap, hurtigbåt og flytilbud.
Årets bedrift	2024 -		x		Medlem i juryen av årets bedrift som eies av Sparebank 1 SMN. Prisen deles ut hvert år.
Taftøy næringspark	2024 -		x	x	Området solgt til Relog. Arbeid sammen med Heim kommune for å se på nye etableringer i området.
Gründersamlinger	2024 -		x	x	Samarbeid med Vindel, HoppID og Innovasjon Norge
Elbilladestasjon	2024	876	x		Ny elbilladestasjon Aure sentrum
Reiseliv	2024 -		x	x	Årlig samling i regi Visit Nordmøre og Romsdal. Samarbeid med ANf i forhold til markedsføring opp mot Visit. Politisk vedtak om utmeldelse i Visit. Må sies opp i september og medlemsskapet varer ut påfølgende år.
Læring for næring	2024		x		Opplegg sammen med andre kommuner i fylket i regi fylkeskommunen og KS. Fire samlinger i Molde.
Gården som ressurs	2024-		x		Samarbeid med Statsforvalter, fylkeskommunen og lokalt landbruk.
Hjortåsfoten boligkonsept	2024			x	Oppstart etter vedtatt boligplan om å få bygget boliger fortrinnsvis beregna på den yngre garde.

8.7.2.2. Bærekraft, miljø- og klimatiltak

Bærekrafts-, miljø- og Klimatiltak	Periode for gjennomføring	Kostnad (i 1000 kr.)	Status 31.12.2024			Kommentar
Tiltak	2024			x		Ingen spesielle tiltak i enheten

8.7.3. HMS og Kvalitetssikring

8.7.3.1. Sykefravær

Ansvar	Enhet / avdeling	Sykefravær 2024 i prosent					Sum 2023
		1-8 dager	9-16 dager	17-40 dager	> 40 dager	Sum fravær	
7000	Næring	0,2	2,2	0,0	0,0	2,4	9
7010-7042	Kultur	0,4	0,0	0,1	0,0	0,5	1,4
	Kultur og næring	0,3	0,7	0,0	0,0	1,1	3,8

8.7.3.2. Arbeidsmiljø og HMS-tiltak

HMS gruppe nedsatt. Starta opp arbeidet i 2025

8.7.3.3. Internkontroll og kvalitetssikring

Ingen særlige tiltak i 2024.

8.7.4. Økonomieresultat

8.7.4.1. Økonomirapportering

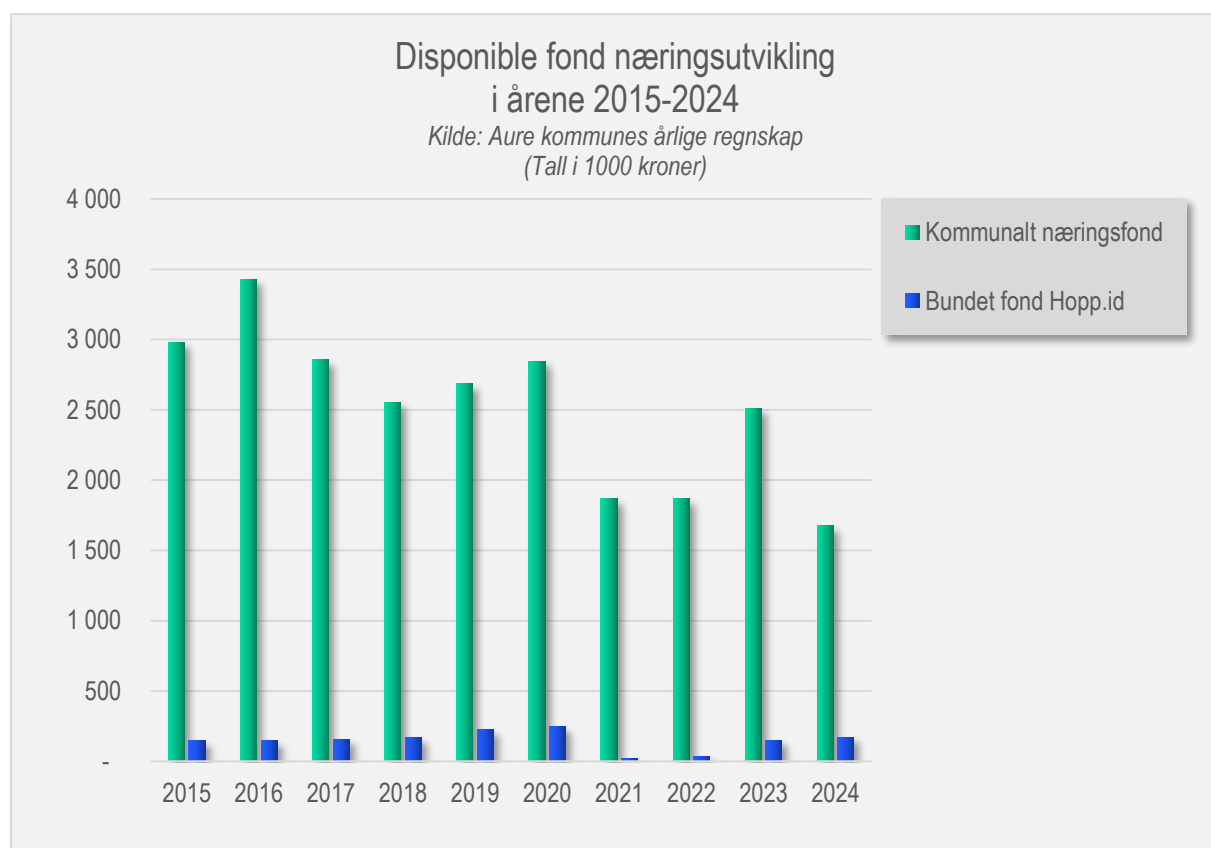
Ansvar	Ansvar (T)	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Differanse	Regnskap 2023
7000	Næringsutvikling	6 312	7 867	(1 555)	5 412
7010:7042	Kultur	4 626	4 518	108	4 937
Sum		10 938	12 385	(1 447)	10 349

8.7.4.2. Forklaring på økonomiske avvik

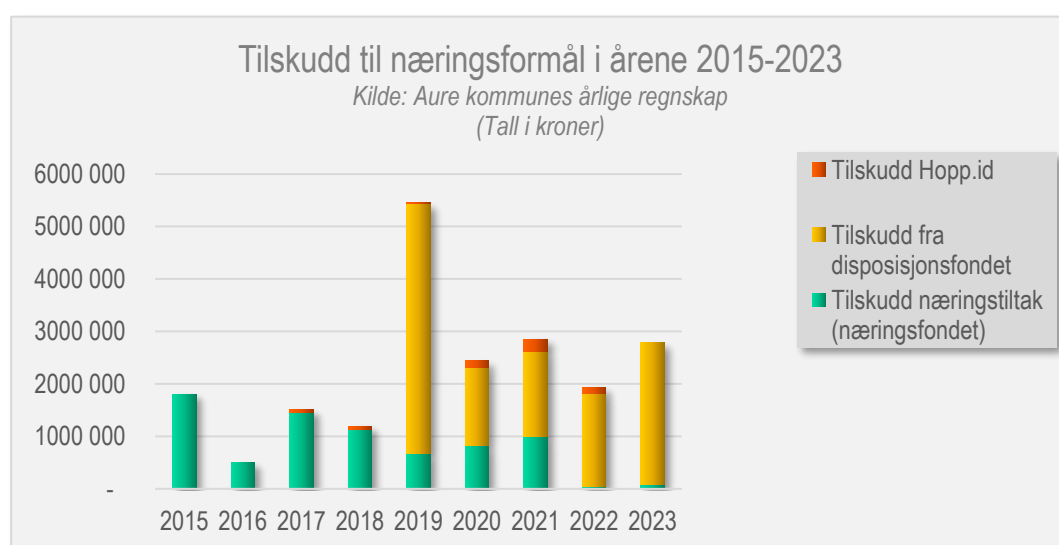
Alle budsjettkutt gjennomført, og kun små avvik i regnskapet i forhold til budsjett. Det ble overført ekstra midler i andre tertial på grunn av gitte tilskudd fra Næringsutviklingsfondet. Flere av disse ble utsatt, og kan derfor påregnes å måtte utbetales i 2025.

8.7.5. Nøkkeltall

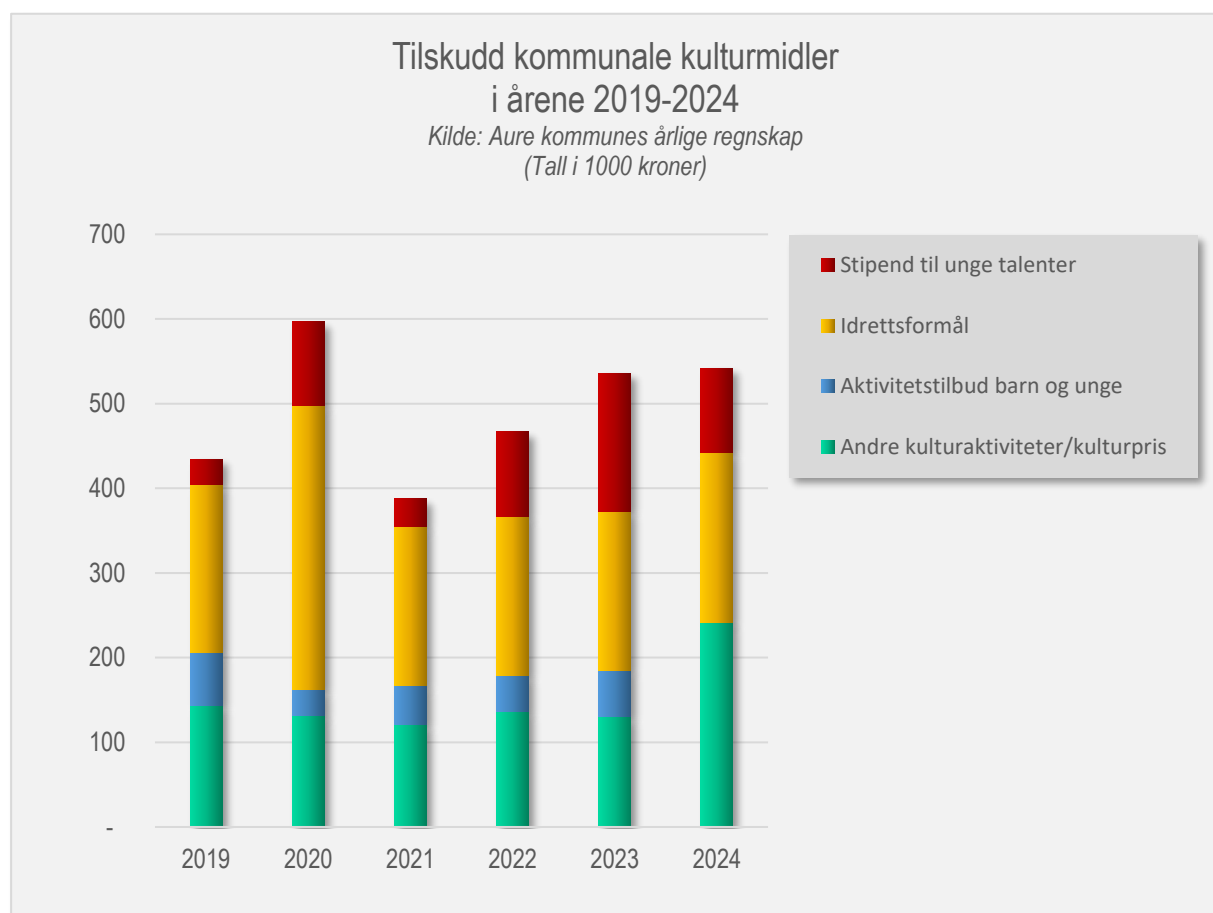
Figur 46 – Disponible fond til næringsutvikling

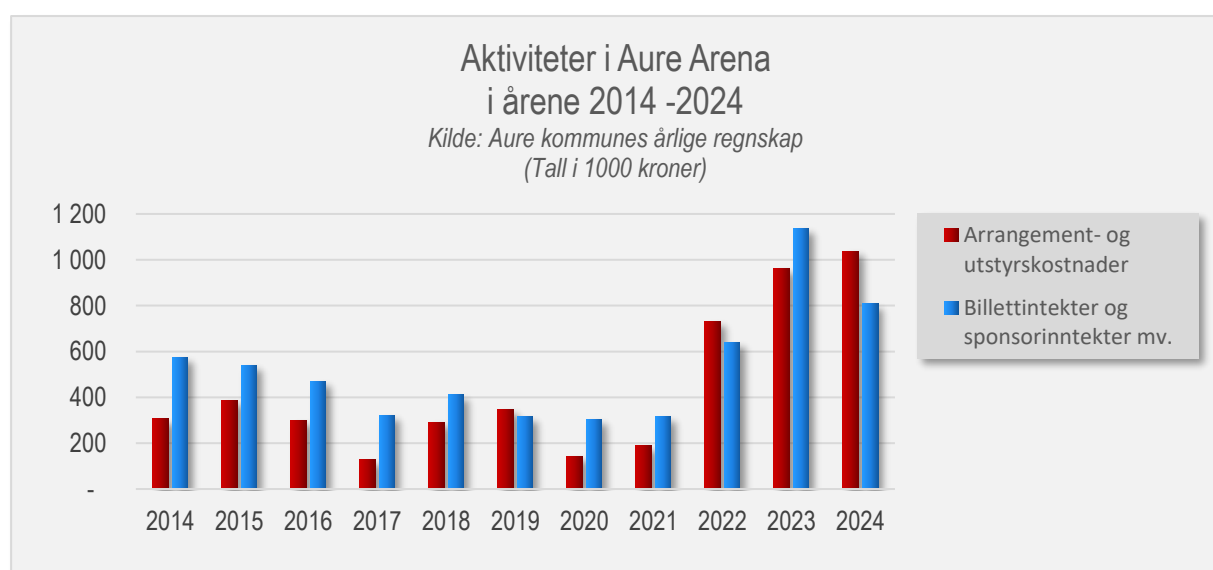
Figur 47 – Tilskudd til næringsformål i årene 2015-2023

Figur 48 – Tilskudd kommunale kulturmidler 2019-2024

Figur 49 – Aktiviteter i Aure Arena i årene 2014-2024

Figur 50 – Bundet fond Aure Arena 2014-2024

